

ÖSTERBOTTENS LANDSKAPSPLAN 2050
POHJANMAAN MAAKUNTAKAAVA 2050

ANMÄRKNINGAR, UTLÅTANDEN OCH BEMÖTANDEN

PLANFÖRSLAG 2

MUISTUTUKSET, LAUSUNNOT JA VASTINEET

KAVAEHDOTUS 2

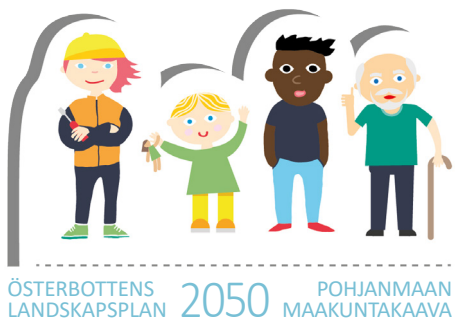
Behandlades i landskapsstyrelsen 25.11.2024
Käsitelty maakuntahallituksessa 25.11.2024.

ÖSTERBOTTENS LANDSKAPSPLAN 2050 POHJANMAAN MAAKUNTAKAAVA

Österbottens förbund
Pohjanmaan liitto

Kansikuvat: Antti Kuusiniemi, Christine Bonn ja Gustav Nygård.

Innehållsförteckning - Sisällysluettelo

Sammanfattning - Yhteenveto	5
--	----------

1. Anmärkningar och bemötanden - Muistutukset ja vastineet.....	7
1.1 Kronoby kommun.....	7
1.2 Larsmo kommun.....	7
1.3 Jakobstads stad.....	7
1.4 Nykarleby stad.....	7
1.5 Vörå kommun.....	8
1.6 Laihian kunta.....	9
1.7 Vaasan kaupunki	10
1.8 Närpes stad.....	12
1.9 Kristinestads stad – Kristiinankaupungin kaupunki	12
1.10 Keski-Pohjanmaan liitto	12
1.11 TUKES.....	13
1.12 Luonnonvarakeskus.....	13
1.13 Museovirasto.....	13
1.14 Metsähallitus	14
1.15 Finlands Skogscentral.....	15
1.16 Fingrid	16
1.17 Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus	16
1.18 Vaasan sähköverkko	18
1.19 EPV Energia Oy	18
1.20 Österbottens svenska producentförbund r.f.	19
1.21 Birdlife Suomi ry	21
1.22 Suomen uusiutuvat r.y.	24
1.23 Ostrobothnia Australis r.f.....	26
1.24 Suomen luonnonsuojeluliiton Pohjanmaan piiri	28
1.25 Merenkurkun lintutieteellinen yhdistys r.y.	29
1.26 Sydbottens Natur och Miljö r.f.	31
1.27 Suupohjan lintutieteellinen yhdistys r.y.	34
1.28 Kalapää miljöförening.....	35
1.29 Purmo Motvind r.f.	36
1.30 MTK, Vähäkyrö	38
1.31 Vexala byaforskare r.f.....	38
1.32 Privatperson 1 (totalt 2347 namnunderskrifter)	39
1.33 Privatperson 2 (totalt 399 namnunderskrifter).....	39
1.34 Privatperson 3 (totalt 361 namnunderskrifter).....	40
1.35 Privatperson 4 (totalt 33 namnunderskrifter).....	41
1.36 Privatperson 5 (8 personer)	43
1.37 Privatperson 6 (8 personer)	43
1.38 Privatperson 7 (4 personer)	44
1.39 Yksityishenkilö 8 (2 henkilöä)	45
1.40 Privatperson 9 (2 personer)	46
1.41 Yksityishenkilö 10 (2 henkilöä)	46
1.42 Yksityishenkilö 11 (2 henkilöä)	47
1.43 Yksityishenkilö 12	47
1.44 Privatperson 13	47
1.45 Privatperson 14.....	48
1.46 Privatperson 15.....	48
1.47 Privatperson 16.....	49
1.48 Yksityishenkilö 17.....	49
1.49 Privatperson 18.....	50
1.50 Privatperson 19.....	50
1.51 Privatperson 20.....	51
1.52 Yksityishenkilö 21.....	53
1.53 Yksityishenkilö 22.....	54

1.54 Yksityishenkilö 23	55
1.55 Privatperson 24	55
1.56 Privatperson 25	56
1.57 Privatperson 26 (2 personer)	57
1.58 Privatperson 27	57
1.59 Privatperson 28	58
1.60 Abo Energy Suomi Oy	59
1.61 Energiequelle	59
1.62 Ilmatar Energy Oy	59
1.63 Oy Kustens Vind Ab	62
1.64 Prokon Wind Energy Finland Oy.....	62
1.65 Skyborn Renewables offshore Finland Oy.....	65
1.66 Winda Energy Oy	65

2. Internationellt hörande	67
2.1 Riksantikvarieämbetet	67
2.2 Sjöfartsverket.....	67
2.3 Trafikverket.....	68
2.4 Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut.....	68
2.5 Länsstyrelsen Västerbotten	69
2.6 Länsstyrelsen Västernorrland.....	70
2.7 Umeå kommun	72
2.8 Västerbottens ornitologiska förening	73

Sammanfattning - Yhteenvedo

Landskapsstyrelsen vid Österbottens förbund godkände på sitt möte 16.9.2024 ett reviderat förslag till Österbottens landskapsplan 2050 och beslutade att lägga fram det offentligt 23.9.-25.10.2024.

Förslaget till Österbottens landskapsplan 2050 presenterades vid informationsmöten 4.10.2024 och 10.10.2024. Presentationen bandades in och fanns tillgänglig, tillika med en PowerPoint-presentation, på landskapsplanens webbsida 11-25.10.2024.

Sammanlagt inlämnades 66 anmärkningar mot förslaget till Österbottens landskapsplan 2050. Anmärkningarna gäller framför allt vindkraftsområden. Privata personer önskar att vindkraftsområden inte anvisas eller att deras avgränsningar minskar medan vindkraftsaktörer önskar större och fler vindkraftsområden. Annat som lyfts i anmärkningarna är anvisningen av Vasa hamnväg och dragningen av riksväg 3.

Mot vindkraftsområden inlämnades tre stora namninsamlingar.

- Totalt 2347 personer motsätter sig havsbaserade vindkraftsområden i Bottenviken utanför Jakobstadsregionens kust.
- Totalt 399 personer motsätter sig Bredåsens vindkraftsområde i Närpes.
- Totalt 361 personer motsätter sig Kvarkens södra havsvindkraftsområde 4 utanför Kristinestads kust. En namninsamling med totalt 33 namnunderskrifter motsätter sig samma vindkraftsområde.

I bemötandena sägs att de vindkraftsområden som anvisas i förslaget till Österbottens landskapsplan 2050 är enligt de utredningar som ligger till grund för planförslaget lämpliga som vindkraftsområden av regional betydelse. På basen av utlåtandena och åsikterna om utkastet till Österbottens landskapsplan 2050 har två havsbaserade vindkraftsområden utanför Jakobstadsregionens kust strukits och Kvarkens södra havsvindkraftsområde 4 förminskats med 50 %.

På basen av anmärkningarna föreslås sträckningarna för Kustbanan och gasledningen justeras till att mer motsvara förbindelsebehov. Gällande energiöverföring görs några mindre korrigeringar på både plankartan och i planbeskrivningen. Dragningen av Fäbodavägen uppdateras till att motsvara aktuella planer.

Pohjanmaan liiton maakuntahallitus hyväksyi kokouksessaan 16.9.2024 Pohjanmaan maakuntakaavan 2050 päivitetyn ehdotuksen ja päätti asettaa sen julkisesti nähtäville 23.9.-25.10.2024.

Pohjanmaan maakuntakaavaehdotus 2050 esiteltiin kaikille kiinnostuneille infotilaisuuksissa 4.10.2024 ja 10.10.2024. Esitys tallennettiin. Tallenne ja PowerPoint-esitys oli saatavilla maakuntakaavan kotisivuilla 11.-25.10.2024.

Pohjanmaan maakuntakaavaehdotuksesta 2050 jätettiin yhteensä 66 muistutusta. Muistutukset koskevat lähinnä tuulivoima-alueita. Yksityishenkilöt haluavat, ettei tuulivoima-alueita osoitettaisi tai että niiden rajauksia pienettäisiin, kun taas tuulivoimatoimijat haluavat yhä suurempia tuulivoima-alueita. Muita muistutuksissa esiin nostettuja asioita ovat Vaasan satamatien osoittaminen ja valtatie 3:n linjaus.

Tuulivoima-alueita vastaan on jätetty kolme suurta nimikeräystä.

- Yhteensä 2347 henkilöä vastustaa Perämerellä Pietarsaaren rannikon edustalla sijaitsevia merituulivoima-alueita.
- Yhteensä 399 henkilöä vastustaa Närpiössä sijaitsevaa Bredåsenin tuulivoima-alueita.
- Yhteensä 361 henkilöä vastustaa Kristiinankaupungin edustalla sijaitsevaa Merenkurkun eteläistä merituulivoima-alueita 4. Nimikeräyksessä, missä on yhteensä 33 allekirjoitusta, vastustetaan samaa tuulivoima-alueita.

Vastineissa todetaan, että Pohjanmaan maakuntakaavaehdotuksessa 2050 osoitetut tuulivoima-alueet soveltuvat kaavaehdotuksen pohjana olleiden selvitysten mukaan seudullisesti merkittäviksi tuulivoima-alueiksi. Pohjanmaan maakuntakaavaluonnoksesta 2050 annettujen lausuntojen ja mielipiteiden perusteella kaksi merituulivoima-alueita Pietarsaaren seudun rannikon ulkopuolelta on poistettu ja Merenkurkun eteläistä merituulivoima-alueita 4 on pienennetty 50 %.

Muistutusten perusteella ehdotetaan, että Rantaradan ja kaasuputken linjaukset muutetaan vastaamaan paremmin yhteystarpeita. Koskien energiansiirtoa tehdään muutama pieni korjaus sekä kaavakartalla että kaavaselostuksessa. Fäbodanintien linjaus päivitetään vastaamaan tämän hetken suunnitelmia.

Ett internationellt hörande ordnades 23.9-4.11.2024 och koordinerades av Finlands Miljöcentral, SYKE. Sammanlagt inlämnades åtta utlåtanden. I utlåtandena lyfts fram behovet av att de kumulativa konsekvenserna av den omfattande utbyggnaden av havsbaserad vindkraft borde utredas av nationella myndigheter i Sverige och Finland. Utlåtandena leder inte till ändringar i Österbottens landskapsplan 2050.

En sammanfattning av anmärkningarna och utlåtandena och deras bemötanden behandlades i Österbottens landskapsstyrelse 25.11.2024.

Kansainvälinen kuuleminen järjestettiin 23.9-4.11.2024 Suomen ympäristökeskuksen koordinoimana. Yhteensä jätettiin kahdeksan lausuntoa. Lausunnoissa korostetaan, että olisi tarpeen, että Ruotsin ja Suomen kansalliset viranomaiset selvittäisivät merituulivoiman laajamittaisen rakentamisen yhteisvaikutukset. Lausunnot eivät aiheuta muutoksia Pohjanmaan maakuntakaavaan 2050.

Muistutusten ja lausuntojen yhteenveto ja vastineet niihin käsiteltiin Pohjanmaan maakuntahallituksessa 25.11.2024.

1. Anmärkningar och bemötanden

- Muistutukset ja vastineet

1.1 KRONOBY KOMMUN

Kronoby kommun skriver i sin anmärkning följande:

1. Kommunstyrelsen har bekantat sig med det reviderade förslaget till Österbottens landskapsplan 2050 och konstaterar att de accepterar de bemötanden som Österbottens förbund gjort gällande Kronoby kommuns utlåtande. Vid uppgörandet av nästa landskapsplan ska redas ut regionalt betydande cykelvägar samt nya områden som kunde lämpa sig för vindkraft.

Bemötande:

1. Noteras.

1.2 LARSMO KOMMUN

Larsmo kommun skriver i sin anmärkning följande:

1. Planläggningssektionen godtar de bemötanden som Österbottens förbund gjort gällande Larsmo kommuns utlåtande men önskar ännu att avgränsningen av "LS/kem" området runt Gräggören granskas.

Bemötande:

1. Österbottens landskapsplan 2050 är en översiktlig plan vars områdesavgränsningar preciseras i den mer detaljerade planeringen. Avgränsningen kan granskas då landskapsplanen uppdateras nästa gång.

1.3 JAKOBSTADS STAD

Jakobstads stad skriver i sin anmärkning följande:

1. Förslaget till Österbottens landskapsplan 2050 är välutförd och -formulerad, där de viktigaste innehållsaspekterna främjar stadens nuvarande behov, men ännu viktigare, också behoven i när framtid.
2. Staden Jakobstad har inget att anmärka på förslaget till Österbottens landskapsplan 2050.
3. En förutsättning för ett positivt ställningstagande gällande Jakobstads område inom territorialvattnet är att miljökonsekvensbedömningen och andra tillhörande bedömningar skulle stöda detta. Vidare bör en ekonomisk nyttoanalys för staden styrka en eventuell vindkraftsetablering i framtiden.

Bemötande:

1. Noteras.
2. Noteras.
3. Noteras.

1.4 NYKARLEBY STAD

Nykarleby stad skriver i sin anmärkning följande:

1. Nykarleby stad skrev i sitt utlåtande

Bemötande:

1. Noteras.

15.4.2024 att området norr om Ytterjepo-korsningen kunde anvisas som ett område för service. Österbottens förbund skrev i sitt bemötande att området inte har regional betydelse och kan utvecklas via kommunala planer. Nykarleby stad godtar bemötandet.

2. Nykarleby stad skrev i sitt utlåtande 15.4.2024 att Dalalandets vindkraftspark bör anvisas i Österbottens landskapsplan 2050. Österbottens förbund skrev i sitt bemötande att avgränsningen kan ändras om kontaktmyndighetens motiverade slutsats i samband med MKB-förfarandet visar att förutsättningar för det finns. Nykarleby stad godtar bemötandet.

1.5 VÖRÅ KOMMUN

Vörå kommun skriver i sin anmärkning följande:

1. På det stora hela kan det anses att förslaget till Österbottens landskapsplan 2050 skapar förutsättningar för en välfungerande samhällsutveckling i kombination med storindustriableringar och effektiva trafiksystem.
2. I planutkastskedets bemötanden står det att Kustbanan enbart anvisar ett behov av tågförbindelse vars exakta sträckning definieras i den noggrannare planeringen. Ifall det endast handlar om att anvisa ett behov av tågförbindelse mellan Vasa förbindelsebana och stambanan i Jeppo borde det åskådliggöras med en rak linje mellan ändpunkterna. Den nuvarande sträckningen ger upphov till onödig spekulation. I karttjänsten rubriceras Kustbanan som Strandbanan.
3. I förslaget till Österbottens landskapsplan 2050 anvisas en riktgivande cykelled mellan Maxmo centrum och Rökiö längs Kärklaxvägen och Lotlaxvägen. Vid den plats där riksvägen korsar Kärklaxvägen finns behov av en underfart för lätttrafik, vilken också anvisas i landskapsplanen. Vid utarbetande av en vägplan i kombination med en uppdatering av detaljplan för Klemetsgårdarna har kommunen i samarbete med NTM-centralen och museimyndigheten nått samsyn om underfartens läge. Med hänvisning till detta borde sträckningen i landskapsplanen justeras så att underfarten blir väster om väg 17818 istället för öster om den.
4. I förslaget till Österbottens landskapsplan 2050 har viltets rörelsemöjligheter beaktats genom linjemarkeringar som anvisar behov av ekologisk förbindelse. På ett avstånd om cirka 1,5 km sydväst om Öliskorsningen finns ett känt viltstråk där en viltpassage under riksvägen förverkligades då vägen nyligen förbättrades. Landskapsplanens linje för det ekologiska förbindelsebehovet korrelerar någorlunda med faunapassagens position,

2. Noteras.

Bemötande:

1. Noteras.
2. Kustbanan anvisas i förslaget till Österbottens landskapsplan 2050 som ett behov av tågtrafikförbindelse. Sträckningen justeras för att mer motsvara ett förbindelsebehov. Namnet i karttjänsten ändras till Kustbanan.
3. Cykellederna anvisas som riktgivande och med en utvecklingsprincipbeteckning och deras exakta lägen bestäms i den mer detaljerade planeringen. Precis som det skett i detta fall.
4. Ekologiska förbindelsebehov anvisas med en utvecklingsprincipbeteckning och deras exakta lägen bestäms i den mer detaljerade planeringen. Precis som det skett i detta fall.

men det vore bra att justera linjen i enlighet med dess faktiska placering.

5. Befintliga eller potentiella industriområden av regional betydelse dvs. med minst 100 arbetsplatser anvisas i förslaget till Österbottens landskapsplan 2050. I Oravais kommun del finns det inte längre outnyttjad industrimark i kommunal besittning. Den industriområdesreservering som finns i Oravais delgeneralplan borde anvisas i landskapsplanen. Områdets areal på 30 hektar och fördelaktiga närhet till befintlig infrastruktur borde fylla kriterierna för ett industriområde av regional betydelse.

1.6 LAIHIAN KUNTA

Laihian kunta kirjoittaa muistutuksessaan seuraavasti:

1. Laihian kunta painottaa edelleen kevään kuulemiskierroksella antamia näkökantoja.
  - ▶ Helsingby-Laihia-hankkeen yleissuunniteluun valittu vaihtoehto 3a aiheuttaa merkittäviä haittoja paikallisliikenteelle, maatalouden harjoittamiselle ja muulle alueella tapahtuvalle toiminnalle. Vaihtoehdon 2a mukainen valtatielinjaus tulee säilyttää Pohjanmaan maakuntakaavassa 2050.
  - ▶ Taaborinvuoren-Miiluhaudanmäen-Jokiperän tuulivoimapuiston osayleiskaavan laadinta on käynnissä ja syksyllä 2023 oli nähtävillä hankkeen OAS sekä YVA-ohjelma. Pohjanmaan maakuntakaavaehdotusta 2050 tukemaan on laadittu Natura-arviointi. Sen perusteella ei ole nähty edellytyksiä laajentaa kyseessä olevien tuulivoimaloiden alueita maakuntakaavaluonnosvaiheeseen verrattuna. Mikäli kuitenkin tarkemmissa yleiskaavan tai YVA-prosessin aikaisissa selvityksissä ilmenee mahdollisuuksia toteuttaa tuulivoimarakentamista maakuntakaavamerkintöjä laajempaan kokonaisuutena, pitäisi se kuitenkin olla mahdollista. Myös Rajavuoren tuulivoimaloiden alue on Pohjanmaan kaavaehdotuksessa 2050 säilynyt samanlaisena kuin kaavaluonnoksessa. Pohjanmaan liiton teettämän Natura-arvioinnin perusteella ei ole nähty mahdollisuuksia muuttaa alueen rajausta kaavaluonnosvaiheesta. Maakuntakaava olisi mahdollistava, mikäli tarkemmat selvitykset antaisivat edellytyksiä laajemman tuulivoima-alueen toteutukselle.
  - ▶ Etelä-Pohjanmaan maakuntakaavaehdotuksesta 2050 on poistettu viheryhteystarvemerkinnot ja lisätty yleinen suunnittelumääräys. Vastaavaa menettelyä tulisi käyttää myös Pohjanmaan maakuntakaavan 2050 osalta. Laihian alueella yksi tällainen ekologinen yhteystarve kulkee Kurikan puolelta Levane-

5. För att ett industriområde ska vara av regional betydelse och anvisas i Österbottens landskapsplan 2050 bör den i framtiden ha 100 arbetsplatser. Eftersom industriområdet redan finns anvisad i en delgeneralplan behöver den inte anvisas i landskapsplanen för att kunna förverkligas. I det skede då landskapsplanen uppdateras kan industriområdet anvisas förutsatt att kriterierna för ett industriområde av regional betydelse uppfylls.

Vastine:

1. Merkitään tiedoksi. Pohjanmaan liiton vastineet Laihian kunnan aikaisempaan lausuntoon:
  - ▶ YVA-menettelyn mukaan kaikki tutkitut Vt 3 Helsingby-Laihian vaihtoehdot ovat toteuttamiskelpoisia. Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus on tehnyt päätöksen, että yleissuunnittelua jatketaan vaihtoehdon 3a pohjalta. Lisäksi Vt 3 Laihian keskustan kohdan tiesuunnitelma, jossa tie parannetaan nykyiselle paikalleen, on hyväksytty Traficomissa. Tästä päätöksestä on valittu hallinto-oikeuteen. Laihian keskustan kohdan parantaminen ei kuitenkaan ole suoraan kytköksissä Vt 3 Helsingby – Laihia -välin toteuttamisen kanssa. Joten 3a vaihtoehto on ainoa, josta on tehty päätös, että se soveltuu vaihtoehdoista parhaiten jatkosuunnitteluun.
  - ▶ Pohjanmaan maakuntakaavassa 2050 tuulivoima-alueet osoitetaan ominaisuusmerkinnällä. Alueiden rajaukset voidaan tarkentaa tarkemmassa suunnittelussa, mikäli maakuntakaavan keskeiset ratkaisut ja tavoitteet eivät vaarannu. Suunnittelumääräysten mukaan suunnittelussa on otettava huomioon vaikutukset pysyvään asumiseen, vapaa-ajan asumiseen, virkistykseen ja metsätalouteen sekä maisema-, kulttuuriympäristö- ja luonnonarvoihin. Erityistä huomiota tulee kiinnittää linnustoon kohdistuviin yhteisvaikutuksiin. Myös lentoliikenteestä ja Puolustusvoimien toiminnasta aiheutuvat rajoitteet tulee ottaa huomioon.
  - ▶ Ekologiset yhteystarpeet osoitetaan kehittämisperiaatemerkinneillä ja ne määräytyvät siten tarkemmassa suunnittelussa, sekä sijainnin että tarpeen osalta. Ekologiset yhteystarpeet vastaavat niin kansanvälisiin kuin kansallisiin tavoitteisiin pysäyttää luonnon monimuotoisuuden vähenemisen ja siten turvata ihmisille elintärkeitä ekosysteemipal-

van poikki Isonkyrön puolelle.

2. Merkittävimpiä asiana Laihian kunta pitää Helsingby–Laihia -välin linjausta, mikä on Pohjanmaan maakuntakaavaehdotuksessa 2050 yleissuunnitteluun valitun vaihtoehdon 3a mukainen. Laihian kunta pysyy vaihtoehdon 2a kannalla, mikä on vielä voimassa olevan Pohjanmaan maakuntakaavan 2040 mukainen. Sama linjaus löytyy myös kunnan osayleiskaavoista. Tämän linjauksen mukaan kunnan maankäyttöä on suunniteltu vuosikymmenien ajan. Nyt suunnitellut linjausmuutokset tuovat merkittäviä haasteita kunnan maankäytön suunnitteluun ja aiheuttavat muutenkin useita kielteisiä vaikutuksia mm. alueen liikennöintiin, elinkeinotoimintaan ja tulvariskien hallintaan.
3. Tuulivoimarakentaminen tulee olla mahdollista Pohjanmaan maakuntakaavan 2050 aluevarauksia laajempaan, mikäli tähän ilmenee mahdollisuuksia yleiskaava- tai YVA-prosessin selvitysten pohjalta.
4. Laihian Jakkulan ampumaradan tulee olla merkittynä Pohjanmaan maakuntakaavassa 2050 hallitusohjelman suosituksen mukaisesti.

velut.

2. Pohjanmaan liitto viittaa aikaisempaan vastineeseensa. Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus on tehnyt päätöksen, että yleissuunnittelua jatketaan vaihtoehdon 3a pohjalta ja siksi vaihtoehto 3a osoitetaan Pohjanmaan maakuntakaavassa 2050.
3. Pohjanmaan liitto viittaa aikaisempaan vastineeseensa. Pohjanmaan maakuntakaavassa 2050 tuulivoima-alueet osoitetaan ominaisuusmerkinnällä. Alueiden rajaukset voidaan tarkentaa tarkemmassa suunnittelussa, mikäli maakuntakaavan keskeiset ratkaisut ja tavoitteet eivät vaarannu.
4. Ampumaradat ei ole päivitetty teema Pohjanmaan maakuntakaavassa 2050.

1.7 VAASAN KAUPUNKI

Vaasan kaupunki kirjoittaa muistutuksessaan seuraavasti:

1. Vaasan kaupunki on saanut osallistua Pohjanmaan maakuntakaavan 2050 laadintaan riittävällä tavalla. Kaavaehdotuksen nähtävillä olon aikana pidetyissä esittelytilaisuuksissa käytiin erinomaisella tavalla läpi kaikki aihealueet.
2. Pohjanmaan maakuntakaavaehdotukseen 2050 on tarkennettu Vaasan satamatien ohjeellista tiemerkintää ja se vastaa Etelä-Pohjanmaan ELY-keskuksessa laadittavana olevan yleissuunnitelman linjausta edistään seudullisesti tärkeän teollisen toiminnan ja tulevien teollisuusinvestointien tarpeita.
3. Uutena asiana Pohjanmaan maakuntakaavaehdotuksessa 2050 on nostettu esille raideliikenteen yhteystarve. Rataa koskevalla strategisella kehittämisperiaatemerkinnällä osoitetaan Rantarata sekä raideliikenteen yhteystarpeet Vaasan yhdysradalta Vaasan lentoasemalle. Vaasan kaupunki nostaa huolena esille, että Mustasaaren kunta on Granholmsbacken I ja II asemakaavaehdotuksissa siirtämässä ja osin poistamassa kyseistä raidevarausta. Siltä osin, kuin raidetta koskeva varaus on merkitty osayleiskaavassa suunnitteilla olevan valtatie kanssa samaan maastokäytävään, ei rataa koskevia mahdol-

Vastine:

1. Merkitään tiedoksi.
2. Merkitään tiedoksi.
3. Merkitään tiedoksi.

lisiä tarpeita ole kuitenkin tiesuunnittelun yhteydessä käsitelty eikä niistä ole mitään merkintää lausunnolla olleissa asemakaavaehdotuksissa. Vaasan kaupunki näkee tämän lyhytnäköisenä osaoptimointina, joka pahimmillaan hankaloittaa tai jopa estää pitkän tähtäimen raidehankkeen linjauksen alueella.

4. Vaasan ja Kurikan kaupungeilla on käynnissä selvitystyö yhteisestä pohjavesihankkeesta Kurikan kaupungin alueella. Toteutuessaan hanke edellyttää myös yhdysvesijohdon rakentamista Kurikasta Vaasaan, kuten Pohjanmaan maakuntakaavaehdotuksessa 2050 on esitetty. Kaupungin näkemyksen mukaan Vaasaa koskeva alueellinen vesihuollon yleissuunnitelma on vanhentunut ja tulee päivittää lähivuosien aikana yhdessä alueen kuntien, vesihuoltolaitosten sekä Pohjanmaan liiton kanssa. Päivitystyössä tulee ottaa huomioon linjavaraus/-varaukset yhdysvesijohdolle Kurikasta, joka pääasiassa kattaa Vaasan kaupungin vedenkäyttäjien tarpeet ja toimii alueellisesti vesihuoltolaitosten sekä kuntien varavesilähteenä. Pohjavesihankkeen mahdolliset maakuntakaavamerkinnot on tarpeen harkita alueellisen vesihuollon yleissuunnitelman päivittämisen jälkeen uudelleen.
5. Alueellisessa vesihuollon yleissuunnitelmasa otetaan kantaa myös mahdolliseen alueelliseen jäteveden keskuspuhdistuslaitoksen sijaintiin ja sen puhdistaman jäteveden purkupaikkaan. Pohjanmaan maakuntakaavaehdotuksessa 2050 keskuspuhdistamo on osoitettu Mustasaaren Stormossenin alueelle. Alueellisen vesihuollon yleissuunnitelman päivityksen jälkeen tulevat mahdolliset maakuntakaavojen muutostarpeet esille.
6. Kiviaineshuollon osalta Pohjanmaan kaavaehdotukseen 2050 on tehty kattava taustaselvitys pohjaveden suojelun ja kiviaineshuollon yhteensovittamiseksi. Kaavaharkinnassa on otettu huomioon myös muita luontoarvoja. Tarkastelussa korostuu vastuullisuus ja kiertotalous. Vaasan kaupunki on omalta osaltaan valmistelemassa kiertotalouden Green Deal sitoumusta. Tähän liittyy oleellisena osana materiaalivirtojen optimointi ja välivarastointi uusiokäyttöä varten.
7. Maantien 724 itäpuolella Vaasan ja Mustasaaren kuntarajan molemmin puolin sijaitsee seudullisesti merkittävä kiviainesten ottamisalue, jolla toimii useita louhintaa ja murskausta harjoittavia yhtiöitä. Alueella on potentiaalia myös uusien kalliolouhosten avaamiselle. Vaasan kaupunki esittää harkittavaksi kiviaineksen ottoalueen merkintää Pohjanmaan maakuntakaavaan 2050.

4. Merkitään tiedoksi.

5. Merkitään tiedoksi.

6. Merkitään tiedoksi.

7. Pohjanmaan maakuntakaavaehdotuksessa 2050 kiviaineshuollolle tärkeät alueet on osoitettu perustuen POSKI-selvityksessä M alueiksi luokiteltuihin kohteisiin, siis kiviainesoittoon soveltuviin alueisiin. Maantien 724 itäpuolella Vaasan ja Mustasaaren kuntarajan molemmin puolin sijaitseva alueen kiviaines on luokiteltu massakiveksi (III-luokka) GTK:n kiviainesvarannot -aineistossa. POSKI-selvityksessä korostettiin kiviaineksen laatua tai sen monikäyttöisyyttä. Laatukriteerin mukaan alue ei ole luokiteltu sellaiseksi

alueeksi, joka osoitettaisiin maakuntakaavaan.

1.8 NÄRPES STAD

Närpes stad skriver i sitt utlåtande följande:

1. Resultat av professionella utredningar bör kunna beaktas i landskapsplaneprocessen även utan koppling till MKB-processer för att garantera att landskapsplanerna bygger på den mest aktuella sakkunskapen, så att landskapsplanen på bästa sätt kan betjäna regionens utveckling.
2. Eftersom nya utredningar tillkommit beträffande rovfåglares flygrutter som berör placeringen av Brändskogens vindkraftsområde i Pörtom by bör de beaktas Österbottens landskapsplan 2050. Utredningarna visar att det skulle vara möjligt och önskvärt att utvidga området mot öster och norr i planförslaget. Området skulle vara mer lämpligt och ändamålsenligt än det område som nu finns med i planförslaget.

1.9 KRISTINESTADS STAD – KRISTIINAN- KAUPUNGIN KAUPUNKI

Kristinestads stad skriver i sin anmärkning följande:

1. I förslaget till Österbottens landskapsplan 2050 finns anvisat ett förbindelsebehov för gasledning. Gasledningen bör dras så att den inte går genom bysamhällen, bebyggelse, sommarstugeområden och inre skär. Ledningen bör dras i havet på västra sidan om Björnö. Ledningen kan dras in till land till de ställen där den kommer att behövas, exempelvis vid industriområdet på Björnö.

Kristiinankaupungin kaupunki kirjoittaa muistutuksessaan seuraavasti:

1. Pohjanmaan maakuntakaavaehdotuksessa 2050 on osoitettu kaasuputken yhteystarve. Kaasuputken linjausta tulee muuttaa siten, ettei se kulje kyläyhteisöjen, asutuksen, kesämökkialueiden ja sisäsaariston kautta. Putki tulee sijoittaa merialueelle Karhusaaren länsipuolelle. Putki voidaan vetää maihin niissä paikoissa, joissa sitä tarvitaan, esimerkiksi Karhusaaren teollisuusalueella.

1.10 KESKI-POHJANMAAN LIITTO

Keski-Pohjanmaan liitto kirjoittaa muistutuksessaan seuraavasti:

Bemötande:

1. Österbottens landskapsplan 2050 bygger på utredningar gjorda för hela landskapet. Utredningar beställda av aktörer har inte beaktats. Kontaktmyndighetens motiverade slutsats i samband med MKB-förfarandet har beaktats. Kontaktmyndighetens motiverade slutsats tryggar en enhetlig behandling.
2. I förslaget till Österbottens landskapsplan 2050 anvisas de regionalt betydande produktionsområdena för vindkraft med en egenskapsbeteckning. Områdena är inga områdesreserveringar och det är upp till kommunerna vilka av områdena förverkligas som vindkraftsområden och med vilka avgränsningar.

Bemötande:

1. Utvecklingsprincipbeteckningen för förbindelsebehov för gasledning visar enbart på att det finns behov av en förbindelse. Gasledningens exakta linjedragning bestäms i den mer detaljerade planeringen. Gasledningens sträckning justeras för att mer motsvara ett förbindelsebehov.

Vastine:

1. Kaasuputken yhteystarpeen kehittämisperiaatemerkinä osoittaa ainoastaan yhteyden tarpeen. Putkilinjauksen tarkka sijainti määrittyy tarkemmassa suunnittelussa. Kaasuputken reitti muutetaan vastaamaan paremmin yhteystarvemerkinän tarkoitusta.

Vastine:

1. Keski-Pohjanmaan maakuntaan vaikuttavat maakuntien rajalla sijaitsevat ylismaakunnallisesti jatkuvat ja vaikuttavat maankäyttökohdeet. Näitä kohteita ovat mm. ekologiset yhteystarpeet, pääsähköjohdon yhteystarpeet ja tuulivoimaloiden alueiden yhteisvaikutukset sekä kaasuputken yhteystarve. Yhteensovittaminen täytyy tehdä yhteistyössä ja ko. kohdeet tullaan huomioimaan Keski-Pohjanmaan 6. vaihemaakuntakaavassa. Sähkönsiirrossa on hyvä löytää ohjeistuksella mahdollisimman vähäiset haitat ympäristöön, ihmisten ja metsäkiinteistöjen omistajien kannalta.
2. On erittäin hyvä, että Pohjanmaan maakuntakaavaehdotuksessa 2050 on riittävästi huomioitu ekologisia yhteyksiä, melonta-, pyöräily- ja ulkoilureittejä, sekä tarvittavat väylien kehittämistarpeet, kuten kantatie 63.
3. On erittäin hyvä, että Pohjanmaan maakuntakaavaehdotuksessa 2050 on huomioitu vetyputken yhteystarve, Kruunuportin kehittämisaalue ja Kokkola-Pietarsaaren lentokentän toimintaedellytysten turvaaminen.
4. Pohjanmaan maakuntakaavassa 2050 tulisi myös huomioida lithiummineraaliasia mahdollisena kaivosvarauksena, koskien Kruunupyyn enklavialuetta Kaustisella, Keski-Pohjanmaalla.

1.11 TUKES

Tukesilla ei ole lisähuomioita ehdotuksen päivityksestä. Tukes on antanut lausunnon ehdotuksesta 16.4.2024. Kaava-aineistossa "Lausunnot ja vastineet" esitetään, että Tukesin lausunto on huomioitu.

1.12 LUONNONVARAKESKUS

Luonnonvarakeskuksella ei ole huomautettavaa Pohjanmaan maakuntakaavaehdotukseen 2050.

1.13 MUSEOVIRASTO

Museovirasto kirjoittaa muistutuksessaan seuraavasti:

1. Tuulivoima-alueet merkitään maakuntakaavoihin, jotta niiden toteutuminen mahdollistuu, ja siksi on tärkeää kiinnittää huomiota siihen, mitä ja millä rajauksilla ja määräyksillä ne maakuntakaavoihin merkitään.
2. Museovirastolla ei ole huomautettavaa Pohjanmaan maakuntakaavaehdotukseen 2050.

1. Merkitään tiedoksi.

2. Merkitään tiedoksi.

3. Merkitään tiedoksi.

4. Pohjanmaan maakuntakaavassa 2050 ei käsitellä kaivostoimintaa.

Vastine:

Merkitään tiedoksi.

Vastine:

Merkitään tiedoksi.

Vastine:

1. Merkitään tiedoksi.

2. Merkitään tiedoksi.

1.14 METSÄHALLITUS

Metsähallitus kirjoittaa muistutuksessaan seuraavasti:

1. Pohjanmaan maakuntaliiton tulisi huomioida hallitusohjelman ja EU:n RED III-direktiivin tavoitteet maakuntakaavan laadinnassa.
2. Maakuntakaavan tulisi olla tuulivoimatuotantoa mahdollistava ja aluerajausten riittävän laajoja maakuntakaavavaiheessa. Maakuntaliiton tulee ottaa huomioon kuntien tavoitteet ja luoda edellytykset tuulivoimahankkeiden suunnittelulle ja kehittämiselle.
3. Tuulivoimahankkeiden yhteisvaikutusten arvioinnin tulisi olla yleisellä tasolla maakuntakaavassa, ja sitä tulee tarkentaa yksityiskohtaisemman osayleiskaavan laatimisen yhteydessä.
4. Pohjanmaan rannikon merialueilla on tehty maakuntakaavan valmistelun aikana linnustoselvityksiä sekä osana hankekohtaisia linnustoselvityksiä että tutkimus- ja kehityshankkeissa. Selvityksissä on havaittu, että lintumäärät voivat olla myös kauempana merenrannikosta olevilla matalikkoalueilla suuria. Uusien lintutietojen perusteella Närpiön ja Korsnäsin välinen merimatalikoiden alue on arvioitu marraskuussa 2023 maakunnallisesti tärkeäksi lintualueeksi (MAALI). Alue on myös hyväksytty lisättäväksi Suomen kansainvälisesti merkittäviin lintualueisiin (IBA).
5. Pohjanmaan maakuntakaavassa 2050 esitettyjen tuulivoima-alueiden merkitys merilinnustolle sekä hankkeiden vaikutukset muuttuvaan levähtävään linnustoon tulee arvioida vielä maakuntakaavaan tarkemmin osana hankkeiden yksityiskohtaista suunnittelua ja YVA-menettelyä.
6. Merialueille sijoittuvien tuulivoima-alueiden suunnittelumääräyksessä tulisi huomioida yhteisvaikutusten lisäksi myös lintujen elinolosuhteiden turvaaminen. Tämä lisäys korostaisi yhteisvaikutusten rinnalla yksittäisen tuulivoima-alueen toteuttamisen vaikutuksia esimerkiksi muuttavaan tai merialueella leipäilevään ja ruokailevaan linnustoon.
7. Tieyhteyden rakentaminen Uddströmin poik-

Vastine:

1. Hallitusohjelman ja RED III-direktiivin tavoitteet on huomioitu Pohjanmaan maakuntakaavassa 2050. Kaavassa osoitetaan uusia tuulivoimaloiden alueita sekä maalle että varsinkin merialueelle ja luodaan edellytyksiä aurinkoenergiatuotantoalueiden toteuttamiselle. Kaavassa osoitetaan myös kaasuputken yhteistarve. Maakuntakaavalla ei voida nopeuttaa tai sujuvoittaa lupaprosesseja.
2. Pohjanmaan liiton näkemyksen mukaan Pohjanmaan maakuntakaavaehdotus 2050 on laadittu muistutuksessa ehdotetulla tavalla. Pohjanmaan maakuntakaavaehdotuksessa 2050 on osoitettu kaikki alueet, jotka tehtyjen selvitysten ja vaikutusten arvioinnin sekä kuntien näkemysten mukaan soveltuvat seudullisesti merkittävään tuulivoimatuotantoon. Pienempiä tuulivoimapuistoja voidaan toteuttaa näiden alueiden ulkopuolella.
3. Pohjanmaan maakuntakaavaehdotus 2050 perustuu yhteisvaikutusten arviointiin, jota on tehty siinä laajuudessa ja tasolla, joka on yleisluonteisen suunnitelman kannalta tarkoituksenmukaista.
4. Tietoa uudesta Närpiön-Korsnäsin merimatalikon alueen IBA-alueesta ei ollut saatavilla silloin, kun Pohjanmaan maakuntakaavaehdotusta 2050 laadittiin, eikä päätöstä alueen hyväksymisestä uudeksi IBA-alueeksi ollut julkaistu ennen Pohjanmaan maakuntakaavaehdotuksen 2050 nähtävillä oloa. Pohjanmaan maakuntakaavan 2050 laadinnassa on hyödynnetty tuoreimpia käytettävissä olleita tietoja mm. selvityksistä, inventoinneista ja päätöksistä. Koska joitakin niistä päivitetään jatkuvasti, tarkemmassa alueidenkäytön suunnittelussa ja toimenpiteissä on tarpeen varmistaa, että käytetään ajan tasalla olevia tietoja. Tämä yleinen suositus löytyy myös asiakirjasta "Kaavamerkinnot ja suunnittelumääräykset".
5. Merkitään tiedoksi.
6. Tuulivoimaloiden alueiden suunnittelumääräyksessä lukee, että alueen suunnittelussa on otettava huomioon vaikutukset luonnonarvoihin, mikä sisältää lintujen elinolosuhteiden turvaamisen.
7. Mustasaaren maailmanperintötie on Pohjan-

ki on luontoarvojen vuoksi haasteellinen. Tieyhteys tulisi sijoittaa suojelualueiden ulkopuolelle. Pohjanmaan maakuntakaavaehdotuksessa 2050 merkitty yhteystarve on tarkemmassa suunnittelussa vaikea sijoittaa siten, että haitallisia luontovaikutuksia ei synny.

8. Merenkurkun kehittämisvyöhykkeen suunnittelumääräykseen tulisi lisätä tarve huomioida yhteystarpeen vaikutusalueen luonto- ja kulttuuriperintöarvot sekä alueen kuulumisen Merenkurkun saariston maailmanperintöalueeseen sekä turvata nämä arvot osana hankkeen yksityiskohtaista suunnittelua.

maan maakuntakaavaehdotuksessa 2050 osoitettu tieliikenteen yhteystarpeella. Suunnittelumääräyksen mukaan jatkosuunnittelussa tulee huomioida mm. luontoarvot.

8. Pohjanmaan maakuntakaavaehdotuksessa 2050 Merenkurkun kehittämisvyöhyke osoitetaan kehittämisperiaatemerkinä, jonka suunnittelumääräys vastaa muiden kehittämisvyöhykkeiden suunnittelumääräyksiä. Suunnittelumääräyksissä kerrotaan, miten alueita tulee kehittää, ei mitä yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa tulee huomioida.

1.15 FINLANDS SKOGSCENTRAL

Finlands skogscentral skriver i sin anmärkning följande:

1. Österbottens landskapsplan 2050 bör fokusera på att främja skogsnäringen för att nå uppställda klimatmål. Landskapsplanen borde innehålla en skrivning om att målet är att skogarna är välväxande och friska för att kunna både binda och lagra kol samtidigt som träåvaren kan användas som substitut för icke förnybara naturresurser. En förutsättning för detta är att naturens mångfald i enlighet med skogslagen beaktas i alla skogsbruksåtgärder.
2. Vad gäller bioenergi är logistiken, allt från skogen till förbränning, av största vikt. Landsbygdens vägnät är lika viktigt som större infrastrukturprojekt.
3. I samband med byggande och ny infrastruktur bör det alltid finnas en uttrycklig målsättning om att skogsarealen ska minska så lite som möjligt. I Österbottens landskapsplan 2050 bör detta noteras åtminstone i text gällande vindkraft och solenergi. En åtgärd för att kompensera minskningen av skogsarealen kunde vara en skrivning om att i den mera detaljerade planeringen främja byggande i trä. Sammanhängande grönområden ska heller inte i onödan splittras.

Bemötande:

1. För förslaget till Österbottens landskapsplan 2050 har en konsekvensbedömning gjorts av en utomstående sakkunnig konsult. I konsekvensbedömningen konstateras som en positiv konsekvens av landskapsplanens lösning att gröstrukturen tryggar skogarnas kollager. Det konstateras även att genom att värna om och stärka kolsänkorna och kollagren begränsas klimatförändringen genom att kol ur atmosfären binds i marken med hjälp av vegetationen. Anpassningen till klimatförändringen främjas av bland annat övergripande dagvattenhantering och ett sammanhängande grönsystem.
2. Noteras.
3. I den allmänna planeringsbestämmelsen för produktion, överföring och lagring av energi samt i den allmänna planeringsbestämmelsen för solenergi står det att området ska förverkligas med så liten miljöpåverkan som möjligt, med särskild hänsyn till bl.a. rekreation och primärproduktion samt att splittring av enhetliga skogsområden bör undvikas. Dessutom står det i den allmänna planeringsbestämmelsen för solenergi att vid planering av områden för produktion av solenergi bör det i första hand undvikas att de placeras på enhetlig jordbruksmark eller skogsområden som är i produktion. I planeringsbestämmelsen för områden för vindkraftverk på land står det att vid planering av området ska beaktas konsekvenserna för bl.a. rekreation och skogsbruk. Österbottens landskapsplan 2050 har också en allmän planeringsbestämmelse för frivillig ekologisk kompensations. En uppmaning om att i den mer detaljerade planeringen främja byggandet av trä

4. Möjligheten till att utöva skogsbruk bör inte begränsas via planbeteckningar. Gällande rekreatiomsområden bör framgå att skogsvården på området styrs via skogslagen.
5. Skydd av privatägd skog ska genomföras frivilligt i enlighet med METSO- och Helmi-programmen. Detta gäller områden där det ännu inte ingåtts skyddsavtal enligt naturvårdslagen eller kompletteringsförslagen för myrskyddsprogrammet.
6. Skogscentralen vill vara med och förverkliga Österbottens landskapsplan 2050 genom dess ordinarie verksamhet samt via projekt i samarbete med övriga aktörer i landskapet.

är till sin natur en allmän rekommendation. Landskapsplaners allmänna planeringsbestämmelser och -rekommendationer gäller dock hur specifika områden ska utvecklas, planeras och användas.

4. Tryggandet att utöva skogsbruk är beaktat i flertalet planeringsbestämmelser och i ingen planeringsbestämmelse är det inskrivet en begränsning av skogsbruk. I skogslagens 2 § står det att "denna lag tillämpas på skötseln och användningen av skog inom områden som utgör skogsbruksmark". Således torde skogslagen gälla för rekreatiomsområden som är på skogsmark utan att det specifikt är nämnt i planeringsbestämmelser.
5. I den allmänna planeringsbestämmelsen för myrar står det "Myrar som i myrskyddsgruppens slutrapport (YM 26/2015) föreslås som nationellt värdefulla ska beaktas i den noggrannare planeringen så att deras naturvärden inte hotas. Skyddet av myrar på privatägd mark bör förverkligas på frivillig basis."
6. Noteras.

1.16 FINGRID

Fingrid kirjoittaa muistutuksessaan seuraavasti:

1. Maakuntakaavaehdotuksessa on esitetty Fingridin kanssa työneuvotteluissa esitetyt kantaverkon kehitystarpeet. Niiden lisäksi on mahdollista, että maakunnan alueella on myös tarpeita uusia tai vahvistaa olemassa olevia voimajohtoja, kuten esimerkiksi Seinäjoki – Hirvisuo 220 kV rakenteisen voimajohdon uusiminen 400 kV voimajohdoksi.
2. Kaavaselostuksen sivulla 88 mainitaan Ventusnevan sähköasema, sen tulisi olla Hirvisuon sähköasema.

Vastine:

1. Merkitään tiedoksi.
2. Kaavaselostusta korjataan.

1.17 ETELÄ-POHJANMAAN ELY-KESKUS

Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus kirjoittaa muistutuksessaan seuraavasti:

1. Tuulivoima-alueita näyttää sijoittuvan julkaisemattoman aineiston perusteella tuulivoimarakentamisen kannalta linnustolle herkälle alueelle. Analyysit on tehty Suomen ympäristökeskuksen, Metsähallituksen ja BirdLife Suomen lintuaineistoja hyödyntäen. Käytävissä on ollut osin uutta lento- ja venelaskennoista saatua tietoa lintukerääntymistä avomerellä. Uusia analyyseja on tehty myös pesivän saaristolinnuston laskentatuloksista. Erittäin uhanalaisen selkälokin satelliittiseu-

Vastine:

1. Merkitään tiedoksi.

rannoista on saatu lisätietoa lajin pitkistä ruokailulenkoista.

2. Vaikutukset tulee huomioida tuulivoima-alueiden sijoittelussa linnuston päämuuttoreiteille ja uhanalaisten saaristolintujen mahdollisille saalistusalueille. Pietarsaaren ja Luodon edustalle esitetyt tuulivoima-alueet sijoittuvat selkälökin saalistusalueille ja ne saattavat aiheuttaa yhdessä muiden talousvyöhykkeelle ja Ruotsin puolelle suunniteltujen hankkeiden kanssa esteen lintujen muutolle kapealla merialueella heti Merenkurkun pohjoispuolella, minkä vuoksi alueita ei tule sisällyttää Pohjanmaan maakuntakaavaan 2050.
3. Närpiön ja Korsnäsin merimatalikko on uusi, äskettäin hyväksytty IBA-alue (alue ei löydy vielä BirdLife:n virallisesta datavarannosta, joka päivitetään kahdesti vuodessa). Kriteerilajeina alueella ovat mustalintu ja pilkkasiipi, joille alue on tärkeä muutonaikainen lepäilyalue. Pohjanmaan maakuntakaavan 2050 tulee turvata riittävät tuulivoimasta vapaat vyöhykkeet muuttolinnustolle, minkä vuoksi tuulivoima-alueita ei tulisi sijoittaa tiedossa oleville, sensitiivisiksi todetuille alueille.
2. Pohjanmaan maakuntakaavaehdotus 2050 perustuu lukuisiin selvityksiin, joita on tehty siinä laajuudessa ja tasolla, joka on yleisluonteisen suunnitelman kannalta tarkoituksenmukaista. Kaavaehdotuksessa on osoitettu ominaisuusmerkinnällä potentiaaliset seudullisesti merkittävät tuulivoiman tuotantoalueet. Alueet eivät ole aluevarauksia ja kuntien päätettävissä on, toteutuuko alue tuulivoimarakentamiselle ja millä rajoituksella. Yksityiskohtaisen suunnittelun yhteydessä tehtävien selvitysten perusteella selviää, onko tuulivoima-alue toteutumiskelpoinen ja millä aluevarauksella. Tuulivoimaloiden alueiden suunnittelumääräyksen mukaan suunnittelussa on otettava huomioon vaikutukset mm. luonnonarvoihin ja erityistä huomiota tulee kiinnittää linnustoon kohdistuviin yhteisvaikutuksiin.
3. Tietoa uudesta Närpiön-Korsnäsin merimatalikon alueen IBA-alueesta ei ollut saatavilla silloin, kun Pohjanmaan maakuntakaavaehdotusta 2050 laadittiin, eikä päätöstä alueen hyväksymisestä uudeksi IBA-alueeksi ollut julkaistu ennen Pohjanmaan maakuntakaavaehdotuksen 2050 nähtävillä oloa. Pohjanmaan maakuntakaavan 2050 laadinnassa on hyödynnetty tuoreimpia käytettävissä olleita tietoja mm. selvityksistä, inventoinneista ja päätöksistä. Koska joitakin niistä päivitetään jatkuvasti, tarkemmassa alueidenkäytön suunnittelussa ja toimenpiteissä on tarpeen varmistaa, että käytetään ajan tasalla olevia tietoja. Tämä yleinen suositus löytyy myös asiakirjasta "Kaavamerkinnot ja suunnittelumääräykset". Vaikka aluetta ei osoiteta Pohjanmaan maakuntakaavassa 2050, tulee tuulivoimaloiden alueiden suunnittelumääräyksen mukaan suunnittelussa ottaa huomioon vaikutukset mm. luonnonarvoihin ja erityistä huomiota tulee kiinnittää linnustoon kohdistuviin yhteisvaikutuksiin. Pohjanmaan maakuntakaavaehdotus 2050 perustuu lukuisiin selvityksiin, joita on tehty siinä laajuudessa ja tasolla, joka on yleisluonteisen suunnitelman kannalta tarkoituksenmukaista. Kaavaehdotuksessa on osoitettu ominaisuusmerkinnällä potentiaaliset seudullisesti merkittävät tuulivoiman tuotantoalueet. Alueet eivät ole aluevarauksia ja kuntien päätettävissä on, toteutuuko alue tuulivoimarakentamiselle ja millä rajoituksella. Yksityiskohtaisen suunnittelun yhteydessä tehtävien selvitysten perusteella selviää, onko tuulivoima-alue toteutumiskelpoinen ja millä aluevarauksella.

1.18 VAASAN SÄHKÖVERKKO

Vaasan sähköverkko kirjoittaa muistutuksessaan seuraavasti:

1. Vaasan Sähköverkon nykyinen verkko on huomioitu hyvin ehdotuksen kaavakartalla. Tulevat tarpeet on huomioitu myös suurelta osin hyvin, mutta luonnokseen annetun lausunnon jälkeen niihin on tullut muutoksia ja lisäyksiä Vaasan lentokentän lähetyvillä.
  - ▶ Risön 110/20 kV sähköasemalle on saatu lopullinen sijoituspaikka Latokartanontien varrelta ja sen länsipuolelta. Sitä syöttävän 110 kV voimajohdon alkupäähän Vaskiluoto-Tuovila 3 johdon varrelle tarvitaan EPV Alueverkon omistukseen tuleva 110 kV kytkinasema, jolle on annettu nimi Tölby.
  - ▶ Vikbyn teollisuusalueen lounaispuolelle voimajohdon Vaskiluoto-Tuovila 3 varrelle tarvitaan 110/20 kV sähköasema, jolle on annettu nimi Vikby.
  - ▶ Vaasan Sähköverkko joutuu poistamaan oman 110/20 kV osuuden Tuovilan isosta sähköasemasta. Se korvataan uudella Karkkimalan 110/20 kV sähköasemalla. Sen tarkka sijainti ei ole vielä tiedossa, mutta se on tulossa Tuovila-Höysälä-johdon alkupäähän.
2. Maakuntakaavaselostuksessa mainitaan sähkönsiirtoa koskien, että "Haitallisten vaikutusten vähentämiseksi tulee myös mahdollisuuksien mukaan käyttää yhteispylviä tai maakaapeleita esim. kulttuurimaisema-alueilla tai lähellä asutusta." Lisäksi kaavamerkinnöissä ja suunnittelumääräyksissä mainitaan, että "Voimansiirtojohdot tulee ensisijaisesti keskittää yhteiseen johtokäytävään ja yhteispylväisiin. Maakaapeleiden käyttöä suositellaan, kun se on mahdollista." Sähkönsiirtoyhteyksien rakenteeseen viittaavat maininnat tulisi poistaa kaavaselostuksesta. Ne voivat aiheuttaa merkittäviä lisäkustannuksia sekä turhaa byrokratiaa ja viivästystä voimajohdon suunnitteluun, mikä voi puolestaan muodostua jarruksi myös alueen kehittymisen ja tarpeiden kannalta. On huomattavaa, että siirtojohdot suunnitellaan aina ympäristö ja maankäyttö huomioiden. Niille tehdään myös kohdekohtainen ympäristövaikutusten arviointi.

1.19 EPV ENERGIA OY

EPV Energia kirjoittaa muistutuksessaan seuraavasti:

1. Laihian alueelle on merkitty voimansiirtojohdon yhteystarve; Rajavuori-Miettylä. Nykyään voimajohtoa kutsutaan Laihia-Rajavuori voimajohdoksi.

Vastine:

1. Muistutuksessa mainitut sähköasemat osoitetaan Pohjanmaan maakuntakaavaan 2050.
2. Maakaapeleiden ja yhteispylväiden käyttö mahdollisuuksien mukaan on pelkästään suunnittelusuositus eikä näin ollen pitäisi johtaa viivästykseen voimajohtojen suunnitteluvaiheessa.

Vastine:

1. Yhteystarve merkitään voimajohdoksi ja nimeksi muutetaan Laihia - Rajavuori.

2. Rajavuori -sähköasemalta lähtevä voimajohto on merkitty rakennetuksi. Voimajohto on EPV Alueverkko Oy:n suunnitteilla oleva Rajavuori-Brändskogen voimajohto. Voimajohtoa ei ole rakennettu, mutta siihen on olemassa lunastus- ja ennakkohaltuunottolupa
3. Voimansiirtojohtoon yhteystarpeen Finne-Laa-jametsä voisi merkitä voimajohtoksi. Voimajohto nimetään jatkossa Laajametsä-Finne ja on rakenteilla 2024 ja valmistuu 2025.
4. Pohjanmaan maakuntakaavaehdotuksessa 2050 esitetty Torkkolan tuulivoima-alueen pienimuotoinen laajentaminen ei ole teknistaloudellisesta näkökulmasta järkevää. Maakuntakaavan alue olisi vastattava lainvoimaisen osayleiskaavan aluerajausta.
5. Laihian Kaakimonnevan aurinkovoimahankkeelle on lainvoimainen suunnittelutarvekaisu 120 hehtaarin alueelle. Aurinkovoimalaitoksen alueelle on osittain merkitty Taaborin vuoren tuulivoimamerkintä, joka on poistettava / rajattava pois aurinkovoiman hankealueelta.
6. GigaVaasan kehittymisen mahdollistamiseksi on tehty linjaus jäähdytys- ja kaukolämpöputkelle Vaasan Voima Oy:n voimalaitoksesta Vaskiluodosta GigaVaasan alueelle.
7. Parhailaan tehdään ympäristövaikutusarviota CO2-akkuteknologiaan perustuvasta energianvarastointilaitoksesta, jossa energiaa varastoidaan hyödyntämällä hiilidioksidia varastoimisen väliaineena. Hankealue sijaitsee Laihian Jokiperän Kilpinnevalle Ritarin Hautamaan alueella.
8. Kaavaselostuksen sivulla 87 on maininta suurista biomassan kuluttajista. Vaskiluodon Voima Oy ei enää omista tai operoi Vaskiluodon voimalaitosta. Nykyinen omistaja on EPV Energia Oy:n tytäryhtiö Vaasan Voima Oy.
2. Rajavuori-Brändskogen voimajohto osoitetaan yhteystarpeena.
3. Yhteystarve merkitään voimajohtoksi ja nimeksi muutetaan Laajametsä - Finne.
4. Pohjanmaan maakuntakaavaehdotuksessa 2050 tuulivoimaloiden alueet on osoitettu ominaisuusmerkinnöillä. Alueiden rajaukset tarkentuvat yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa.
5. Pohjanmaan maakuntakaavaehdotuksessa 2050 tuulivoimaloiden alueet on osoitettu ominaisuusmerkinnöillä. Alueiden rajaukset tarkentuvat yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa. Tuulivoimaloiden merkintä ei myöskään sulje pois muuta alueidenkäyttöä kuten aurinkoenergiantuotantoa.
6. Merkitään tiedoksi.
7. Merkitään tiedoksi.
8. Kaavaselostuksen virhe korjataan.

1.20 ÖSTERBOTTENS SVENSKA PRODUCENTFÖRBUND R.F.

Österbottens svenska producentförbund r.f. skriver i sin anmärkning följande:

1. I Österbottens landskapsplanförslag 2050 lyfts på ett föredömligt sätt fram behovet av att beakta primärproduktionen i samband med samhällsplaneringen.
2. Planeringsprocessen gällande Vasa hamnväg har gjorts i fel ordning. Planeringen av en allmän väg ska inte driva samhällsutvecklingen utan samhällsplaneringen är överordnad vägplaneringen. Vilket också har klart stöd i lagstiftningen.

Bemötande:

1. Noteras.
2. Enligt lagen om trafiksystem och landsvägar 23.6.2005/503, kapitel 2 paragraf 15 f ansvarar Närings-, trafik- och miljöcentralen för utarbetandet av utredningsplanen och vägplanen. I MKB-förfarande 2017 granskades fem olika alternativa vägsträckningar för Vasa hamnväg. Samma år gjordes en preliminär utredningsplan där alla fem alternativen var med. Efter detta har Södra Österbottens NTM-central helt enligt lagpa-

ragrafen ovan valt den mest lämpliga linjedragningen för Vasa hamnväg för att uppgöra en utredningsplan. I kontaktmyndighetens utlåtande står det "Eftersom MKB har gjorts först och den plan som möjliggör projektet kommer efteråt, styr MKB planläggningen åtminstone så att MKB-lösningen tas som utgångspunkt för planen." Österbottens förbund anser att behovet av vägtrafikförbindelse kan på basen av detta preciseras till en riktgivande eller alternativ vägsträckning. Det är fortfarande frågan om en utvecklingsprincipsbeteckning där vägsträckningens exakta läge bestäms i den mer detaljerade planeringen. I planeringsbestämmelsen står att i den fortsatta planeringen bör kulturmiljö-, landskaps- och naturvärden beaktas samt förutsättningar för primärnäringen tryggas. I samma paragraf som nämns ovan står det "Vid utarbetandet av en utredningsplan och en vägplan samarbetar Närings-, trafik- och miljöcentralen med områdets kommuner och övriga myndigheter. Planeringen ska grunda sig på landsvägens utvecklingsbehov, den riksomfattande trafiksystemplanen och den regionala trafiksystemplaneringen, planeringsgrunderna för utrednings- och vägplaneringen och på planeringen av områdesanvändningen." Enligt Österbottens förbund bör detta tolkas som att planeringen på olika nivåer kan ske jämsides. I paragraf 17 i ovan nämnda lag står det "En utredningsplan och en vägplan ska grunda sig på en sådan plan med rättsverkningar som avses i markanvändnings- och bygglagen och i vilken landsvägens sträckning och dess förhållande till övrig områdesanvändning har klarlagts. På ett område för vilket en plan med rättsverkningar håller på att utarbetas eller ändras kan åtgärder vidtas för att utarbeta en utredningsplan eller en vägplan som grundar sig på målen för planen med rättsverkningar." Det är alltså frågan om en process i samarbete mellan de olika planeringsmyndigheterna. Österbottens förbund har i sina utlåtanden gällande Vasa hamnväg fört fram att av de olika alternativa vägsträckningarna förverkligar Vikby-alternativet bäst målsättningarna för landskapsplaneringen.

3. Det MKB-förfarande som ligger till grund för NTM-centralen i Södra Österbottens val av vägsträckning är inte en tillräcklig grund för att även bedöma de samhälleliga konsekvenserna, vilket också påpekats av kontaktmyndigheten.

3. MKB-förfarandet hör inte till landskapsförbundens uppgifter. I kontaktmyndighetens utlåtande om miljökonsekvensbeskrivningen för Vasa hamnväg 10.5.2017 står det att i planläggningen måste man också beakta de samhällsekonomiska kostnaderna (MBL 9 §), som inte behandlas i samband med MKB-förfarandet. I en landskapsplan utreds inte samhällsekonomiska kostnader för enskilda vägprojekt. Det skulle heller inte vara möjligt då den exakta linjedragningen bestäms i den mer detaljerade planeringen.

4. Det finns ingen ordentlig konsekvensbedömning av vad Vasa hamnväg med den nu planerade sträckningen har för betydelse för samhällsutvecklingen i området och detta gäller även betydelsen för utbyggnaden av batteriområdet och andra stora projekt i Vasaregionen. Det betyder samtidigt att det inte är klarlagt om andra trafiklösningar än den södra sträckningen av hamnvägen bättre uppfyller alla de målsättningar som finns för en ny hamnväg. Det är av största vikt att konsekvenserna av de olika vägalternativen för Vasa hamnväg utreds som en del av planläggningen. Då fås en tydligare bild av de olika alternativens konsekvenser i ett bredare samhällsutvecklingsperspektiv och då kan också den största samhällsnyttan uppnås. Behovet är extra stort då det är frågan om en helt ny väg som, med den dragning som nu föreslås, kommer att splittra befintliga byastrukturer och dras över bördig jordbruksmark. Dessutom uppnås inte målsättningen att avlasta centrum från trafik i någon större utsträckning.
5. Planeringsrekommendationen att jordkablar och gemensamma stolpar bör användas där det är möjligt ska ändras till en planeringsbestämmelse.

Kontaktmyndigheten skriver också att konsekvensområdet för den planerade Vasa hamnväg är stort och begränsas inte enbart till de områden som ligger i närheten av de alternativa vägförslagen. Det handlar om en regional förbindelse som har en omfattande inverkan på samhällsstrukturen i hela Vasa stadsregion.

4. Vid uppgörandet av en landskapsplan bedöms inte enskilda beteckningars konsekvenser utan landskapsplanens konsekvenser bedöms som en helhet. Enligt den konsekvensbedömning som gjorts för Österbottens landskapsplan 2050 är planen i enlighet med målsättningarna i Österbottens trafiksystemplan 2050. Trafiksystemlösningarna är fungerande och olika trafikformer kompletterar varandra. Utvecklingen av transportleder och logistiska system stöder landskapets attraktionskraft och den internationella konkurrenskraften hos företag. Trafiklösningarna möjliggör utveckling av klimatvänliga transportkedjor genom att bl.a. möjliggöra nya och alternativa bränslelösningar. Förbättringen av landsvägsförbindelserna bidrar positivt till säkerheten och smidigheten i trafiken i stadsregioner samt till snabba och störningsfria transporter.
5. Att kraftledningar i första hand koncentreras till en gemensam ledningskorridor och gemensamma stolpar bör enligt Fingrid och de regionala distributionsnätbolagen vara en rekommendation framom en bestämmelse, eftersom det i en landskapsplan inte kan beslutas om detta.

1.21 BIRDLIFE SUOMI RY

BirdLife Suomi ry kirjoittaa muistutuksessaan seuraavasti:

1. Pohjanmaan maakuntakaavaehdotukseen 2050 tehdyt muutokset ovat hyvät. On hyvä, että Merenkurkun eteläinen tuulivoima-alueen 4 raja-alue on siirretty lännemmäksi pois päin Kristiinankaupungin eteläisen saariston kansainvälisesti tärkeästä lintualueesta.
2. Pohjanmaan maakuntakaavaehdotuksen 2050 suunnittelumääräykset ovat pääsääntöisesti hyvät ja luontoarvot huomioivat.
3. Pohjanmaan maakuntakaavaehdotuksen 2050 merituulivoima-alueet Merenkurkun eteläinen merituulivoima-alue 1 ja Merenkurkun eteläinen merituulivoima-alue 2 sijoittuvat osin päällekkäin Närpiön-Korsnäsin merimatalikon alueen kanssa. Alue

Vastine:

1. Merkitään tiedoksi.
2. Merkitään tiedoksi.
3. Tietoa uudesta Närpiön-Korsnäsin merimatalikon alueen IBA-alueesta ei ollut saatavilla silloin, kun Pohjanmaan maakuntakaavaehdotusta 2050 laadittiin, eikä päätöstä alueen hyväksymisestä uudeksi IBA-alueeksi ollut julkaistu ennen Pohjanmaan maakun-

tunnistettiin maakunnallisesti tärkeäksi lintualueeksi (MAALI-alue) vuonna 2023. Alue on tunnistettu myös kansainvälisesti tärkeäksi IBA-alueeksi (IBA, Important Bird and Biodiversity Area), joiden luetteloon alue on hyväksytty syksyllä 2024. Alue on Suomen tärkein mustalintujen kevätkerääntymisalue ja täyttää IBA-alueen kriteerit myös pilkkasiiven osalta. Alueella on erityistä arvoa myös monien muiden lintulajien, kuten ruokin, kaakurin ja tukkakoskelon kerääntymäalueena. Kaavaehdotuksessa tulee huomioida alueen merkitys kansainvälisesti tärkeänä lintualueena poistamalla sen kanssa päällekkäiset tuulivoimala-alueet riittävällä puskurivyöhykkeellä, kuten kaavatyössä on toimittu muidenkin IBA-alueiden osalta. Närpiön-Korsnäsin osalta tämä tarkoittaa Merenkurkun eteläisen merituulivoimala-alueen 1 poistamista kokonaan kaavaehdotuksesta. Merenkurkun eteläisen merituulivoimala-alueen 2 osalta aluerajausta tulee siirtää lännemmäksi ja supistaa tuntuvasti huomioiden myös merituulivoimaloiden karkotusvaikutus alueella tavattaviin lintulajeihin. Merenkurkun eteläisen merituulivoimala-alueen 2 osalta tulee huomioida myös sen sijoittuminen osin poikittain useiden suurten lintulajien, kuten laulujoutsenen ja vaarantuneen metsähanhen, päämuuttoreittien kanssa.

4. Iso osa Pohjanmaan kaavaehdotuksen 2050 merituulivoima-alueista sijoittuu varsin matalille merialueille. Merituulivoimaa ei tule sijoittaa alle 20 metriä syville merialueille, jotka ovat lähtökohtaisesti luonnon monimuotoisuuden kannalta tärkeimpiä merialueita. Merituulivoimaa voidaan sijoittaa matalille alueille vain, jos alue voidaan kiistatta todeta luontoarvoiltaan vähäiseksi.
5. Pohjanmaan maakuntakaavaehdotuksen 2050 tuulivoima-alue Västervik muodostaa nyt itä-länsi-suunnassa yli kahdeksan kilometriä leveän esteen, joka sijoittuu osin päällekkäin monen suurikokoisen lintulajin päämuuttoreitin kanssa. Tämä tuulivoima-alue tulisi poistaa kaavaehdotuksesta kokonaan tai vähintään pienentää aluerajausta selvästi sen länsiosasta.
6. Suupohjan alueen osalta julkaistiin viime vuonna selvitys maakunnallisesti tärkeistä lintualueista muuton aikaisten levähtämisaikojen osalta (Ellermaa 2023: Suupohjan maakunnallisesti tärkeät lintualueet (MAALI) kerääntyville linnuille). Selvitys perustuu parhaaseen saatavilla olevaan tietoon alueen linnustosta. Pohjanmaan maakuntakaavaehdotuksesta ja taustamateriaaleista ei käy ilmi, onko tätä raporttia hyödynnetty kaavatyössä. Maakunnallisesti tärkeät lintualueet tulee esittää kaavakartalla kansainvälisesti ja kansallisesti tärkeiden lintualueiden tapaan.

takaavaehdotuksen 2050 nähtävillä oloa. Pohjanmaan maakuntakaavan 2050 laadinnassa on hyödynnetty tuoreimpia käytettävissä olleita tietoja mm. selvityksistä, inventoinneista ja päätöksistä. Koska joitakin niistä päivitetään jatkuvasti, tarkemmassa alueidenkäytön suunnittelussa ja toimenpiteissä on tarpeen varmistaa, että käytetään ajan tasalla olevia tietoja. Tämä yleinen suositus löytyy myös asiakirjasta "Kaavamerkinnot ja suunnittelumääräykset". Vaikka aluetta ei osoiteta Pohjanmaan maakuntakaavassa 2050, tulee tuulivoimaloiden alueiden suunnittelumääräyksen mukaan suunnittelussa ottaa huomioon vaikutukset mm. luonnonarvoihin ja erityistä huomiota tulee kiinnittää linnustoon kohdistuviin yhteisvaikutuksiin. Jos IBA-alue lisätään Pohjanmaan maakuntakaavaan 2050 sen jälkeen, kun maakuntakaava on ollut julkisesti nähtävillä, kaava tulee asettaa uudestaan nähtävillä.

4. Pohjanmaan maakuntakaavaehdotuksessa 2050 osoitetut tuulivoima-alueet sijaitsevat pääosin yli 15 metrin syvyisillä merillä. Tuulivoimaloiden alueen suunnittelumääräyksen mukaisesti alueen suunnittelussa on otettava huomioon vaikutukset luonnonarvoihin.
5. Pohjanmaan maakuntakaavan 2050 pohjaksi tehtyjen selvitysten mukaan Västervikin alue soveltuu merkitykseltään seudulliseksi tuulivoima-alueeksi.
6. Pohjanmaan maakuntakaavaehdotuksessa 2050 on luo-merkinnällä osoitettu IBA- ja FINIBA-alueet, jotka muodostavat verkoston maakunnallisella tasolla. Inventoinnit ja selvitykset tulee laatia koko Pohjanmaan maakunnan kattavina, jotta ne voidaan huomioida maakuntakaavoituksessa.

7. Tiedot kaava-alueen ulkomerellä sijaitsevien matalikoiden merkityksistä lintujen ruokailualueina ovat puutteelliset. Puutteellisten tietojen vuoksi myös yhteisvaikutusten arviointi jää merkittävästi vajaaksi linnuston osalta. Riittämättömien selvitysten vuoksi on todennäköistä, että Pohjanmaan maakuntakaavaehdotuksen 2050 tuulivoimavarauksissa on mukana toteuttamiskelvottomia aluevarauksia. Kaavan jatkotyössä tuulivoimalle suunnitelluilla alueilla on toteutettava ulkomerialueiden ruokailu- ja levähtäjäinventointeja helikopterilaskentoina sekä niiden perusteella rajattava merituulivoimavaraukset vain selvitysten perusteella vähäarvoisiksi osoittautuville alueille. Lain mukaan kaavan laatijan on varmistettava kaavan toteuttamiskelpoisuus. Myös hanketoimijoilla tulee olla kaavan perusteella varmuus siitä, että varatulle alueelle voidaan rakentaa merkittävästi tuulivoimaa.
8. Kokonaisuutena Pohjanmaakuntakaavaehdotuksessa 2050 osoitetaan huomattava määrä alueen meripinta-alasta tuulivoimatuotantoon. Yhdessä laivaliikenteen kanssa ihmisvaikutus tulee kattamaan hyvin suuren osuuden merialueen pinta-alasta. Kaavatyön yhteydessä tehty tuulivoimaselvityksen yhteisvaikutusten arviointi on lintujen osalta riittämätön. Selvityksessä on arvioitava kattavammin maakuntakaavassa osoitettavan tuulivoiman sekä paikallisten, pienemmän mittakaavan hankkeiden yhteisvaikutus muuttavien ja pesivien lintujen populaatioihin, huomioiden myös kaava-alueen ulkopuolelle sijoittuvat hankkeet sekä muiden lintuihin vaikuttavien tekijöiden, kuten meriliikenteen, yhteisvaikutus. Yhteisvaikutukset tulee huomioida kaava-alueen ulkopuolelta erityisesti sekä Suomen että Ruotsin talousvyöhykkeelle sijoittuvat tuulivoimahankkeet sekä Perämerelle ja Satakuntaan sijoittuvat hankkeet, joista monet sijoittuvat samalle lintujen muuttoreiteille kuin kaava-alueen hankkeet. Lisäksi selvitystä tulee päivittää keväällä 2023 päivitetyn Lintujen päämuuttoreitit Suomessa – raportin tiedoilla. Riittämättömät perustiedot johtavat puutteelliseen arvioon. Kokonaisvaltainen kumulatiiviset vaikutukset huomioiva vaikutusten arviointi on tehtävä nimenomaan maakuntakaavan yhteydessä.
9. Suomi on kansainvälisin sopimuksin sitoutunut suojelemaan 30 % pinta-alastaan, ja siitä 10 % tiukasti, vuoteen 2030 mennessä. Kaavaselistuksen mukaan Pohjanmaan kokonaispinta-alasta 21 % on luonnonsuojelualueita, Natura-alueita tai luo-alueita. Valtaosa tästä pinta-alasta on keskittynyt merialueille. Tavoitteiden saavuttaminen vaatii tuntuvaa suojelupinta-alan lisäämistä. Pohjanmaan maakuntakaavaehdotusta 2050 on muutettava lisäämällä suojeltavaksi esitet-
7. Pohjanmaan maakuntakaavaehdotus 2050 perustuu lukuisiin selvityksiin, joita on tehty siinä laajuudessa ja tasolla, joka on yleisluonteisen suunnitelman kannalta tarkoituksenmukaista. Kaavaehdotuksessa on osoitettu ominaisuusmerkinnällä potentiaaliset seudullisesti merkittävät tuulivoiman tuotantoalueet. Alueet eivät ole aluevarauksia ja kuntien päätettävissä on, toteutuuko alue tuulivoimarakentamiselle ja millä rajoituksella. Yksityiskohtaisen suunnittelun yhteydessä tehtävien selvitysten perusteella selviää, onko tuulivoima-alue toteutumiskelpoinen ja millä aluerajoituksella.
8. Pohjanmaan maakuntakaavaehdotuksen 2050 vaikutusten arvioinnissa on arvioitu maakuntakaavassa osoitetun alueidenkäytön kokonaisvaikutukset suhteessa Pohjanmaan maakuntakaavaan 2040. Pienempiä ei seudullisesti merkittäviä hankkeita ja maakuntakaavan ulkopuolella olevia hankkeita ei ole maakuntakaavan vaikutusten arvioinnissa huomioitu. Natura-arvioinnin taustaselvityksenä tehdyssä törmäys- ja populaatiomallinnuksessa sekä petolintuselvityksessä on huomioitu myös pienempiä ei seudullisesti merkittäviä hankkeita.
9. Pohjanmaan maakuntakaavaehdotuksessa 2050 osoitetaan kaikki luonnonsuojelulain nojalla suojellut tai suojeltavaksi tarkoitetut alueet. Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus on Pohjanmaan maakuntien liittojen kanssa saattanut vireille biodiversiteettistrategiatyön, joka on alkanut SYKE:n selvitystyöllä. Kaavaehdotuksessa on luo-merkinnällä osoitettu IBA- ja FINIBA-alueet, jotka muodostavat verkoston maakunnallisella tasolla. Inventoinnit ja selvitykset tulee laatia koko Pohjanmaan maa-

täviä alueita ja luonnon monimuotoisuudelle tärkeitä alueita. Lisäksi tulee selvittää, miten biodiversiteettitavoitteisiin on mahdollista maakunnan alueella päästä. Suojelukohteita tulisi osoittaa lisää erityisesti maa-alueilta. Uusia maalla sijaitsevia suojelualueiksi sopivia kohteita ovat linnustolle tärkeiksi osoitetut IBA-, FINIBA ja MAALL-alueet. Kaavaehdotuksessa huomioitujen IBA- ja FINIBA-alueiden lisäksi kaavassa tulisi esittää myös MAALL-alueet vähintään luo-merkinnällä, mahdollisesti suojeluvarauksina.

10. Suuret, teollisen mittakaavan aurinkovoimalat ovat kiistatta maakuntakaavoilla ohjattavaa maankäyttöä. Ne ovat jopa useiden neliökilometrien suuruisia hankkeita, joiden sijoittumiseen vaikuttavat nykyisten ja tulevien voimajohtoverkkojen ja niiden liityntäpisteiden sijainti, ja joiden toteutukseen liittyy muun muassa oman voimajohtoyhteyden rakentaminen. Teollisen mittaluokan aurinkovoimaloiden sijaintipaikat tulee osoittaa Pohjanmaan maakuntakaavassa 2050 tuulivoima-alueiden tapaan.

kunnan kattavina, jotta ne voidaan huomioida maakuntakaavoituksessa.

10. Pohjanmaan maakuntakaavaehdotuksessa 2050 ei osoiteta aurinkoenergiantuotantoalueita. Aurinkoenergiaan liittyvien selvitysten perusteella aurinkoenergian tuotannolla ei ole arvioitu olevan tuulivoimarakentamiseen verrattavia, laajoja ympäristövaikutuksia, jotka edellyttävät aluevarauksia maakuntakaavassa. Maakuntakaavassa esitetään aurinkoenergiaa koskeva yleinen suunnittelumääräys, joka ohjaa laajojen aurinkoenergian tuotantoalueiden sijoittamista ja suunnittelua koko maakunnan alueella.

1.22 SUOMEN UUSIUTUVAT R.Y.

Suomen uusiutuvat r.y. kirjoittaa muistutukseensa seuraavasti:

1. On erittäin tärkeää, että maakuntakaavat laaditaan mahdollistavana ja niissä osoitetaan runsaasti alueita uusiutuvan energian tuotantoa varten. Tarkemmalle suunnittelulle ja selvityksille pitää antaa tilaa hankkeiden YVA-vaiheessa ja kunnan kaavoituksessa. On viisasta huomioida kehitys uusiutuvan energian teknologiassa, kun huomioidaan maakuntakaavoituksen aikajänne. Kehittyvän teknologian mahdollistavat tuulivoiman tuotantoalueet ovat erilaisia. Harvempi voimaloiden sijoittelu mahdollistaa hanke- ja kuntakohtaisessa tarkemmassa tutkimus- ja selvitystyössä entistä paremmin arvokkaiden luontokohteiden huomioimisen. Siksi pienialaisten luonnonsuojelualueiden tai lajiesiintymien vuoksi ei ole perusteltua karsia jatkotarkastelusta laajempia, muutoin tuulivoimalle soveltuvia alueita.
2. Lähtökohtana tulisi ehdottomasti olla, että maakuntakaavassa esitetyt aluerajaukset tehdään niin laajoiksi, että osayleiskaavassa määritelty alue jää pääsääntöisesti yhtä laajaksi tai pienemmäksi. Siksi seudullisen merkittävän hankkeen koon kriteeri on perusteltua asettaa vähintään aiempaan 10 tuulivoimalaan, ja mielellään sitä suuremmaksi. Pohjanmaan maakuntakaavaehdotuksen mukainen alaraja seudullisesti merkittävälle hankkeelle (seitsemän tuulivoimalaa) ei kesytä kriittistä tarkastelua, ja se on tosiasia-

Vastine:

1. Merkitään tiedoksi.

2. Maakuntahallitus päätti 12.12.2022, että maakuntakaavan valmistelun lähtökohtana on, että seudullisesti merkittävän tuulivoimapaiston raja on seitsemän voimalaa. Maakunnan suunnittelun lähtökohtana on, että maakuntakaavassa tulee osoittaa sellaista alueidenkäyttöä, jolla on seudullisesti merkittäviä vaikutuksia. Teknologiakehityksen myötä syntyvä tuulivoimaloiden suurempi korkeus muuttaa myös ympäröivälle alueidenkäytölle aiheuttamia vaikutuksia.

maakuntakaavoituksen yleisten suunniteluperiaatteiden vastainen. Tämä linjaus ei myöskään kohtele tasapuolisesti maanomistajia, sillä se tulee merkittävällä tavalla linjaamaan ihmisten mahdollisuuksista elinkeinon harjoittamiseen sellaisissa tilanteissa, joissa kunnassa olisi halukkuutta kaavoittaa hanke kyseiselle alueelle eikä tarkemmissa selvityksissä ole todettu merkittäviä haitallisia ympäristövaikutuksia.

3. Pohjanmaan maakuntakaavassa 2050 ei tulisi rajata alueita pois jatkosuunnittelusta tämänhetkisen maakotkan pesätilanteen perusteella, vaan vaikutukset maakotkaan tulisi ratkaista hankekohtaisesti yksityiskohtaisemman suunnittelun keinoin. Vuoteen 2050 tähtäävän maakuntakaavan linjauksia ei tulisi tehdä tietyn ajanhetken pesätilanteen perusteella, vaan tuleville vuosille pitäisi jättää mahdollisuus uusien lievennyskeinojen testaamiselle sekä hankekohtaiselle suunnittelulle.
4. Tuulivoimaloiden alueiden suunnittelumääräyksessä olisi parempi kirjata, että maakuntakaavassa osoitettujen tuulivoimala-alueiden ulkopuolelle voidaan toteuttaa tuulivoimala-alueita, jotka eivät ole ristiriidassa maakuntakaavan tavoitteiden tai alueen muun maankäytön kanssa.
5. Tällä hetkellä siirtolinjojen yhteydet Pohjanmaan maakuntakaavassa 2050 eivät ole perusteltuja, mutta maakuntakaavan seuraavissa pienemmissä päivityksissä on jo aika huomioida merituulivoiman sähkönsiirron reittilinjaukset.
6. On hyvä, että Pohjanmaan maakuntakaavan 2050 laadinnan yhteydessä on tunnistettu aurinkovoiman kasvu. Aurinkovoimalla on harvoin, jos koskaan seudullisia vaikutuksia, joita olisi tarpeen maakuntakaavalla ohjata. Siksi on hyvä, ettei maakuntakaavassa ole osoitettu erillisiä alueita aurinkoenergian sijoittamisella. Yleinen suunnittelumääräys rajoittaa kuitenkin aurinkovoiman sijoittamista eikä mahdollista paikallista energiantuotantoa. Se myös rajoittaa pohjalaista maa- ja metsätaloutta eikä kunnioita maanomistajien oikeuksia ja vapauksia harjoittaa elinkeinoa. Suunnittelumääräyksessä sanotaan, että aurinkovoimaloiden sijoittamista on vältettävä tuotannossa oleville, yhtenäisille maatalousmaille tai metsäalueille. Määräys unohtaa täysin uusiutuvan energian tuotannon ilmastopäästöjä vähentävän vaikutuksen. Metsätalouden käytössä olevien alueiden osalta maankäytön muutoksen vaikutukset tulee selvittää hankekohtaisten selvitysten avulla ja maankäyttö ratkaista kuntakohtaisessa

3. Pohjanmaan maakuntakaavaehdotuksessa 2050 osoitetut tuulivoima-alueet perustuvat maakuntakaavatasoisiin selvityksiin, kuten petolintuselvitykseen. Etelä-Pohjanmaan ELY-keskuksen suosituksen mukaisesti on tehty Natura-arviointi, minkä tulokset on huomioitu Pohjanmaan maakuntakaavaehdotuksessa 2050. Maakuntakaavaehdotuksessa tuulivoima-alueet osoitetaan ominaisuusmerkinnällä. Alueiden rajaukset voidaan tarkentaa tarkemmassa suunnittelussa, mikäli maakuntakaavan keskeiset ratkaisut ja tavoitteet eivät vaarannu.
4. Pohjanmaan maakuntakaavaehdotuksessa 2050 on osoitettu kaikki alueet, jotka tehtyjen selvitysten ja kuntien näkemysten mukaan soveltuvat seudullisesti merkittävään tuulivoimatuotantoon. Pienempiä tuulipuistoja voidaan toteuttaa näiden alueiden ulkopuolella. Suunnittelumääräykseen kirjataan, miten maakuntakaavassa osoitettu alue tulee suunnitella, ei miten sen ulkopuolisia alueita voidaan käyttää.
5. Merkitään tiedoksi.
6. Pohjanmaan maakuntakaavaehdotuksen 2050 yleisen suunnittelumääräyksen mukaan aurinkoenergian tuotantoalueiden sijoittaminen tulee ensisijaisesti välttää tuotannossa oleville, yhtenäisille maatalousmaille tai metsäalueille. Maakuntakaavan tehtävänä on sovittaa yhteen valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet ja maakuntastrategian mukaiset tavoitteet. Yhtenäiset maatalous- ja metsäalueet ovat osa alkutuotannon huoltovarmuutta sekä ekologisesti, taloudellisesti, sosiaalisesti ja kulttuurisesti kestävää aluetta ja yhdyskuntarakennetta. Maakuntakaavassa ei osoiteta aurinkoenergialle soveltuvia alueita, mutta aurinkoenergiaa koskevalla yleisellä suunnittelumääräyksellä ohjataan aurinkoenergian tuotantoalueiden suunnittelua maakuntastrategian tavoitteiden mukaisesti. Maakuntakaavan yleinen suunnittelumääräys ei rajoita maa- ja metsätaloutta tai maanomistajien oikeuksia ja vapauksia harjoittaa elinkeinoa, eikä estä aurinkovoiman sijoittamista maa- ja metsätalousalueille,

päätöksenteossa.

sillä alueiden soveltuvuus aurinkoenergian-tuotantoon arvioidaan maakuntakaavatasoa yksityiskohtaisemman suunnittelun yhteydes-sä.

1.23 OSTROBOTHNIA AUSTRALIS R.F.

Ostrobothnia Australis r.f., Finlands Naturskydds-förbund/ Österbottens distrikt r.f., Jakobstadsne-jdens Natur, Oravaisnejdens natur r.f., Vasa mil-jöförening r.f. och Sydbottens Natur och Miljö r.f. skriver i sin anmärkning följande:

1. Österbottens förbund bör skyndsamt inleda vederhäftiga undersökningar av vindkraft-parkernas inverkan på nattflyttande arter. I väntan på resultat bör åtminstone etable-ning av havsvindkraftparker stoppas. Det finns även ett akut behov av att förbättra Österbottens landskapsplan 2050 genom sakenliga undersökningar av flyttfågelsträck enligt vedertagen metodik.
2. Inga nya etableringar av vindkraftsparker inom 20 km avstånd från kusten bör tillåtas. Österbottens förbund bör initiera undersök-ningar av dödsfall av havsörn i alla kus-tnära vindkraftparker samt ordna forskning angående havsörnens rörelsemönster.
3. De anslutningar till stamnätet som blir aktuel-la bör av Österbottens förbund granskas så att alla miljömässigt problematiska alternativ väljs bort och endast alternativ i anslutning till befintlig infrastruktur godkänns. Först dä-refter kan en MKB inledas.

Bemötande:

1. I förslaget till Österbottens landskapsplan 2050 anvisas områden som enligt utredningar gjorda till grund för landskapsplanen anses vara lämpliga för vindkraftsproduktion av regional betydelse. Dessa anvisas med en egenskapsbeteckning. Med en egenskapsbeteckning anvisas sådant område som på grund av dess särskilda egenskaper lämpar sig för en viss områdesanvändningsform, i det här fallet vindkraftsproduktion av regional betydelse. Områdena är inga områdesreserveringar och det är upp till kommunerna vilka av områdena förverkligas som vindkraftsområden och med vilka avgränsningar. I planeringsbestämmelsen för områden för vindkraftverk står det att vid planering av området ska beaktas konsekvenserna för bl.a. naturvärden och speciell uppmärksamhet fästas vid de sammantagna konsekvenserna för fåglar.
2. I förslaget till Österbottens landskapsplan 2050 anvisas områden som anses vara lämpliga för vindkraftsproduktion av regio-nal betydelse på basen av utredningar på landskapsplannivå, bland annat utrednin-gen Tuulivoiman vaikutukset maa- ja merikot-kaan sekä sääkseen Pohjanmaalla, Etelä- ja Keski-Pohjanmaalla gjord av Hannu Tikka-nen et al. (2022). Undersökning och forsk-ning som görs av etablerade forskningsins-titutioner kan användas vid uppgörandet av landskapsplanen.
3. I förslaget till Österbottens landskapsplan 2050 anvisas enbart sådana förbindelsebe-hov av kraftledningar där anslutningspunk-ten till stamnätet är känd. I planeringsbestäm-melsen förbindelsebehov av kraftledningar står det att nuvarande kraftledningar i första hand bör användas vid förstärkning och byggande av kraftledningar. I den fortsatta planeringen bör det mest ändamålsenliga alternativet för kraftledningen utredas så att annan markanvändning, landskaps-, kulturmiljö- och naturvärden beaktas och förutsättningar för primärnäringar tryggas. I landskapsplanen finns också en allmän planeringsbestämmelse för produktion, över-

- föring och lagring av energi som säger att området ska förverkligas med så liten miljöpåverkan som möjligt, med hänsyn till konsekvenserna för bl.a. landskaps-, kultur- och naturvärden. Splittring av enhetliga skogsområden ska också undvikas. Det finns även en allmän planeringsrekommendation som säger att kraftledningar i första hand ska koncentreras till gemensam ledningskorridor och gemensamma stolpar.
4. Vindkraftsparkerna i havsområdet utanför Sideby, Närpes-Korsnäs (Norra och Södra delen) och Jakobstad-Larsmo bör strykas från landskapsplanen. Närpes-Korsnäs norra område har konstaterats ha stor betydelse för fågelfaunan. Det är klassat som regionalt värdefullt fågelområde (MAALI) sen 2023 och klassats som internationellt värdefullt fågelområde (IBA) hösten 2024.
  5. Antalet vindkraftverk som landskapet (mänskan och naturen) tål bör regleras. Redan ett vindkraftverk ska förutsätta bygglov och miljötillstånd. Utvidgningen av Västervik vindkraftpark i Kristinestad och vindkraftparken öster om Korsnäs kyrkoby bör strykas ur Österbottens landskapsplan 2050 tillsammans ett otal andra. Den nuvarande utvecklingen medför att den "Gröna Omställningen" blir en miljökatastrof där skogarna gjorts om till industrilandskap omgivna av glesa tallplantager och havsområdenas landskap skövlas av havsvindkraftverk. I landskapsplanen borde också ingå områden för ekologisk kompensering samt områden som ska restaureras enligt den nya lagen om återställande av natur. Det hade kanske varit bättre att vänta med landskapsplanen, på denna viktiga process som ska vara gjord för år 2050?
  4. I förslaget till Österbottens landskapsplan 2050 anvisas områden som anses vara lämpliga för vindkraftsproduktion av regional betydelse på basen av utredningar på landskapsplannivå. Områdena är inga områdesreserveringar och det är upp till kommunerna vilka av områdena förverkligas som vindkraftsområden och med vilka avgränsningar. Information om det nya IBA-området Närpes-Korsnäs grunda havsområde fanns inte att tillgå då förslaget till Österbottens landskapsplan 2050 utarbetades och beslutet om att området är ett nytt IBA-område hade inte publicerats innan förslaget till Österbottens landskapsplan 2050 lades fram offentligt. Vid uppgörandet av Österbottens landskapsplan 2050 har använts den senaste tillgängliga informationen ur bl.a. utredningar, inventeringar och beslut. Eftersom vissa av dessa uppdateras kontinuerligt är det nödvändigt att säkerställa att uppdaterad information används vid mer detaljerad planering av områdesanvändning och åtgärder. Detta finns även som ett allmänt råd i dokumentet "Planbeteckningar och planeringsbestämmelser". Fastän området inte anvisas i Österbottens landskapsplan 2050 ska enligt planeringsbestämmelsen för område för vindkraftverk i den mer detaljerade planeringen konsekvenserna för bland annat naturvärden beaktas och speciell uppmärksamhet fästas vid de sammantagna konsekvenserna för fåglar.
  5. Bygglov och miljötillstånd hör till kommunens uppgifter. I miljöministeriets publikation "Planering av vindkraftsutbyggnad. Uppdatering 2016" står det att utgångspunkten vid uppförande av stora vindkraftverk är att de områden som är lämpliga för utbyggnad av vindkraft anvisas genom planläggning i enlighet med markanvändnings- och bygglagen (132/1999, MBL). Uppförande av ett vindkraftverk förutsätter alltid bygglov eller åtgärdstillstånd. I förslaget till Österbottens landskapsplan 2050 anvisas områden som enligt utredningar gjorda till grund för landskapsplanen anses vara lämpliga för vindkraftsproduktion av regional betydelse. I planförslaget finns också en allmän planeringsbestämmelse för frivillig ekologisk kompensering.

6. Österbottens förbund bör skyndsamt inleda ett nationellt och internationellt samarbete för att kunna samla in naturvetenskaplig kunskap för att kunna beakta fladdermössens fortbestånd. Etablering av vindkraftparker och speciellt havsvindkraftparker bör stoppas tills Österbottens förbund i samarbete med andra aktörer har kunnat presentera en sakenlig riskanalys och sensitivitetsskartering gällande fladdermöss och vindkraftparker som kan säkra en gynnsam bevarandenivå för samtliga arter. Det är helt oacceptabelt att fladdermössen inte ännu beaktats i landskapsplanen.
7. Solkraftparker skall styras av landskapsplanen och de bör placeras på impediment som gamla torvtäcker eller pälsfarmområden - inte i skog eller på åkermark. Solpaneler på hustak, industribyggnader mm är inget dåligt alternativ och möjligheterna till samarbete gällande solpaneler är stora.
8. Österbottens Förbund bör ta ett initiativ till att lagstiftningen ändras så att vindkraftverk inte längre ska få anläggas "på valfri plats" med bygglov utan de bör ha miljö-tillstånd och placeringen bör säkras i en rigid landskapsplan. I miljö-tillstånden bör stadgas hur effekterna av vindkraftverken på naturen kontrolleras så att man också kan se vilken inverkan de har på befolkningens trivsel och miljön. Utöver fåglar har man i landskapsplanen inte behandlat effekterna på fladdermöss, flygande insekter, inte heller effekterna av utsläpp av mikroplaster från rotorbladen. I uppföljningen bör förutom dessa också ingå bullermätningar och intervjuer med invånare hur de upplever sin hemtrakt efter vindkraftsetableringen och om de eventuellt funderar på att flytta bort. En vindkraftsfri kommun borde vara ett trumfkort i dagens läge.
6. Undersökning och forskning görs av etablerade forskningsinstitutioner. Forskningsresultaten kan beaktas vid landskapsplanläggningen.
7. I Österbottens landskapsplan 2050 anvisas inte områden för solenergiproduktion. Däremot finns det i planen en allmän bestämmelse för solenergi som bl.a. säger att vid planering av områden för produktion av solenergi bör det i första hand undvikas att de placeras på enhetlig jordbruksmark eller skogsområden i produktion. Området ska förverkligas med så liten miljöpåverkan som möjligt med särskild hänsyn till konsekvenserna för boende, rekreation, primärproduktion samt för landskaps-, kulturmiljö- och naturvärden. Splittring av enhetliga skogsområden ska undvikas. Vid planering av området ska möjligheterna att främja den ekologiska mångfalden beaktas och de ekologiska förbindelserna tryggas.
8. Områdena som anvisas som lämpliga för vindkraftsproduktion på regional nivå är inga områdesreserveringar och det är upp till kommunerna vilka av områdena förverkligas som vindkraftsområden och med vilka avgränsningar. Byggande styrs av markanvändnings- och bygglagen fram till 1.1.2025 då den nya bygglagen träder i kraft. Landskapsplanen är en översiktlig plan och den baserar sig på utredningar på landskapsplannivå. Utredningar i den mer detaljerade planläggningen ska utföras på gängse nivå.

1.24 SUOMEN LUONNONSUOJELULIITON POHJANMAAN PIIRI RY

Suomen luonnonsuojeluliiton Pohjanmaan piiri ry:n muistutus on samansisältöinen kuin Ostrobothnia Australis rf.n muistutus.

1.25 MERENKURKUN LINTUTIETEELLINEN YHDISTYS R.Y.

Merenkurkun lintutieteellinen yhdistys kirjoittaa lausunnossaan seuraavasti:

1. Pohjanmaan maakuntakaavan 2050 taustavoitteet liittyvät vahvasti kulutuksen kasvun mahdollistavien tekijöiden kehittämiseen, mistä pahimmillaan seuraa luontokatoa ja ilmastonmuutosta kiihdyttävä vaikutus. Tämä näkyy runsaina energiainfrastruktuurin ja kulkuväylien lisäämiseen tähtävinä kaavamerkintöinä, jotka ovat vaarassa johtaa elinympäristöjen suoraan tuhoutumiseen ja pirstoutumiseen ja joilla on tällä tavoin luontokatoa kiihdyttävä vaikutus.
2. Luonnon monimuotoisuus on huomioitu Pohjanmaan maakuntakaavassa 2050 varsin heikosti ja näkyy ainoastaan nuolin merkittyinä viheryhteyksinä sekä olemassa olevat Natura 2000 -alueet ja muut suojelualueet osoittavina SL-merkintöinä. IBA-, FINIBA- ja MAALL-alueiden (pois lukien uusi IBA-alue Korsnäs ja Närpiön edustan matalikolla, ks. jäljempänä) osoittaminen kaavaan luo-alueina erityisesti maakunnan eteläosassa on myönteinen asia. Samoille alueille on kuitenkin osoitettu tuulivoima-alueita, mikä on ristiriidassa monimuotoisuuden turvaamisen kanssa.
3. Konkreettisine toimina luontokadon pysäyttämiseksi olisivat Pohjanmaan maakuntakaavassa 2050 osoitettavat monimuotoisuuden kannalta tärkeät ja herkät alueet myös suojelualueverkoston ulkopuolelta, etenkin mantereeseen osalta. Pohjanmaalle laadittavaa LUMO-suunnitelmaa voitaisiin hyödyntää tässä. Myös soidensuojelun täydennysehdotuksen kohteet, jotka on todettu valtakunnallisesti merkittäviksi suokohteiksi, tulisi osoittaa maakuntakaavassa luo-merkinnällä. Vaasan Pilvilammen ympäristöön osoitettu virkistysalue tulee osoittaa kaavassa luonnonsuojelulailta toteutettavana suojelukohteena, jolla kompensoidaan Laajametsän alueen metsien hävittämistä T/kem-merkityltä alueelta. Myös muita kompensatiokohteita tulisi miettiä kaavoituksesta seuraavan luontokohteiden tuhoutumisen korvaamiseksi.
4. Pohjanmaan maakuntakaavassa 2050 ei ole kiinnitetty riittävällä tavalla huomiota ilmastonmuutoksen hillintään ja siihen sopeutumiseen konkreettisin keinoin. Metsätaloudellisesti kannattamattomien ojitettujen turvemaiden ennallistamisella olisi ilmastonmuutokseen sopeutumisessa keskeinen rooli vedenpidättämiskyvyn parantumisella. Tähän soveltuvia kohteita löytyy Pohjanmaan maakunnasta todennäköisesti tuhansia hehtaareja. Ennallistamistoimet myös vahvistavat hiilinieluja, minkä ohella ekosysteemien

Vastine:

1. Merkitään tiedoksi.
2. Tietoa uudesta Närpiön-Korsnäs merimatalikon alueen IBA-alueesta ei ollut saatavilla silloin, kun Pohjanmaan maakuntakaavaehdotusta 2050 laadittiin, eikä päätöstä alueen hyväksymisestä uudeksi IBA-alueeksi ollut julkaistu ennen Pohjanmaan maakuntakaavaehdotuksen 2050 nähtävillä oloa.
3. Pohjanmaan ja Etelä-Pohjanmaan liitot osallistuvat yhteisesti alueellisen luonnon monimuotoisuuden toimeenpanosuunnitelman (LUMO-ohjelman) laatimiseen, jota Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus vetää ja joka alkaa ensi vuoden alussa. Suoalueet, jotka soidensuojeluryhmän loppuraportissa (YM 26/2015) ehdotetaan luokiteltavaksi valtakunnallisesti arvokkaiksi, on huomioitu yleisellä suunnittelumääräyksellä, jossa todetaan, että tarkemmassa suunnittelussa ne tulee huomioida niin että niiden luontoarvot eivät tule uhatuiksi. Nämä alueet on huomioitu kaavaratkaisussa sillä tavalla, että niille ei ole osoitettu muuta alueidenkäyttöä. Pohjanmaan maakuntakaavaehdotuksessa on vapaaehtoista ekologista kompensatiota koskeva yleinen suunnittelumääräys.
4. Pohjanmaan maakuntakaavaehdotus 2050 pohjautuu selvityksiin, jotka vastaavat kyseistä kaavatasoa. Pohjanmaan maakuntakaavaehdotus 2050 perustuu yhteisvaikutusten arviointiin sisältäen vaikutukset ilmastonmuutoksen hillintään ja sopeutumiseen. Se on tehty siinä laajuudessa ja tasolla, joka on yleisluonteisen suunnitelman kannalta tarkoituksenmukaista. Pohjanmaan ja Etelä-Pohjanmaan liitot osallistuvat yhteisesti alueellisen luonnon monimuotoisuuden toimeenpanosuunnitelman (LUMO-ohjelman)

palauttamisella voitaisiin tehokkaasti torjua luontokatoa. Maakuntakaavalla voitaisiin määritellä ennallistettavat ekosysteemit esimerkiksi valuma-alueitasolla.

5. Erityisen ongelmallisia luonnon ja varsinkin linnuston kannalta ovat merelle sijoitettavat tuulivoimahankkeet. Korsnäsin ja Närpiön edustalle sijoitettavat laajat tuulivoima-alueet sijoittuvat merkittävilta osin Korsnäsin-Närpiön merimatalikon uudelle, kansainvälisin kriteerein määritellylle IBA-alueelle. Kyseisen IBA-alueen kriteerilajit ovat mustalintu ja pilkkasiipi, joille alue toimii muuonikaisena levähdysalueena. Tuulivoima-alueet sijoittuvat laulujoutsenen, metsähanhen, mustalinnun, pilkkasiiven, haahkan, kuikkalintujen, merimetson ja merikotkan tunnistetuille tärkeille muuttoreiteille. Matalikko on todennäköisesti myös tärkeä pesimäaikainen ruokailualue tietyille silakkaa ja muuta pientä kalaa ravintonaan käyttäville lajeille, kuten erittäin uhanalaiselle selkälokille ja räyskälle. Korsnäsin ja Närpiön matalikoille sijoittuvien tuulivoima-alueiden kielteiset vaikutukset linnustolle voivat olla erittäin laaja-alaisia. Vaikutus voi ulottua Merenkurkun saariston Natura 2000 -alueelle saakka heikentäen merkittävästi sen linnustoon liittyviä suojeluperusteita. Tätä yhteyttä ei maakuntakaavan vaikutusarviossa ole huomioitu, jos tunnistettukaan. Korsnäsin ja Närpiön edustan tuulivoima-alueet tulee joko poistaa kaavasta kokonaan tai siirtää ulommas merelle niin, että ne sijoittuvat kokonaisuudessaan yli 20 m syville vesialueille.
6. Linnustovaikutusten arviointiraportissa todetaan, että merkittävimpien kerääntymisalueiden sijoittumisesta suunniteltujen merituu-voima-alueiden läheisyyteen ei ole tietoa. Alueilla mahdollisesti lepäilevien vesilintujen epäillään raportissa löytävän vastaavaa ympäristöä lähialueilta. Kuten aiemmin tuotiin esiin, nimenomaan Närpiön ja Korsnäsin edustan on todettu olevan kansainvälisesti merkittävä mustalinnun ja pilkkasiiven kerääntymisalue. Muuton aikana lintujen selviytymiselle keskeisinä toimivat turvalliset levähdysalueet, joilla on mahdollisuus ravinnonhankintaan lajeille ominaisella tavalla sukeltamalla. Nyt määritellyn uuden IBA-alueen kaltaista matalaa merialuetta korvaa-va ympäristöä ei näille kansainvälisesti tunnistetuille tärkeille populaatioille ole tarjolla.
7. Mantereen puolelle sijoitettavat useat, pinta-alaltaan laajat tuulivoimatuotantoon osoitetut alueet sekä uudet tarpeet sähkönsiirrolle uhkaavat paikallisia luonnonarvoja.

laatimiseen, jota Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus vetää ja joka alkaa ensi vuoden alussa. Osana sitä voidaan käsitellä ennallistamistoimia.

5. Tietoa uudesta Närpiön-Korsnäsin merimatalikon alueen IBA-alueesta ei ollut saatavilla silloin, kun Pohjanmaan maakuntakaavaehdotusta 2050 laadittiin, eikä päätöstä alueen hyväksymisestä uudeksi IBA-alueeksi ollut julkaistu ennen Pohjanmaan maakuntakaavaehdotuksen 2050 nähtävillä oloa. Pohjanmaan maakuntakaavan 2050 laadinnassa on hyödynnetty tuoreimpia käytettävissä olleita tietoja mm. selvityksistä, inventoinneista ja päätöksistä. Koska joitakin niistä päivitetään jatkuvasti, tarkemmassa alueidenkäytön suunnittelussa ja toimenpiteissä on tarpeen varmistaa, että käytetään ajan tasalla olevia tietoja. Tämä yleinen suositus löytyy myös asiakirjasta "Kaavamerkinnot ja suunnittelumääräykset". Vaikka aluetta ei osoiteta Pohjanmaan maakuntakaavassa 2050, tulee tuulivoimaloiden alueiden suunnittelumääräyksen mukaan suunnittelussa ottaa huomioon vaikutukset mm. luonnonarvoihin ja erityistä huomiota tulee kiinnittää linnustoon kohdistuviin yhteisvaikutuksiin. Etelä-Pohjanmaan ELY-keskuksen suosituksen mukaisesti on tehty Natura-arviointi, minkä tulokset on huomioitu Pohjanmaan maakuntakaavaehdotuksessa 2050.
6. Tietoa uudesta Närpiön-Korsnäsin merimatalikon alueen IBA-alueesta ei ollut saatavilla silloin, kun Pohjanmaan maakuntakaavaehdotusta 2050 laadittiin, eikä päätöstä alueen hyväksymisestä uudeksi IBA-alueeksi ollut julkaistu ennen Pohjanmaan maakuntakaavaehdotuksen 2050 nähtävillä oloa. Pohjanmaan maakuntakaavan 2050 laadinnassa on hyödynnetty tuoreimpia käytettävissä olleita tietoja mm. selvityksistä, inventoinneista ja päätöksistä. Koska joitakin niistä päivitetään jatkuvasti, tarkemmassa alueidenkäytön suunnittelussa ja toimenpiteissä on tarpeen varmistaa, että käytetään ajan tasalla olevia tietoja. Tämä yleinen suositus löytyy myös asiakirjasta "Kaavamerkinnot ja suunnittelumääräykset". Vaikka aluetta ei osoiteta Pohjanmaan maakuntakaavassa 2050, tulee tuulivoimaloiden alueiden suunnittelumääräyksen mukaan suunnittelussa ottaa huomioon vaikutukset mm. luonnonarvoihin ja erityistä huomiota tulee kiinnittää linnustoon kohdistuviin yhteisvaikutuksiin.
7. Pohjanmaan maakuntakaavaehdotus 2050 perustuu lukuisiin selvityksiin ja yhteisvaikutusten arviointiin, jotka on tehty siinä laajuudessa ja tasolla, joka on yleisluonteisen

Ne sijoittuvat sellaisille alueille, jotka ovat toistaiseksi melko vähän rakennettuja. Tämä todetaan myös vaikutusten arvioinnissa. Tarvittava infrastruktuuri tuhoaa luontokohteita arviolta useiden neliökilometrien verran, minkä lisäksi se pirstoo luontoalueita ja vaikuttaa eläinten luontaisiin kulkuyhteyksiin. Tuulivoiman tarpeisiin parannettava ja laajennettava metsäautotieverkosto on edesauttanut toimia tehokkaampaan metsätalouteen, mikä edelleen voimistaa kielteisiä vaikutuksia. Lisäksi ongelmana ovat lintujen törmäykset tuulivoimaloihin, mikä on riskinä varsinkin tärkeillä muuttoreiteillä, mutta myös muualla tuulivoimahankkeiden yhteisvaikutuksen vuoksi. Etenkin kaartelevat metsissä pesivät petolinnut, kuten erittäin uhanalainen mehiläishaukka ja vaarantunut hiirihaukka, voivat törmätä voimaloihin.

8. Tuulivoimaloista seuraa kielteisenä vaikutuksena linnuille myös karttamisvaikutusta, kun linnut joutuvat kiertämään tuulivoima-alueita eli välttelemään niitä esteetöntä lentoreittiä etsien.
9. Pohjanmaan maakuntakaavassa 2050 osoitetut useat tiehankkeet ovat ympäristön kannalta monin tavoin haitallisia. Uudet tieyhteydet Helsingby – Vassor, Sundom – Maalahti, Sundom – Vikby ja Vikby – Laihia tuhoavat ja pirstovat yhtenäisiä luontokohteita sekä hävittävät maakunnan viimeisiä hiljaisia ja pimeitä alueita. Tieyhteys Malskåret – Björköby on todella ongelmallinen, koska se sijoittuu osittain Merenkurkun Natura 2000 -alueelle. Edellä mainitut uudet tieyhteydet tulee poistaa kaavasta ja keskittää resurssit olemassa olevan tieverkoston ylläpitämiseen.
10. Uudet rautatieyhteydet ovat kannatettavampia. Kuitenkin suunnitelluista uusista rautatieyhteyksistä erityisesti Vaasa – Jepua -osuudella on saman tyyppisiä vaikutuksia kuin tieyhteyksillä. Joukkoliikenteen lisääminen yksityisautoilua vähentävänä keinona on erittäin kannatettava, ja uudet rautatielinjat tulisi sijoittaa olemassa olevien tieyhteyksien, erityisesti valtatie 8, yhteyteen.

1.26 SYDBOTTENS NATUR OCH MILJÖ R.F.

Sydbottens Natur och Miljö skriver i sin anmärkning följande:

1. Inga nya eller ännu utbyggda vindkraftsområden får anvisas i Österbottens landskapsplan 2050. Dessa är Åback, Västervik och Kvarkens södra 4 i Kristinestad, Pörtom, Bredåsen och Brändskogen i Närpes.
2. Den allmänna planeringsbestämmelsen för solenergi har förbättrats. Solkraft borde utnyttjas i småskalig verksamhet, och

suunnitelman kannalta tarkoituksenmukaista. Etelä-Pohjanmaan ELY-keskuksen suosituksen mukaisesti on tehty Natura-arviointi, minkä tulokset on huomioitu Pohjanmaan maakuntakaavaehdotuksessa 2050. Maakuntakaavassa on osoitettu ekologisia yhteystarpeita, jotka turvaavat luonnon monimuotoisuuden kannalta tärkeiden lajien liikkumis- ja lisääntymisedellytykset. Lisäksi maakuntakaavassa on vapaaehtoista ekologista kompensatiota koskeva yleinen suunnittelumääräys.

8. Merkitään tiedoksi.
9. Tieyhteydet Helsingby – Vassor, Sundom – Maalahti, Sundom – Vikby ja Vikby – Laihia ovat pitkään olleet mukana maakuntakaavoissa ja ovat Pohjanmaan maakuntakaavaehdotuksessa 2050 osoitettu ohjeellisina tai vaihtoehtoisina tielinjauksina. Tielinjaus Malskåret – Björköby on Pohjanmaan maakuntakaavaehdotuksessa 2050 osoitettu tieliikenteen yhteystarve. Suunnittelumääräyksissä sanotaan, että jatkosuunnittelussa tulee huomioida kulttuuriympäristö-, maisema- ja luontoarvot sekä turvata alkutuotannon toimintaedellytykset.
10. Pohjanmaan maakuntakaavassa 2050 uudet ratalinjaukset osoitetaan raideliikenteen yhteystarpeina. Raidelinjausten tarkat sijainnit määräytyvät tarkemmassa suunnittelussa. Suunnittelumääräyksissä sanotaan, että jatkosuunnittelussa tulee huomioida tulvasuojelutoimenpiteet, kulttuuriympäristö-, maisema- ja luontoarvot sekä turvata alkutuotannon toimintaedellytykset.

Bemötande:

1. I förslaget till Österbottens landskapsplan 2050 anvisas områden som enligt utredningar gjorda till grund för landskapsplanen anses vara lämpliga för vindkraftsproduktion av regional betydelse.
2. Noteras.

installeras på t.e.x. mindre eller större lämpliga tak och inte som storskaliga ingärdade solkraftsområden, vilka kan innebära stora konsekvenser för biomångfald, natur, miljö, rekreation, landskap och boendetrivsel. Det är beklagligt att anvisningen för storskaliga solkraftsområden som görs upp av miljöministeriet inte ännu blivit färdig för publicering.

3. Det är bra, att det finns en allmän planeringsrekommendation för mörka områden och tysta områden samt att det finns en allmän planeringsbestämmelse för frivillig ekologisk kompensation. Praktiken får utvisa deras betydelse i verkligheten.
4. Området för kemisk industri och lagring (T/kem) som anvisas norr om Kristinestads centrum ska inte anvisas i Österbottens landskapsplan 2050. På T/kem anvisade områden kan lager för eller industrier som använder eller hanterar farliga kemikalier placeras. En sådan anläggning är inte lämplig att placeras intill rekreations- och naturområden med sällsynta och hotade naturtyper och arter samt vackert naturlandskap.
5. Följande viktiga områden för stenmaterialförsörjning (eo) ska inte anvisas i Österbottens landskapsplan 2050. Ifall det finns en sådan beteckning i planen kan berg brytas och krossas i kommersiellt syfte och naturen splittras, exploateras och utarmas ytterligare, i de redan förverkligade omfattande vindkraftsområdena:
  - ▶ eo-området i det sydöstra hörnet av Kristinestad, söder och norr om Mikonkeidas vindkraftsområde, vilka består av 5 delområden.
  - ▶ eo-området i omgivningen av Flaggbergsvägen i Lappfjärds vindkraftsområde, väster om Korsbäck-Norrvik, vilket utgörs av 3 delområden.
  - ▶ eo-området Änkmosse inom Pjelas-Böle vindkraftsområde.
6. På vissa temakartor täcker olika symboler varandra, vilket måste åtgärdas så kartan faktiskt åskådliggör tydligt de olika beteckningarna, helst mindre antal olika symboler, områden med olika färger, linjedragningar etc. på varje temakarta.
7. I förslaget till Österbottens landskapsplan 2050 framförs även att inga betydande nya områdesreserveringar anvisas till områden med höga naturvärden. Detta stämmer inte. I planförslaget anvisas ansenliga havs vindkraftsområden och utvidgade vindkraft-

3. Noteras.

4. Ett område för kemisk industri och lagring anvisas på kommunens begäran. I förslaget till Österbottens landskapsplan 2050 anvisas området med en objektsbeteckning. Områdets placering och avgränsning avgörs genom mer detaljerad planering, där den planerade anläggningens konsulteringszon samt de risker som transport och lagring av farliga ämnen medför ska beaktas. För området uppgörs som bäst både en delgeneralplan och en detaljplan där konsekvenserna för rekreation och naturvärden ska beaktas.
5. Anvisandet av stenmaterialtillgångar i Österbottens landskapsplan 2050 baserar sig på de undersökningar om bergmaterialområden samt sand- och grusområden som gjorts i projekten för samordning av grundvattenskyddet och stenmaterialförsörjningen (POS-KI) 1994–1997 och 2020–2023. Områden som klassificerats som lämpliga för marktäkt (M) i utredningen anvisas i Österbottens landskapsplan 2050. En utslutande analys gjordes för de områden som anvisats för mark- och bergtäkt i den föregående POS-KI-utredningen. Med den utslutande analysen ställdes värdefulla objekt och livsmiljöer utanför de potentiella områdena för mark- och bergtäkt. I tillägg gjordes landskaps- och naturinventeringar på potentiella områden. För stenmaterialtäkt ska sökas tillstånd enligt marktäktslagen hos den kommun där jord- eller bergmaterialområdet är beläget. Avgränsningen av områdena preciseras då täktförutsättningarna utvärderas enligt marktäktslagens krav.

6. Noteras.

7. I förslaget till Österbottens landskapsplan 2050 anvisas de regionalt betydande produktionsområdena för vindkraft med en egenskapsbeteckning. Med en egenskapsbeteckning anvisas sådant område som på grund av dess

sområdet vilka inte var med i Österbottens landskapsplan 2040.

8. Det mesta som gäller konsekvenser för naturvärden av förverkligande av olika reserveringar i Österbottens landskapsplan 2050 överförs till mera detaljerad planläggning. Det förekommer även undantagsförfarande och avgörande på områden i behov av planering med oerhört begränsad deltagandeförfarande för kommunernas invånare.
9. I planförslagets grönområdesstruktur ingår sammanhängande skogsområden. I Närpes enda sammanhängande skogsområde är planerna på Bredåsens vindkraftsområde långt gången och i Kristinestad har det enda sammanhängande skogsområdet redan utbyggt till stor del med ett av de största sammanhängande vindkraftsområdena i Finland.
10. En stor del av de s.k. luo-områdena i landskapet Österbotten har bebyggts med vindkraftsparker. Vindkraftsområden ligger i närheten av eller omger naturskyddade områden, Natura 2000 områden eller motsvarande.
11. Planeringsbestämmelsen för luo-områdena är inte tillräckligt styrande så att faktiskt områdesanvändningen skulle befrämja bevarandet av den biologiska mångfalden och naturvärden. Inom luo-områdena bör inte tillåtas vilka som helst andra områdesanvändningsformer förutom sedvanligt jord- och skogsbruk. Vindkraftsområden, solenergi-produktionsområden och andra storskaliga industriområden hör absolut inte till de former av markanvändning som är lämpliga att reserveras i luo-områden. Landskapsförbundet måste göra en lista på de olika markanvändningsformer som enligt landskapsförbundet kan anses främja bevarandet av och helst öka den biologiska mångfalden och naturvärdena och ännu viktigare en lista på de som inte passar att placera på områden anvisade som luo-områden i Österbottens landskapsplan 2050.
12. Beteckningarna för områden för vind-

särskilda egenskaper lämpar sig för en viss områdesanvändningsform, i det här fallet vindkraftsproduktion av regional betydelse. Områdena är inga områdesreserveringar och det är upp till kommunerna vilka av områdena förverkligas som vindkraftsområden och med vilka avgränsningar. I planeringsbestämmelsen för områden för vindkraftverk står det att vid planering av området ska beaktas konsekvenserna för bl.a. naturvärden och speciell uppmärksamhet fästas vid de sammantagna konsekvenserna för fåglar.

8. Även vid undantagslov och planeringsbehovsbeslut bör planeringsbestämmelserna i landskapsplanen följas, ifall det inte finns en godkänd general- eller detaljplan för området.
9. I förslaget till Österbottens landskapsplan 2050 anvisas områden som enligt utredningar gjorda till grund för landskapsplanen anses vara lämpliga för vindkraftsproduktion av regional betydelse.
10. I förslaget till Österbottens landskapsplan 2050 anvisas områden som enligt utredningar gjorda till grund för landskapsplanen anses vara lämpliga för vindkraftsproduktion av regional betydelse. Luo-beteckningen är en egenskapsbeteckning som ger information om områdets särdrag. I den mer detaljerade planeringen ska denna information användas. Det har gjorts naturbedömning över vindkraftsområden i förslaget till Österbottens landskapsplan 2050.
11. Luo-beteckningen är en egenskapsbeteckning som ger information om områdets särdrag. I den mer detaljerade planeringen ska denna information användas. I planeringsbestämmelsen står det att områdesanvändning och åtgärder bör planeras och genomföras så att bevarandet av områdets biologiska mångfald och naturvärden främjas. Inom området kan finnas flera olika områdesanvändningsformer. Beteckningen begränsar inte områdets användning för primärnäringarna.
12. Enligt Österbottens förbund är det nuvaran-

kraftverk tv-1 och tv-2 är inte ändamålsenliga. I Österbottens landskapsplan 2040 används två olika beteckningar med olika planeringsbestämmelser för de landbaserade vindkraftsparkerna. Tv-2 är mindre lämpliga som vindkraftsområden pga sina naturvärden och större hänsyn till konsekvenser för natur och miljö krävdes. Detta sätt att beteckna vindkraftsområdena borde användas i Österbottens landskapsplan 2050. Har avsikten varit att frångå indelningen i mera och mindre lämpliga vindkraftsparkbeteckningar och bestämmelser? Det skulle vara bäst att ändra beteckningarna till t.ex. Hav-vk och Land-vk för att undvika förvirring med de tidigare använda vk-1 och vk-2 beteckningarna och bestämmelserna för landbaserade vindkraftsområden.

de beteckningssättet mer ändamålsenligt eftersom alla områden på landskapsplannivå är lika lämpliga för vindkraftsproduktion av regional betydelse.

1.27 SUUPOHJAN LINTUTIETEELLINEN YHDISTYS R.Y.

Suupohjan Lintutieteellinen Yhdistys kirjoittaa muistutuksessaan seuraavasti:

1. Merituulivoimaloiden yhteisvaikutuksiin tulee huomioida kaava-alueen ulkopuolelta erityisesti talousvyöhykkeelle sijoittuvat tuulivoimahankkeet sekä Perämerelle ja Satakuntaan sijoittuvat hankkeet, joista monet sijoittuvat samoille lintujen muuttoreiteille kuin kaava-alueen hankkeet. Kokonaisvaltainen kumulatiiviset vaikutukset huomioiva vaikutusten arviointi on tehtävä nimenomaan maakuntakaavan yhteydessä. Sille ei ole velvoitetta, eikä yleensä mahdollisuksiakaan yksittäisissä voimalahankkeissa ja yleiskaavoissa.
2. Alueen rannikko on erittäin tärkeä lintujen pesintä-, ruokailu-, sulkimis- ja muuttoalue ulottuen ainakin 20 km rannikolta merelle. Linnuille tärkeitä ovat erityisesti matalat merialueet. Merituulivoimaa ei tule sijoittaa alle 20 metriä syville merialueille, jotka ovat luonnon monimuotoisuuden kannalta erittäin tärkeitä merialueita linnuille, kaloille ja muulle luonnon monimuotoisuudelle.
3. Pohjanmaan maakuntakaavaehdotuksen 2050 merituulivoima-alueet Merenkurkun eteläinen merituulivoima-alueet 1 ja 2 sijoittuvat osin päällekkäin Närpiön-Korsnäsin merimatalikon alueen kanssa. Alue tunnustettiin maakunnallisesti tärkeäksi lintualueeksi (MAALL-alue) vuonna 2023 (Ellermaa 2023) ja kansainvälisesti tärkeäksi lintualueeksi (IBA-alue) syksyllä 2024. Alue on Suomen tärkein mustalintujen kevätkeräntymisalue ja täyttää IBA-alueen kriteerit myös pilkka-siiven osalta. Kaavaehdotuksessa tulee huomioida alueen merkitys kansainvälisesti tärkeänä lintualueena poistamalla sen kanssa

Vastine:

1. Kaavan vaikutusten arvioinnissa tulee arvioida juuri kyseessä olevan kaavan vaikutuksia suhteessa nykyiseen kaavatilanteeseen. Eli Pohjanmaan maakuntakaavaehdotuksen 2050 vaikutuksia suhteessa Pohjanmaan maakuntakaavaan 2040. Pohjanmaan liitto on samaa mieltä siitä, että merituulivoima-alueiden yhteisvaikutuksia tulisi arvioida, mutta se ei ole Pohjanmaan liiton tehtävä.
2. Pohjanmaan maakuntakaavaehdotuksessa 2050 osoitetut tuulivoima-alueet sijaitsevat pääosin yli 15 metrin syvyisillä merillä. Tuulivoimaloiden alueen suunnittelumääräyksen mukaan alueen suunnittelussa on otettava huomioon vaikutukset luonnonarvoihin.
3. Tietoa uudesta Närpiön-Korsnäsin merimatalikon alueen IBA-alueesta ei ollut saatavilla silloin, kun Pohjanmaan maakuntakaavaehdotusta 2050 laadittiin, eikä päätöstä alueen hyväksymisestä uudeksi IBA-alueeksi ollut julkaistu ennen Pohjanmaan maakuntakaavaehdotuksen 2050 nähtävillä oloa. Pohjanmaan maakuntakaavan 2050 laadinnassa on hyödynnetty tuoreimpia käytettävissä olleita tietoja mm. selvityksistä, inventoinneista ja päätöksistä. Koska joitakin niistä päivitetään jatkuvasti, tarkemmassa alueidenkäytön suunnittelussa ja toimenpiteissä on tarpeen varmistaa, että käytetään ajan

päällekkäiset tuulivoimala-alueet, kuten kaavatyössä on toimittu muidenkin IBA-alueiden osalta.

4. Pohjanmaan maakuntakaavan 2050 jatkotyössä tuulivoimalle suunnitelluilla alueilla onkin myös Pohjanmaalla toteutettava ulkomerialueiden ruokailu- ja levähtäjälaskento- ja helikopterilaskentoina sekä niiden perusteella rajattava merituulivoimavaraukset vain laskentojen perusteella vähäarvoisiksi osoitettaville alueille. Riittämättömien selvitysten vuoksi on todennäköistä, että kaavaehdotuksen tuulivoimavarauksissa on mukana toteuttamiskelvottomia kohteita. Maankäyttö- ja rakennuslain mukaan kaavan laatijan on varmistettava kaavan toteuttamiskelpoisuus.
5. Merenkurkun eteläinen merituulivoima-alue 4 sekä Västervik maatuulivoima-alue tulee poistaa Pohjanmaan maakuntakaavaehdotuksesta 2050 ja Eteläisen merituulivoimala-alueen 2 osalta aluerajausta tulee supistaa tuntuvasti.
6. Pohjanmaan maakuntakaavan 2050 valmistelussa keskeisen vaiheen pitäisi olla koko kaavan vaikutusten arviointi. Tuulivoiman rakentamisen suhteen yhteisvaikutusten arviointi on tehty huonosti.

1.28 KALAPÄÄ MILJÖFÖRENING

Kalapää miljöförening skriver i sitt utlåtande följande:

1. Vindkraftsområdet Lasor bör inte anvisas i Österbottens landskapsplan 2050. Det är varken etiskt eller juridiskt försvarbart.
  - Området ligger mellan det nationellt värdefulla kulturlandskapet Vörå ådal och Natura-området Kalapää träsk med SPA-status. Strax sydväst om området finns Vörå kyrka och öster/nordost om området ligger Kalapää bosättningsområde som betraktas

tasalla olevia tietoja. Tämä yleinen suositus löytyy myös asiakirjasta "Kaavamerkinntät ja suunnittelumääräykset". Vaikka aluetta ei osoiteta Pohjanmaan maakuntakaavassa 2050, tulee tuulivoimaloiden alueiden suunnittelumääräyksen mukaan suunnittelussa ottaa huomioon vaikutukset mm. luonnonarvoihin ja erityistä huomiota tulee kiinnittää linnustoon kohdistuviin yhteisvaikutuksiin. IBA-alueet osoitetaan luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeän alueen ominaisuusmerkinnällä. Alueen suunnittelumääräyksen mukaan alueen sisällä voi olla useita eri alueidenkäyttömuotoja.

4. Seudullisesti merkittävät tuulivoiman tuotantoalueet osoitetaan Pohjanmaan maakuntakaavaehdotuksessa 2050 ominaisuusmerkinnällä. Alueet eivät ole aluevarauksia, ja kuntien päätettävissä on, mitkä alueet toteutuvat tuulivoima-alueina ja millä rajauksilla. Yksityiskohtaisen suunnittelun yhteydessä tehtävät selvitykset osoittavat mitkä tuulivoima-alueet ovat toteuttamiskelpoisia.
5. Merenkurkun eteläinen merituulivoima-alue 4 sekä Västervik tuulivoima-alue soveltuu Pohjanmaan maakuntakaavaehdotuksen 2050 perustana olevien selvitysten mukaan tuulivoima-alueiksi. Seudullisesti merkittävät tuulivoiman tuotantoalueet osoitetaan kaavaehdotuksessa ominaisuusmerkinnällä. Alueet eivät ole aluevarauksia, ja kuntien päätettävissä on, mitkä alueet toteutuvat tuulivoima-alueina ja millä rajauksilla. Merenkurkun eteläinen merituulivoima-alue 4 on pienennetty puolta pienemmäksi Kristiinankaupungin, Väyläviraston ja Traficommin kaavaluonnoksesta antamien lausuntojen mukaisesti.
6. Pohjanmaan maakuntakaavaehdotus 2050 perustuu yhteisvaikutusten arviointiin, jota on tehty siinä laajuudessa ja tasolla, joka on yleisluonteisen suunnitelman kannalta tarkoituksenmukaista.

Bemötande:

1. Lasor vindkraftsområde är enligt de utredningar som ligger till grund för förslaget till Österbottens landskapsplan 2050 lämpligt som vindkraftsområde. I planförslaget anvisas de regionalt betydande produktionsområdena för vindkraft med en egenskapsbeteckning. Med en egenskapsbeteckning anvisas sådant område som på grund av dess särskilda egenskaper lämpar sig för en viss

som värdefull bebyggd kulturmiljö på regional nivå. Inom själva området finns ett VARK-område, otaliga andra fornfyndspplatser, flera friluftsleder, flera turistattraktioner. Strax söder om området ligger Norvalla.

- ▶ Enligt Natura-bedömningen för Lasor vindkraftsområdet kommer vindkraftsparken att i betydande grad försämrar de naturvärden på vilkas grund Kalapää träsk hör till Natura 2000 nätverket.
- ▶ Enligt kontaktyndighetens motiverade slutsats försämrar projektet avsevärt naturvärdena, med stöd av vilka Kalapää träsk har införlivats i nätverket Natura 2000. Projektets konsekvenser för landskapet och landskapsbilden i Vörå ådal och omgivningen runt Vörå kyrka är minst sagt stora.
- ▶ LSL 66 §:n "Viranomaisen ei saa myöntää lupaa hankkeen toteuttamiseen taikka hyväksyä tai vahvistaa suunnitelmaa, jos 65 §:ssä tarkoitettu arviointi- ja lausuntomenettely osoittaa hankkeen tai suunnitelman merkittävästi heikentävän niitä luonnonarvoja, joiden suojelemiseksi alue on sisällytetty tai on tarkoitus sisällyttää Natura 2000-verkostoon."... "Nimenomaisesti tuulivoimarakentamista koskevien tavoitteiden lisäksi tuulivoima-alueiden suunnittelussa on otettava huomioon muutkin valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet, kuten esimerkiksi maisemaa, luonnonarvoja ja kulttuuriperintöä.

områdesanvändningsform, i det här fallet vindkraftsproduktion av regional betydelse. Områdena är inga områdesreserveringar och det är upp till kommunerna vilka av områdena förverkligas som vindkraftsområden och med vilka avgränsningar. Enligt planeringsbestämmelsen ska vid planering av området beaktas konsekvenserna för bl.a. rekreation samt landskaps-, kulturmiljö- och naturvärden. I anmärkningen hänvisas till den gamla naturvårdslagen. Den nya naturvårdslagen trädde ikraft 1.6.2023.

1.29 PURMO MOTVIND R.F.

Purmo motvind r.f. skriver i sin anmärkning följande:

1. I beskrivningen av beteckningen för behov av ekologisk förbindelse står det att de ekologiska förbindelserna säkerställer rörelse- och fortplantningsmöjligheterna för sådana arter som är viktiga för naturens mångfald. Eftersom alla djurarter som naturligt förekommer på ett visst område är av lika stor betydelse för naturens mångfald föreslås att texten ändras till att omfatta alla djurarter som naturligt förekommer på området, djurarter som tillfälligt vistas på området tex för fortplantning, djurarter som använder området eller delar av det till betesmark eller jaktområde samt även djur som färdas genom området via ekologiska förbindelser eller flyttstråk.
2. I stycket 6.4 i planbeskrivningen står följande "En grönområdesstruktur byggs upp av naturskyddsområden, rekreatiomsområden, sammanhängande skogsområden, naturens kärnområden och förbindelser mellan dessa. Ekologiska förbindelser mellan naturområden är viktiga som spridningskorridorer för vilda djur och växter. I grönområdesstrukturen ingår även vattenområden

Bemötande:

1. De ekologiska förbindelsebehoven viktiga på landskapsnivå har tagits fram genom ett omfattande analysarbete och samarbete med sakkunniga, myndigheter och intressenter. De ekologiska förbindelsebehoven ska preciseras i mer detaljerad planläggning genom noggrannare utredningar och analyser för att trygga förutsättningarna för arters möjligheter att färdas och föröka sig och på så sätt säkra och främja den biologiska mångfalden.
2. Purmo vindkraftsområde är enligt Södra Österbottens, Mellersta Österbottens och Österbottens vindkraftsutredning lämpligt som vindkraftsområde. I enlighet med Södra-Österbottens NTM-centrals rekommendation gjordes en Naturbedömning över utkastet till Österbottens landskapsplan 2050. Naturbedömningens resultat har beaktats vid uppgörande av förslaget till Österbottens

som älvar, åar, kärr och andra mindre och större vattenelement i landskapet. Tillsammans med havsområdet bildar de landskapets blåstruktur. Rena vatten är det viktigaste för en hållbar blåstruktur. Planering av områdesanvändningen bör alltid utgå från områdets landskapsstruktur. Landskapsstrukturen bildas av en dynamisk helhet bestående av landskapets terrängformer med dess naturprocesser samt de kulturmiljöer som formas av människan. Landskapsstrukturen delas in enligt terrängformerna i vattendelarområden, låglänta områden dit vattnen samlas och sluttningarna mellan dem. Grönområdesstrukturens uppgift är att stöda och upprätthålla landskapsstrukturens livskraft och tolerans. Utgångspunkter Europeiska kommissionen antog 2013 en strategi för grön infrastruktur. Grön infrastruktur kan definieras som ett ekologiskt fungerande nätverk av livsmiljöer, både naturområden och anlagda grönområden, som används och utvecklas så att den biologiska mångfalden bevaras och att viktiga ekosystemtjänster främjas. Enligt strategin kan grön infrastruktur utvecklas dels genom att bevara befintliga ekosystem som är rika på biologisk mångfald och värdefulla, dels genom att återställa förstörda ekosystem. Detta kan ske både i och utanför Natura 2000-nätverket. Grön infrastruktur bör bli en gängse del av fysisk planering samt lokal och regional utveckling. En grön infrastruktur behövs för att förhindra den pågående fragmenteringen av naturområden och förbindelser mellan dessa. Fysisk planering underlättar utvecklingen av grön infrastruktur och genom att mer integrera den med övrig områdesanvändning skapas det utrymme för naturen." Och "Enligt de riksomfattande målen för områdesanvändningen ska områdesanvändningen främja tillgängligheten i fråga om fritidsområden för de olika befolkningsgrupperna, främja bevarandet av områden och ekologiska förbindelser som är värdefulla med tanke på naturens mångfald, sörja för att det finns tillräckligt med områden som lämpar sig för rekreation och för att nätverket av grönområden består samt sörja för att sammanhängande odlings- och skogsområden som är viktiga för jord- och skogsbruket bevaras." Genom hela det planerade Purmo vindkraftsområde i Pedersöre kommun sträcker sig en viktig ekologisk förbindelse. I området finns även outdikade mossar och andra områden som är av särskild betydelse för naturens mångfald. På basen av detta och utgående från texter bör utgående från föregående texter Purmo vindkraftsområde, kallad Purmo Vindpark, i sin helhet avlägsnas som potentiellt vindkraftsområde i Österbottens landskapsplan 2050.

landskapsplan 2050. I landskapsplanens planeringsbestämmelse för vindkraftsområdet står det att vid planering av området ska konsekvenserna för bl.a. rekreation samt naturmiljövärden beaktas. I förslaget till Österbottens landskapsplan 2050 anvisas ett behov för en landskapsöverskridande ekologisk förbindelse som berör Purmo vindkraftsområde. De ekologiska förbindelserna anvisas med en egenskapsbeteckning och enligt planeringsbestämmelsen bör markanvändning och åtgärder i området planeras och genomföras så att de ekologiska förbindelserna kan tryggas, utvecklas och förverkligas. Dessa korridorer ska beaktas som helheter och anpassas till övrig områdesanvändning utgående från utredningar på respektive plannivå.

1.30 MTK, VÄHÄKYRÖ

Vähänkyrön maataloustuottajat kirjoittavat muistutuksessa seuraavasti:

1. Vähänkyrön alue on kulttuurihistoriallisesti merkittävää aluetta. On tärkeää, että tämä huomioidaan ja pidetään jatkossakin huoli sen säilymisestä. Alueen ominaispiirteet tulisi säilyttää ennallaan kuten nykyisessä maakuntakaavassa 2040. Ruuantuotanto ja avoin peltomaisema on osa alueen kulttuurihistoriaa.
2. Peltoalueet tulisi säilyttää edelleen ruoantuotantoalueena ja huomioida, että monipuolinen viljely onnistuu jatkossakin. Tämä on erityisen tärkeää huoltovarmuuden ja ruokaturvan kannalta. Suunnittelussa olisi lisäksi otettava huomioon isojen maatalouskoneiden sujuva liikkuminen ja liikenneturvallisuus.
3. Torkkolan tuulivoima-alue näyttäisi kasvavan merkittävästi, sen alle jää paljon maatalouskäytössä olevaa pelto- ja metsäpinta-alaa. Tällä olisi iso vaikutus alueen maankäyttöön. Tuulivoima-alueen vaatimat tie- ja johtokäytävät olisi suunniteltava olemassa olevaa infraa hyödyntäen eikä uusia johtokäytäviä pidä muodostaa. Hanke ei saisi myöskään haitata nykyistä tiekuntien käyttäjäkuntaa. Erityisesti on varmistettava nykyaikaisten ma- ja metsätalouskoneiden sujuva liikkuminen. Etäisyys myllyjen ja teiden välillä tulisi olla myös riittävän suuri.

1.31 VEXALA BYAFORSKARE R.F.

Vexala byaforskare r.f. skriver i sin anmärkning följande:

1. Inga havsbaserade vindkraftsområden ska i Österbottens landskapsplan 2050 anvisas i Norra Kvarkens havsområde.
  - Miljöministeriet har nyligen erhållit en sakkunnigutredning som man låtit utföra om hur skyddade fåglars liv påverkas av planerad havsvindkraftutbyggnad. Utredningen har allmänhet och media på begäran, inte fått ta del av. I "slaget efter tolv" den 18.10.2024 framhåller EU-parlamentariker Ville Niinistö att staten och landskapen är vid vite ålagda att vid planering även av klimatmotiverade havsvindparkområden helt undvika sådana områden som skyddade rovfåglar frekvent trafikerar då alternativa lösningar finns.
  - I nuläget finns 80% av Finlands vindkraft norr om linjen Vasa-Kuopio medan 80% av landets elanvändning finns söder om denna linje. Om havsvindkraft byggs och ansluts till allmänna elnätet är det för Finlands elkonsumenter och Fingrid till fördel om denna

Vastine:

1. Merkitään tiedoksi.
2. Merkitään tiedoksi.
3. Pohjanmaan maakuntakaavassa 2050 tuulivoima-alueet osoitetaan ominaisuusmerkinnällä. Alueet eivät ole aluevarauksia ja kuntien päätettävissä on, toteutuuko alue tuulivoimarakentamiselle ja millä rajauksella. Suunnittelumääräyksen mukaan suunnittelussa on otettava huomioon vaikutukset pysyvään asumiseen, vapaa-ajan asumiseen, virkistykseen ja metsätalouteen sekä maisema-, kulttuuriympäristö- ja luonnonarvoihin.

Bemötande:

1. Kvarkens norra havsvindkraftsområde 2 och Kvarkens norra havsvindkraftsområde 3 är enligt de utredningar som ligger till grund för förslaget till Österbottens landskapsplan 2050 lämpliga som vindkraftsområden av regional betydelse. I planförslaget anvisas de regionalt betydande produktionsområdena för vindkraft med en egenskapsbeteckning. Med en egenskapsbeteckning anvisas sådant område som på grund av dess särskilda egenskaper lämpar sig för en viss områdesanvändningsform, i det här fallet vindkraftsproduktion av regional betydelse. Områdena är inga områdesreserveringar och det är upp till kommunerna vilka av områdena förverkligas som vindkraftsområden och med vilka avgränsningar. Enligt vindkraftsområdenas planeringsbestämmelse bör vid planering av området beaktas konsekvenserna för fast boende, fritidsboende, rekreation och fiske/skogsbruk samt för landskaps-, kultur- och naturvärden. Speciell

utbyggnad sker i Östersjön och/eller Bottenhavet.

uppmärksamhet bör fästas vid de sammantagna konsekvenserna för fåglar.

1.32 PRIVATPERSON 1 (TOTALT 2347 NAMNUNDERSKRIFTER)

De undertecknade kräver att Österbottens Förbund reviderar förslaget till Österbottens landskapsplan 2050 och avlägsnar de havsbaserade vindkraftsområdena utanför norra Kvarkens kust. Den 23.02.2023 startades namninsamlingen "Inga flera vindkraftsparker nära Österbottens kust".

Bemötande:

Namninsamlingens upprop inleds med följande text. "Tre storskaliga vindkraftsprojekt, Laine (OX2, Sverige), Reimari (Skyborn, USA) och Voima (Ilmatar Offshore, Finland) tävlar som bäst om att etablera sig ca 30 km utanför Österbottens kust närmast Vörå, Nykarleby, Jakobstad, Larsmo och Karleby. Upp till 150 390 m höga vindkraftverk planeras. Vindkraft levererar som sämst när elenergin behövs som mest. Vi motsätter oss verkställandet av något sådant projekt i nuvarande form. Tillståndsmyndigheterna och staten bör inse att den planerande exploateringen av det aktuella ekonomiska havsområdet av miljömässiga och nationalekonomiska skäl inte får ske."

Österbottens landskapsplan 2050 täcker territorialvattnet men inte den ekonomiska zonen. Vindkraftsprojekten Laine, Reimari och Voima ligger inte inom landskapsplanens gränser.

Namninsamlingen noterades vid uppgörandet av förslaget till Österbottens landskapsplan 2050 och två havsbaserade vindkraftsområden utanför Jakobstadsregionens kust ströks ur planen. De två havsbaserade vindkraftsområdena som anvisas i förslaget till Österbottens landskapsplan 2050 är enligt de utredningar som ligger till grund för planförslaget lämpligt som vindkraftsområden.

1.33 PRIVATPERSON 2 (TOTALT 399 NAMNUNDERSKRIFTER)

De undertecknade motsätter sig i sin anmärkning Bredåsens vindkraftsområde med följande motivering:

1. 42 vindkraftverk med en totalhöjd på 290 meter, planeras att byggas 700 meter från Vargbergets mitt samt längs fritidsområdets yttre rekreationsleder och skidspår. Detta kommer att leda till att Vargberget förlorar sitt naturvärde och lugn. Vindkraftsverken orsakar monotona oljud och förfular en orörd natur med kalhuggningar och vägnät.
2. Eftersom det planerade vindkraftsområdet är så omfattande är iskastningsområdet så stort att en omdragning av de yttre spåren knappast är möjlig. Detta resulterar i två alternativa framtidsscenario: skidåkning direkt inom iskastningsområdet eller en avs-

Bemötande:

1. Noteras.

2. Noteras.

- pärning av spären.
3. Detta ställningstagande bör inte ställas i relation till Närpes stads möjlighet till fastighetsskatt. Bredåsens vindkraftsområde ska behandlas utifrån vad som kan definieras som en sund uppbyggnad av vindkraft. Det är inte hållbart att omtyckta och påkostade rekreatiomsområden offras för att etablera grön energi. Eftersom Närpes redan står i täten gällande etablerad vindkraft i landet finns inte heller motiv till att offra rekreatiomsområdet för att dra vårt strå till stacken.

3. Bredåsens vindkraftsområde är enligt de utredningar som ligger till grund för förslaget till Österbottens landskapsplan 2050 lämpligt som vindkraftsområde. I planförslaget anvisas de regionalt betydande produktionsområdena för vindkraft med en egenskapsbeteckning. Med en egenskapsbeteckning anvisas sådant område som på grund av dess särskilda egenskaper lämpar sig för en viss områdesanvändningsform, i det här fallet vindkraftsproduktion av regional betydelse. Områdena är inga områdesreserveringar och det är upp till kommunerna vilka av områdena förverkligas som vindkraftsområden och med vilka avgränsningar. Enligt planeringsbestämmelsen ska vid planering av området beaktas konsekvenserna för bl.a. rekreation.

1.34 PRIVATPERSON 3 (TOTALT 361 NAMNUNDERSKRIFTER)

De undertecknade motsätter sig i sin anmärkning en etablering av havsvindkraft (Kvarkens södra havsvindkraftsområde 4) i Kristinestad. Det planerade området gränsar till IBA-området (internationellt fågelskyddsområde), vilket absolut inte lämpar sig för storskalig industri. I kommunen finns redan en stor grön energiproduktion. Havet är den sista frizonen och bör lämnas fritt från industri.

Allekirjoittaneet vastustavat muistutuksessaan merituulivoiman (Merenkurkun eteläinen merituulivoima-alue 4) rakentamista Kristiinankaupunkiin. Suunniteltu alue rajoittuu IBA-alueeseen (kansainvälinen lintusuojelualue), joka ei missään tapauksessa sovellu suurteollisuudelle. Kunnassa on jo suuri määrä tuulivoimaa ja vihreää energiaa. Meri on viimeinen vapaa vyöhyke, ja se pitäisi jättää vapaaksi teollisuudesta.

Bemötande:

IBA-området har beaktats vid uppgörandet av förslaget till Österbottens landskapsplan 2050 genom att i den uteslutande buffertanalysen använda ett avstånd på 500 meter till IBA-området. I förslaget till Österbottens landskapsplan 2050 anvisas de regionalt betydande produktionsområdena för vindkraft med en egenskapsbeteckning. Områdena är inga områdesreserveringar och det är upp till kommunerna vilka av områdena förverkligas som vindkraftsområden och med vilka avgränsningar. Kvarkens södra havsvindkraftsområde 4 utanför Kristinestad har minskats till hälften i enlighet med Kristinestads stads, Trafikledsverkets och Traficoms utlåtanden samt en mängd åsikter om planutkastet.

Vastine:

IBA-alue on huomioitu Pohjanmaan maakunta-kaavaehdotuksen 2050 valmistelussa käyttämällä poissulkevassa puskurianalyysissä 500 metrin etäisyyttä IBA-alueisiin. Pohjanmaan maakunta-kaavaehdotuksessa 2050 seudullisesti merkittävät tuulivoimatuotantoalueet osoitetaan ominaisuusmerkinnällä. Alueet eivät ole aluevarauksia, ja kuntien päätettävissä on, mitkä alueet toteutuvat tuulivoima-alueina ja millä rajauksilla. Kristiinankaupungin edustalla sijaitseva Merenkurkun eteläinen merituulivoima-alue 4 on pienennetty puolella Kristiinankaupungin, Väyläviraston ja Traficommin kaavaluonnoksesta antamien lausuntojen sekä lukuisten mielipiteiden mukaisesti.

1.35 PRIVATPERSON 4 (TOTALT 33 NAMNUNDERSKRIFTER)

De undertecknade motsätter sig i sin anmärkning en etablering av havsvindkraft utanför Sideby-Skaftung och anser att den absolut ska strykas ur förslaget till Österbottens landskapsplan 2050. Argumenten är följande:

- ▶ Oro för fåglarna som häckar och ruggar i området, de söker sin föda i havet där det är relativt grunt. Sjöfågelbeståndet har under årens lopp decimerats betydligt, nu är det en stor risk att de minskar ytterligare om vindkraftverk byggs i havet. Enligt ornitolog Jukka Koskelainen från Suupohjan Lintutieteellinen Yhdistys sker födosökning och ruggning mycket längre ut än bara på det nuvarande IBA-skyddsområdet. Skyddsområdet borde utvidgas längre västerut.
- ▶ Fåglarnas flyttning är en mycket riskfylld tid, de flyttar inte längs samma exakta rutter varje år utan väder och vind påverkar flyttlinjerna på varierande sätt, och rutterna kan gå långt ut till havs. Stora mängder svanar och gäss flyttar direkt över Bottenhavet och deras flyttlinjer går genom det planerade vindkraftsområdet i Sideby – Skaftung från sydväst till nordost. Eftersom området är ett av de viktigaste för fågelflyttning längs kusten, kommer massor av fåglar att flyga rätt på vindkraftverken, de förstår inte att akta dem. Också bullret från kraftverken är störande för flera fågelarter.
- ▶ En massiv havsvindkraftspark sänker avsevärt områdets attraktionskraft för permanent och deltidsboende samt för rekreation och utveckling av hållbar turism. En orörd havsbotten har ett ekologiskt värde. Då havet blivit vindkraftverksområde kan det inte återsättas till naturtillstånd. I Kristinestad finns redan en ansevärd mängd vindkraftverk på land. Mycket nära längs kusten finns Natura- och skyddsområden. Planen på en storskalig industri i närliggande vattenområde är ett hot mot natur och miljö. Om planen fullföljs, omsluts Kristinestad på alla håll av storskalig vindkraftsindustri.
- ▶ Öarna och havet omkring Skaftung är en fristad, den bästa platsen på jorden. Där finns orörd natur, tystnad och det storslagna brusande havet. Nu hotar havsvindkraftverken att förstöra den finaste utsikten till yttre havet, för att inte tala om det buller och blänk som kommer att uppstå. Värdet på fastigheterna kommer att rasera.
- ▶ Vem för bort havsvindkraftverken om t.ex. små kärnkraftverk eller någon annan energiform i framtiden ersätter vindkraften? De kan väl inte bli kvar som stora monument i framtiden? Den långa byggtiden är också oroande. Ett utbrett byggande i havet förs-

Bemötande:

Havsvindkraftsområdet utanför Skaftung-Sideby är enligt de utredningar som ligger till grund för förslaget till Österbottens landskapsplan 2050 lämpligt som vindkraftsområde. I planförslaget anvisas de regionalt betydande produktionsområdena för vindkraft med en egenskapsbeteckning. Områdena är inga områdesreserveringar och det är upp till kommunerna vilka av områdena förverkligas som vindkraftsområden och med vilka avgränsningar. Enligt vindkraftsområdenas planeringsbestämmelse bör vid planering av området beaktas konsekvenserna för fast boende, fritidsboende, rekreation och fiske samt för landskaps-, kultur- och naturvärden. Speciell uppmärksamhet bör fästas vid de sammantagna konsekvenserna för fåglar. Kvarkens södra havsvindkraftsområde 4 har minskats till hälften i enlighet med Kristinestads stads, Trafikledsverkets och Traficoms utlåtanden samt en mängd åsikter om planutkastet.

tör vattenområdet och miljön under många, många år. Hur går det med det klara vatt-
net, fiske, rekreation och båtliv?

Allekirjoittaneet vastustavat muistutuksessaan meritulivoima-alueen rakentamista Siipyyn – Skaftungin edustalle ja ovat sitä mieltä, että alue ehdottomasti tulee poistaa Pohjanmaan maakunta-kaavaehdotuksesta 2050. Perustelut ovat seuraavat:

- ▶ Huoli alueella pesivien ja sulkivien lintujen puolesta, ne keräävät ravintonsa suhteellisen matalilla merialueilla. Jo vuosien ajan merilintujen määrä on vähentynyt, nyt vaarana on, että määrät vähenevät edelleen, jos meritulivoimalat rakennetaan. Suupohjan Lintutieteellisen Yhdistyksen ornitologin Jukka Koskelaisen mukaan ravinnonhaku ja sulkasato tapahtuu paljon kauempana merellä kuin pelkästään nyt voimassa olevalla IBA-suojavyöhykkeellä. Suoja-alueita pitäisi laajentaa huomattavasti kauemmaksi länteen.
- ▶ Lintujen muutto on riskialtista aikaa, ne eivät muuta samoja reittejä pitkin vuosittain, vaan muuttoreitteihin vaikuttavat vaihtelevat sää- ja tuuliolosuhteet, reitit voivat kulkea kaukanakin ulkomerellä. Suuret määrät joutsenia ja hanhia muuttaa suoraan Selkämeren yli Ruotsista ja niiden muuttoreitti menee suunnitellun tulivoima-alueen läpi lounaasta luoteeseen. Koska alue on yksi tärkeimmistä lintujen muuttoalueista länsirannikolla, monet linnut tulevat törmäämään voimaloihin, ne eivät osaa niitä väistää. Tulivoimaloiden melu haittaa useita lintulajeja.
- ▶ Massiivinen meritulivoimapuisto vähentää alueen vetovoimaa, vakituista ja osa-aikaista asutusta sekä virkistyskäyttöä ja kestävä matkailun kehittämistä ajatellen. Koskematon merenpohja on ekologisesti arvokas. Kun merestä on tehty tulivoimateollisuus-alue sitä ei enää saa takaisin luonnontilaan. Kristiinankaupungissa on jo olemassa laajalti tulivoimaloita maa-alueilla. Hyvin lähellä rannikolla on Natura- ja suoja-alueita. Läheiselle merialueelle suunniteltu laajamittainen teollisuus on haitta luonnolle ja ympäristölle. Jos suunnitelma toteutuu, Kristiinankaupunkia ympäröi joka suunnalla laaja tulivoimateollisuus.
- ▶ Skaftungin saaret ja meri niiden ympärillä on henkireikä, paras paikka maailmassa. Sieltä löytyy koskematon luonto, hiljaisuus ja upea pauhaava meri. Nyt tulivoimalat uhkaavat pilata kauneimman näkymän ulkomerelle, puhumattakaan tulivoimaloiden aiheuttamasta melusta ja välkkeestä. Kiinteistöjen arvo tulee romahtamaan.
- ▶ Kuka korjaa meritulivoimalat turvallisesti pois, jos esim. pienydinvoimalat tai jokin

Vastine:

Skaftung-Siipyyn edustalla oleva meritulivoima-alue soveltuu Pohjanmaan maakunta-kaavaehdotuksen 2050 perustana olevien selvitysten mukaan tulivoima-alueeksi. Seudullisesti merkittävät tulivoiman tuotantoalueet osoitetaan kaavaehdotuksessa ominaisuusmerkinnällä. Alueet eivät ole aluevarauksia, ja kuntien päätettävissä on, mitkä alueet toteutuvat tulivoima-alueina ja millä rajauksilla. Tulivoimaloiden alueiden suunnitelmääräyksen mukaan alueen suunnittelussa on otettava huomioon vaikutukset pysyvään asumiseen, vapaa-aajan asumiseen, virkistykseen ja kalastukseen sekä maisema-, kulttuuriympäristö- ja luontoarvoihin. Erityistä huomiota tulee kiinnittää linnustoon kohdistuviin yhteisvaikutuksiin. Kristiinankaupungin edustalla sijaitseva Merenkurkun eteläinen meritulivoima-alue 4 on pienennetty puolella Kristiinankaupungin, Väyläviraston ja Traficommin kaavaluonnoksesta antamien lausuntojen sekä lukuisten mielipiteiden mukaisesti.

muu energiamuoto korvaa tulevaisuudessa tuulivoiman? Ei kai ne jää valtaviksi monumenteiksi tulevaisuuteen? Myös pitkä rakennusaika huolestuttaa. Laaja rakentaminen mereen pilaa vesistöä ja ympäristöä monen, monen vuoden aikana. Miten käy kirkkaiden vesien, kalastuksen, retkeilyn ja veneilyn.

1.36 PRIVATPERSON 5 (8 PERSONER)

De undertecknade skriver i sin anmärkning följande:

1. Den kustnära havsvindparken utanför Sideby och Skaftung i Kristinestad bör strykas ur förslaget till Österbottens landskapsplanen 2050. Området gränsar till internationellt fågelskyddsområde och är inte lämpligt för storskalig vindkraftsproduktion. Att området flyttats en aning västerut och minskats en aning har ingen större betydelse.
2. Området för vindkraftverk Västervik II bör strykas ur förslaget till Österbottens landskapsplan 2050. Området lämnades tidigare av miljöministeriet utan fastställelse och förhållandena har inte ändrats sedan dess.

1.37 PRIVATPERSON 6 (8 PERSONER)

De undertecknade skriver i sin anmärkning följande:

1. Finland undertecknade i september 2023 FN-avtalet om skydd av biologisk mångfald i internationella havsområden, som bland annat kräver att alla projekt som genomförs i internationella havsområden ska miljöbedömmas. Även om avtalet per definition inte omfattar Östersjön, bör Finland av trovärdighetsskäl agera i dess anda också i fråga om Bottniska viken.
2. I Österbottens landskapsplan 2050 ska ingen havsbaserad vindkraft anvisas i Norra Kvarken.
  - ▶ Norra Kvarken utgör i många avseenden den allra känsligaste delen av Bottniska viken. Detta grunda havsområde är även i geologiskt avseende unikt för Finland och Norden. Området gränsar även till de unika De Geer-moränerna inom Världsarvet i Kvarken.
  - ▶ Norra Kvarkens havsområde utgör en viktig "flaskhals" i rovfåglarnas flyttningsstråk. Av totalt tio dylika stråk i hela Fennoskandien är detta det enda som klassificerats som ett viktigt flyttningsstråk i Bottniska viken.
  - ▶ Packis med isvallar utgör en katastrofrisk i Norra Kvarken. Vindkraft i havsisförhållanden kräver nya och komplicerade grund-

Bemötande:

1. Enligt de utredningar som ligger till grund för förslaget till Österbottens landskapsplan 2050 är Kvarkens södra havsvindkraftsområde 4 ett potentiellt område för vindkraftsproduktion av regional betydelse. Enligt planeringsbestämmelsen ska vid planering av området beaktas konsekvenserna för naturvärden och särskilt de sammantagna konsekvenserna för fåglar.
2. Enligt de utredningar som ligger till grund för förslaget till Österbottens landskapsplan 2050 är Västervik ett potentiellt område för vindkraftsproduktion av regional betydelse.

Bemötande:

1. Noteras.
2. Kvarkens norra havsvindkraftsområde 2 och Kvarkens norra havsvindkraftsområde 3 är enligt de utredningar som ligger till grund för förslaget till Österbottens landskapsplan 2050 lämpliga som vindkraftsområden av regional betydelse. I planförslaget anvisas de regionalt betydande produktionsområdena för vindkraft med en egenskapsbeteckning. Med en egenskapsbeteckning anvisas sådant område som på grund av dess särskilda egenskaper lämpar sig för en viss områdesanvändningsform, i det här fallet vindkraftsproduktion av regional betydelse. Områdena är inga områdesreserveringar och det är upp till kommunerna vilka av områdena förverkligas som vindkraftsområden och med vilka avgränsningar. Enligt vindkraftsområdenas planeringsbestämme-

konstruktioner på grund av packis, med tidvis bottenstående mycket höga packisvallar. Detta ökar även avsevärt byggkostnaderna.

- ▶ Handelssjöfarten måste tryggas. Handelssjöfarten är livlig i Norra Kvarken och området är enligt "Finlands Havsplan 2030" till stora delar reserverat för handelssjöfartens behov. Det är angeläget att handelsfartyg vid behov ska kunna manövrera utanför normala farleder.
- ▶ Fiskerinäringen bör tryggas och ges möjlighet att utvecklas. Ett byggande av vindkraftsparkar i Norra Kvarken skulle leda till att stora områden inte kan användas för fiske. I fråga om havsvindkraftens påverkan på fisket närmare kusten saknas evidensbaserad kunskap. Risken är överhängande att det överhuvudtaget inte längre går att fiska med lönsamhet i Norra Kvarken.
- ▶ Havsbaserad vindkraft påverkar den marina havsmiljön storskaligt. Effekterna sprider sig långt bortom parkernas yttre gräns. Strömmar och skiktning i havets ytskikt påverkas, vilket i sin tur påverkar näringsämnen och algbloomningar i ytskiktet, med konsekvenser för hela det marina ekosystemet samt syreförhållandena i djupvattnet.
- ▶ Ett fritt hav vid kusten i Norra Kvarken har ett högt rekreativvärde. För tiotusentals människor utgör boendet längs Norra Kvarkens stränder en viktig del av livskvaliteten. En exploatering av det fria havet skulle utgöra ett stort ingrepp i denna livskvalitet och skulle även drabba fastighetsägarna i form av sjunkande egendomsvärden.
- ▶ Juridiska regelverk för tillståndprocesser och skadeersättningsgrunder för denna nya typ av havsexploatering saknas fortfarande. Innan sådana relevanta regelverk finns är politiska utfästelser om projekten inte acceptabla.
- ▶ Över 2000 personer har undertecknat adressen för ett Kvarkenhav fritt från vindkraftexploatering. En dylik viljeyttring kan och ska inte negligeras.

se bör vid planering av området beaktas konsekvenserna för fast boende, fritidsboende, rekreation och fiske samt för landskaps-, kultur- och naturvärden. Speciell uppmärksamhet bör fästas vid de sammantagna konsekvenserna för fåglar.

1.38 PRIVATPERSON 7 (4 PERSONER)

Privatperson 7 skriver i sin anmärkning följande:

1. Utvidgning av Västervik vindkraftspark bör förhindras. Därför bör den existerande vindkraftsparken Västervik samt utvidgningsområden inte anvisas i Österbottens landskapsplan 2050.
  - ▶ Området anvisas inte i Österbottens landskapsplan 2040. Att Västervik vindkraftspark byggts betyder inte automatiskt att ett ännu större område kan anvisas i Österbottens landskapsplan 2050.
  - ▶ Den västra delen av vindkraftsområdet lig-

Bemötande:

1. Enligt de utredningar som ligger till grund för förslaget till Österbottens landskapsplan 2050 är Västervik ett potentiellt område för vindkraftsproduktion av regional betydelse. Enligt planeringsbestämmelsen ska vid planering av området beaktas konsekvenserna för naturvärden och särskilt de sammantagna konsekvenserna för fåglar.

ger mellan två SL-områden: Storträsket och Kristinestads skärgård. I SL-områdenas planeringsbestämmelse står det att speciell uppmärksamhet ska fästas vid att bevara och trygga området naturvärden samt vid att undvika sådana åtgärder som äventyrar de värden, för vilka området bildats eller är avsett att bildas till ett naturskyddsområde.

2. Av samma orsak bör inte heller området för en havsvindkraftspark utanför Sideby anvisas i Österbottens landskapsplan 2050. Detta område finns inte med i Österbottens landskapsplan 2040 och det finns heller ingen orsak att anvisa området i följande landskapsplaner.
3. Grön omställning avser en ekologiskt hållbar tillväxt och utveckling som inte grundar sig på överkonsumtion av naturresurser. Kristinestads stad har bidragit till att främja grön omställning genom omfattande utbyggnad av vindkraft. Vindkraften är inte längre grön om man tillåter ytterligare exploatering av orörda marker i Kristinestads kommun. Österbottens landskapsplan 2050 ska inte möjliggöra ytterligare utbyggnad av vindkraften i den södra delen av Kristinestad.

2. Enligt de utredningar som ligger till grund för förslaget till Österbottens landskapsplan 2050 är havsområdet utanför Sideby ett potentiellt område för vindkraftsproduktion av regional betydelse.

3. En av landskapsplanens målsättningar är att skapa förutsättningar för att Österbotten ska vara självförsörjande vad gäller energi och att all energi ska produceras ur förnybara energikällor där vindkraft utgör en betydande andel. I förslaget till Österbottens landskapsplan 2050 anvisas de regionalt betydande produktionsområdena för vindkraft med en egenskapsbeteckning. Med en egenskapsbeteckning anvisas sådant område som på grund av dess särskilda egenskaper lämpar sig för en viss områdesanvändningsform, i det här fallet vindkraftsproduktion av regional betydelse. Områdena är inga områdesreserveringar och det är upp till kommunerna vilka av områdena förverkligas som vindkraftsområden och med vilka avgränsningar.

1.39 YKSITYISHENKILÖ 8 (2 HENKILÖÄ)

Yksityishenkilö 8 kirjoittaa muistutuksessaan seuraavasti:

1. Torkkolan tuulivoimaloiden alueelta tv2 tulee poistaa muistutuksen antaneiden omistamat kiinteistöt. Muistutuksen antaneet ovat päätoimisia maatalousyrittäjiä ja heillä on kotieläintila. Tuulivoimaloiden alueella muistutuksen antaneiden omistuksessa ja hallinnassa on pelto-alueita n. 20 ha (40 % tilan kokonaispeltoalasta) ja metsäaluetta n. 50 ha (60 % tilan kokonaisuusmetsäalasta). Eläinten ruokkimiseen he tarvitsevat jokaisen viljelyshehtaarin. Metsä on hoidettua talousmetsää, jolla on suuri vaikutus tilan kannattavuuteen.
2. Pohjanmaan maakuntakaavan 2050 lähtökohdissa lukee: "Kaavaa laadittaessa on myös pidettävä silmällä alueiden taloudellisuutta ja sitä, ettei maanomistajille tai muulle oikeuden haltijalle aiheudu kohtuutonta haittaa". On kohtuutonta, että näin suuri osuus tiloista varataan tuulivoimarakentamiseen.

Vastine:

1. Pohjanmaan maakuntakaavaehdotus 2050 perustuu lukuisiin selvityksiin, joita on tehty siinä laajuudessa ja tasolla, joka on yleisluonteisen suunnitelman kannalta tarkoituksenmukaista. Kaavaehdotuksessa on osoitettu ominaisuusmerkinnällä potentiaaliset seudullisesti merkittävät tuulivoiman tuotantoalueet. Alueet eivät ole aluevarauksia ja kuntien päätettävissä on, toteutuuko alue tuulivoimarakentamiselle ja millä rajauksella.
2. Pohjanmaan maakuntakaavaehdotuksessa 2050 osoitetut tuulivoimaloiden alueet on osoitettu erityisominaisuuksia kuvaavalla merkinnällä. Maakuntakaavassa osoitetaan alueen soveltuvuutta seudullisen tuulivoiman tuotantoon, mutta kaavamerkintä ei varaa aluetta tuulivoiman tuotantoon. Seudullisen tuulivoima-alueen rakentaminen edellyttää, että alueelle laaditaan tuulivoimaosayleiskaava ja yksityiskohtaisemmassa suunnitte-

lussa selviää, onko tuulivoima-alue toteutuskelpoinen ja millä aluerajauksella. Näin ollen ei voida katsoa, että maakuntakaavan toteuttaminen suoranaisesti aiheuttaisi maanomistajille tai muulle oikeuden haltijalle kohtuutonta haittaa.

1.40 PRIVATPERSON 9 (2 PERSONER)

Privatperson 9 skriver i sin anmärkning följande:

1. All vindkraft i och i närheten av Sideby ska strykas ur Österbottens landskapsplan 2050. Det finns ett rikt och varierat djur, fågel och växtliv i Sideby som borde värnas om. Naturen är viktig för dem som bor och spenderar sina semestrar i området. Dessutom är vindkraften inte alls "grön" utan ett större miljöproblem än många konkurrerande former av elproduktion. Med så mycket nya vindkraftsparker måste den sammanlagda effekten av dem beaktas.

1.41 YKSITYISHENKILÖ 10 (2 HENKILÖÄ)

Yksityishenkilö 10 kirjoittaa muistutuksessaan seuraavasti:

1. Maakuntakaava on aiemmin linjannut valtatie kolmen Etelä-Pohjanmaan ELY-keskuksen vaihtoehtojen 2a ja 2b mukaisesti. Pohjanmaan maakuntakaavaehdotuksessa 2050 osoitetaan uusi 3a mukainen väylä. Sitä ei tulisi osoittaa seuraavista syistä:
  - ▶ Laihialla maanhankinnat on suoritettu luottaen Pohjanmaan maakuntakaavaan 2040.
  - ▶ 3a suunnitelmassa tie kulkee Laihianjoen pohjoispuolella Mustasaaren rajalta Maunulaan niin läheltä jokea, että useat tilakeskukset jäävät joen ja moottoritien väliin ilman toimivaa yhteyttä omiin maa- ja metsätiloihinsa. Pohjaveden korkeuden vuoksi alikulun rakentaminen ei ole mahdollista, joten suora yhteys pelloille katkeaa.
  - ▶ Mustasaaren ja Laihian kunnan rajalle sekä Hulmille suunniteltujen eritasoristeysten kautta kulkeminen omille kotipelloille tekee maatilatalouden harjoittamisen kannattamattomaksi ja saastuttavaksi. Edestakaista matkaa kertyisi raskailla koneilla yli 10 km.
  - ▶ Tilavaihdokset eivät ole mahdollisia, koska tilakeskusten ympärille jää vain maarippeet.
  - ▶ Pohjanmaan perinteinen jokivarsiasutuksen kulttuurimaisema tuhoutuu.
  - ▶ Moottoritien epäonnistuneen linjauksen vuoksi joudutaan 3a suunnitelmassa rakentamaan kymmeniä kilometrejä 4.5 m leveitä paikallisteitä, joissa lapset joutuvat kulkemaan yhdessä raskaiden maatalouskoneiden ja autoliikenteen kanssa. Liikkumisetäi-

Bemötande:

1. I förslaget till Österbottens landskapsplan 2050 anvisas områden som enligt utredningar gjorda till grund för landskapsplanen anses vara lämpliga för vindkraftsproduktion av regional betydelse. Bedömningen av konsekvenserna av landskapsplanen är gjord på den nivå och med den noggrannhet som kan anses vara ändamålsenligt för en plan på landskapsplannivå.

Vastine:

1. Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus on tehnyt päätöksen, että yleissuunnittelua jatketaan vaihtoehdon 3a pohjalta ja siksi 3a vaihtoehto osoitetaan Pohjanmaan maakuntakaavassa 2050.

- syydet kasvavat.
- ▶ Viljelylakeuden halkova moottoritie, rakennettavat paikallistiet ja eritasoristeykset peittävät alleen valtavan alan Suomen hedelmällisintä viljelymaata ja pirstovat tilat vaikeasti hoidettaviksi sekä rikkovat eläinten luontaiset reviirit.
  - ▶ Peltomaa on erittäin hedelmällistä ns. helmisavea, mikä sopii huonosti tien alustaksi. Savi on myös sulfidisavea, joka pohjaveden laskiessa muuttuu rikkihapoksi ja aiheuttaa jokeen päästyään mm. kalakuolemia.

1.42 YKSITYISHENKILÖ 11 (2 HENKILÖÄ)

Yksityishenkilö 11 kirjoittaa muistutuksessaan, että tietty peltotie tulee kaavaehdotuksesta poistaa tarpeettomana.

Vastine:

Kyseessä oleva peltotie ei ole osa Pohjanmaan maakuntakaavaa 2050 vaan osa Maanmittauslaitoksen pohjakarttaa.

1.43 YKSITYISHENKILÖ 12

Yksityishenkilö 12 kirjoittaa muistutuksessaan seuraavasti:

Vastine:

1. Vaikka maakuntakaavoihin ei yleensä merkitä elinkeinotoiminnan rajoituksia, olisi kuitenkin tarpeellista rajoittaa maankäyttöä Sundomissa Öjenin Natura-alueen lähistöllä ja Vaskiluodon maailmanperintökohteen alueella. On muistettava, että Komission uuden Gigabitti-asetuksen mukaan lupa voitaisiin myöntää ilman erillistä harkintaa, joka voisi olla Natura-alueiden suojeluvuotteiden vastainen.
2. KHO:n ratkaisukäytännössä on aiemmin todettu, että lintujen päämuuttoreittejä ei voida jättää kunnan yleiskaavoituksen varaan. Tässä tapauksessa kaavoitusta ei voida jättää kuntien varaan, koska lupaviranomaisille pakotettu hiljainen hyväksyntä vaarantaisi muuten Natura-alueita. Ennallistamisasetuksen tultua voimaan olisi syytä tarkistaa, onko alueeseen merkityt kehittämisalueet asianmukaisia suhteessa ennallistamisasetuksen rajoitukseen kaupunkivihreästä.

1. Pohjanmaan maakuntakaavaehdotuksessa 2050 Natura 2000 -verkostoon kuuluvat alueet osoitetaan ominaisuusmerkinnällä. Suunnittelumääräyksen mukaan alueidenkäyttö ja toimenpiteet tulee suunnitella ja toteuttaa niin, etteivät ne merkittävästi heikennä niitä luonnonarvoja, joiden suojelemiseksi alue on sisällytetty Natura 2000 -verkostoon. Myös Merenkurkun maailmanperintökohde osoitetaan maakuntakaavassa ominaisuusmerkinnällä. Suunnittelumääräyksen mukaan alueidenkäyttö ja toimenpiteet alueella tulee suunnitella niin, että otetaan huomioon maankohoaminen ja geologiset muodostumat. Vaskiluoto ei ole osa Merenkurkun maailmanperintökohdetta.
2. Pohjanmaan maakuntakaavaehdotus 2050 perustuu selvityksiin, joita on tehty siinä laajuudessa ja tasolla, joka on yleisluonteisen suunnitelman kannalta tarkoituksenmukaista. Tarkempia selvityksiä tulee tehdä yksityiskohteisemmassa suunnittelussa.

1.44 PRIVATPERSON 13

Privatperson 13 skriver i sin anmärkning utförligt om vilka negativa konsekvenser vindkraftsproduktion har på människan samt på natur- och

Bemötande:

I förslaget till Österbottens landskapsplan 2050

kulturmiljöer. Det är svårt att göra en sammanfattning av anmärkningen. (Landskapsstyrelsen har haft möjlighet att bekanta sig med anmärkningen i sin helhet).

anvisas områden som enligt utredningar gjorda till grund för landskapsplanen anses vara lämpliga för vindkraftsproduktion av regional betydelse. Enligt vindkraftsområdenas planeringsbestämmelse bör vid planering av området beaktas konsekvenserna för fast boende, fritidsboende, rekreation och fiske/skogsbruk samt för landskaps-, kultur- och naturvärden. Speciell uppmärksamhet bör fästas vid de sammantagna konsekvenserna för fåglar. I planförslaget anvisas de regionalt betydande produktionsområdena för vindkraft med en egenskapsbeteckning. Med en egenskapsbeteckning anvisas sådant område som på grund av dess särskilda egenskaper lämpar sig för en viss områdesanvändningsform, i det här fallet vindkraftsproduktion av regional betydelse. Områdena är inga områdesreserveringar och det är upp till kommunerna vilka av områdena förverkligas som vindkraftsområden och med vilka avgränsningar.

1.45 PRIVATPERSON 14

Privatperson 14 skriver i sin anmärkning följande:

1. Det är bra att Markjärvområdet i Kronoby kommun inte anvisas som ett vindkraftsområde i Österbottens landskapsplan 2050. Markjärvområdet med sina många och fina naturstigar samt tiotal grillplatser skulle vara lämpligt som ett rekreationsområde. I området häckar 24 värdefulla fågelarter av vilka 17 är nationellt utrotningshotade. Åkergradan har en föröknings- och viloplats i området. Alla Finlands större rovdjur rör sig också nära området. Skogsren övervintar i området. Detta fina område ska inte förstöras med vindmöllor eller annat.

Bemötande:

1. Noteras.

1.46 PRIVATPERSON 15

Privatperson 15 skriver i sin anmärkning följande:

1. Kvarkens södra havsvindkraftsområde 4 utanför Sideby och Skaftung ska inte anvisas i Österbottens landskapsplan 2050 eftersom området ligger för nära ett internationellt värdefullt fågelområde, IBA. Området utgör ett födosökningsområde för fåglar och genom området sträcker sig fåglars flyttstråk. Kristinestads kommun har redan en alldeles för stor mängd vindkraftverk.
2. Vindkraftsområdet Västervik II ska inte anvisas i Österbottens landskapsplan 2050 eftersom området är omgivet av flera viktiga naturområden och nära det stora IBA-området vid kusten. Den totala mängden vindkraftverk i Kristinestads kommun har redan nått

Bemötande:

1. Enligt de utredningar som ligger till grund för förslaget till Österbottens landskapsplan 2050 är Kvarkens södra havsvindkraftsområde 4 ett potentiellt område för vindkraftsproduktion av regional betydelse. Enligt planeringsbestämmelsen ska vid planering av området beaktas konsekvenserna för naturvärden och särskilt de sammantagna konsekvenserna för fåglar.
2. Enligt de utredningar som ligger till grund för förslaget till Österbottens landskapsplan 2050 är Västervik ett potentiellt område för vindkraftsproduktion av regional betydelse. Enligt planeringsbestämmelsen ska vid planering av området beaktas konsekvenserna

smärtgränsen.

3. Det går inte att bara lättvindigt "dra gasledningen i havet". Där finns också många olika saker att beakta, som IBA-området som bjuder på blåmusslor på botten som föda åt bl.a. ejdrarna, samt de olika fiskebankarna.

1.47 PRIVATPERSON 16

Privatperson 16 i sin anmärkning följande:

1. Det är idag ytterst viktigt att beakta de stora miljöfrågorna. Trots att det i planbeskrivningen godhjärtat hänvisas till att alla möjliga konsekvenser beaktas så är det bara vackra ord. I handling driver landskapet stenhårt på vidare utveckling av hårda marknadsvärden och fortsatt utveckling där miljö och dessvärre också lokalsamhället drabbas. Inga demokratiska röster beaktas överhuvudtaget och det måste ju trots allt vara grundbulten i planering. På det sätt som planeringen av Vasa hamnväg har utförts och fortsätter leder till både politikerförakt och förakt för samhällsfunktioner blir närmast total. Ni kan på intet vis påstå att ni följer Era egna policyer när man ser hur Vasa hamnvägs fråga har skötts. Ni har alla möjligheter att göra om hela planeringen och Ni har makten men Ni har alldeles tydligt inte kraft att utföra Ert arbete ordentligt och göra det som Ert uppdrag faktiskt består av, förankra framtidsutveckling i samråd med befolkning och miljö enligt framtidens krav på resurssmart samhälle.
2. Riv upp MKB för Vasa hamnväg gjord på gamla grunder och gör om och gör rätt!

1.48 YKSITYISHENKILÖ 17

Yksityishenkilö 17 kirjoittaa muistutuksessaan seuraavasti:

1. Pohjanmaan maakuntakaavassa 2040 osoitetaan Valtatie 3:n linjaus vaihtoehtojen 2a ja 2b mukaisesti. Pohjanmaan maakuntakaavassa 2050 osoitetaan vaihtoehto 3a. Vaihtoehto 2a tulee osoittaa Pohjanmaan maakuntakaavassa 2050.
  - ▶ Suurin asia vaihtoehdon valinnassa on vaiheittain toteuttamisen mahdollisuudet. Maakuntakaava ei saa perustua tällaiseen perusteluun. Sitä paitsi vaiheittainen rakentaminen tulee kalliimmaksi.
  - ▶ Vaihtoehto 3a pirstoo kylän ja aiheuttaa ylimääräistä liikkumista kylän alueella. Mustasaaren rajalta Laihian Maunulaan tie tehdäisiin nykyisen 3-tien pohjoispuolelle n. 300

för naturvärden och särskilt de sammantagna konsekvenserna för fåglar.

3. Noteras.

Bemötande:

1. Noteras.

2. Det är inte Österbottens förbunds uppgift att uppgöra miljökonsekvensbedömningar eller att godkänna dem.

Vastine:

1. Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus on tehnyt päätöksen, että yleissuunnittelua jatketaan vaihtoehdon 3a pohjalta ja siksi vaihtoehto 3a osoitetaan Pohjanmaan maakuntakaavassa 2050.

m. Tämä katkaisee kaikki alueen viljelysmaat paloiksi ja tilusvaihdot ovat mahdottomia. Vaihtoehto 2a ei pirsto kylää ja siinä tilusvaihdot ovat helposti toteutettavissa.

- ▶ Vaihtoehdossa 3a tehdään kymmeniä kilometrejä paikallistietä. Nämä tiet on suunniteltu yksityisteiksi. Kuka ne jatkossa hoitaa, kun ne ovat yleisessä käytössä? Vaihtoehdossa 2a ei tarvitse tehdä uusia paikallisteitä.
- ▶ Vaihtoehdossa 2a nykyinen 3-tie jää käytökelpoisena hitaalle liikenteelle ja paikallisliikenteelle ja pääosa liikenteestä siirtyy uudelle tielle. Vaihtoehto 3a romuttaa nykyisen 3-tien ja joudutaan rakentamaan kulkuväylät hitaalle liikenteelle ja paikallisliikenteelle.
- ▶ Vaihtoehto 3a pirstoo koko Laihian alueen matkalta peltoaukeamat kannattamattomaksi viljellä. Vaihtoehto 2a leikkaa alueen vain yhtä linjaa pitkin.
- ▶ Luonnon monimuotoisuuden kannalta vaihtoehto 2a on parempi koska siinä ei jouduta tekemään uusia paikallisteitä, jotka ovat luonnon kannalta haitallisia. Vaihtoehto 3a rikkoo peltoaukeamat ja haittaa täten alueen eläimistöä.
- ▶ Laihian kunnan yksimielinen ja selvä kanta on 2a.

1.49 PRIVATPERSON 18

Privatperson 18 skriver i sin anmärkning följande.

1. Kustbanan kan inte dras som den är anvisad i förslaget till Österbottens landskapsplan 2050. Den bör dras längre från bebyggelse. Det bästa alternativet är ju nog ändå att dra en kustbana bredvid riksväg 8.

1.50 PRIVATPERSON 19

Privatperson 19 skriver i sin anmärkning följande:

1. All vindkraft ska strykas ur Österbottens landskapsplan 2050, både på land och till havs.

Bemötande:

1. Kustbanan anvisas i förslaget till Österbottens landskapsplan 2050 som ett behov av tågtrafikförbindelse, vars exakta sträckning definieras i den noggrannare planeringen. Sträckningen justeras för att mer motsvara ett förbindelsebehov.

Bemötande:

1. Ett av målen för Österbottens landskapsplan 2050 är att Österbotten år 2050 är ett landskap med blomstrande näringsliv, vilket bl.a. betyder ett landskap med ett energisystem som består av mångsidig produktion, tillräcklig lagring och en säker distribution. Ett annat mål är ett landskap med bra livsmiljö, vilket bl.a. betyder långsiktiga lösningar för klimatanpassning, minskade växthusgasutsläpp och ökade kolsänkor. Landskapsstyrelsen godkände målen 19.9.2022. I förslaget till Österbottens landskapsplan 2050 anvisas de regionalt betydande produktionsområdena för vindkraft med en egenskap-

2. I Österbottens landskapsplan 2050 bör det skrivas att Österbottens förbund verkar för att minska antalet vindkraftsverk.
3. De vindkraftsverk som för tillfället byggs på land är 350 meter höga.

1.51 PRIVATPERSON 20

Privatperson 20 skriver i sin anmärkning följande:

1. Den kraftiga ökningen av vindkraftsområden på land är direkt motstridig med målbilden att Österbotten är ett landskap med god livsmiljö och invånaren i centrum. För de ca 140 000 invånarna på landsbygden i de Österbottniska landskapen som redan har eller enligt nu planerade vindkraftsområden kommer att få vindkraftsindustri in på knutarna (<5km från sina hem), är situationen allt annat än jämställd och likvärdig.
2. Konsekvenserna av förslaget till Österbottens landskapsplan 2050 innebär för stora försämringar i landskapet och boendemiljön. Den natursköna, rofyllda, mörka samt mångfaldiga närmiljön och -naturen hotas att domineras av vindkraftverk och det buller, hälsorisker, ljusföroreningar, förlust av biologisk mångfald, sociala splittringar mm. som de medför. Livskvaliteten och välmåendet minskar, liksom värdet på fastigheterna. Dessa konsekvenser har inte utretts tillräckligt utan avfärdas genomgående som "lokala".
3. De två föregående punkterna framfördes redan i utkastskedet med utförligare motiveringar och konkreta frågor. Trots begäran om personligt bemötande och svar på frågor ingick de inte i sammanställningen av åsikter eller bemötandet. Hör det till Österbottens förbunds och landskapsplanprocessens principer att notera endast sådant, som främjar vissa intressenters målsättningar? Utlåtandena och åsikterna i utkastskedet ifråga om vindkraften och dess negativa konsekvenser

sbeteckning. Med en egenskapsbeteckning anvisas sådant område som på grund av dess särskilda egenskaper lämpar sig för en viss områdesanvändningsform, i det här fallet vindkraftsproduktion av regional betydelse. Landskapsplanens tar inte ställning till vindkraftverkens antal, placering och storlek utan detta avgörs i den mer detaljerade planeringen ifall kommunen beslutar att området ska planeras för vindkraftsproduktion.

2. Att arbeta för att minska antalet vindkraftverk står i konflikt med de målsättningar som godkänts för Österbottens landskapsplan 2050.
3. De kraftverk som byggs idag är upp till 250 meter höga, men de planer som uppgörs nu möjliggör kraftverk med en höjd på upp till 350 meter.

Bemötande:

1. Noteras.
2. I förslaget till Österbottens landskapsplan 2050 anvisas områden som enligt utredningar gjorda till grund för landskapsplanen anses vara lämpliga för vindkraftsproduktion av regional betydelse. Enligt vindkraftsområdenas planeringsbestämmelse bör vid planering av området beaktas konsekvenserna för fast boende, fritidsboende, rekreation och fiske/skogsbruk samt för landskaps-, kultur- och naturvärden. Speciell uppmärksamhet bör fästas vid de sammantagna konsekvenserna för fåglar. Bedömningen av konsekvenserna av planförslaget är gjord på den nivå och med den noggrannhet som kan anses vara ändamålsenlig för en plan på landskapsplannivå.
3. Alla utlåtanden och åsikter som lämnades in om utkastet till Österbottens landskapsplan 2050 har lästs i sin helhet. Även landskapsstyrelsen fick sig också tillsänt alla utlåtanden och åsikter. I sammanfattningen har alla utlåtanden och bemötanden förkortats, för att dokumentet inte ska bli för långt. De synpunkter som direkt gällde planutkastet finns med i sammanfattningen. Österbottens landskapsplan 2050 är en översiktlig plan som förverkligas via mer detaljerade planer.

och risker har inte heller nämnvärt påverkat förslaget. På basen av förslaget till Österbottens landskapsplan 2050 kunde målbilden för Österbotten förkortas till: "ett landskap med de utländska vindkraftsbolagen i centrum".

4. Förslaget till vindkraftsområden konstateras, såväl i beskrivning som bemötanden, basera sig på de Österbottniska landskapens gemensamma utredning och dess bilagor. Södra Österbottens förbund har utöver dessa utfört en omfattande tilläggsutredning: "Etelä-Pohjanmaan potentialisten tuuli-voima-alueiden maisemaselvitys" med tillhörande objektskort samt synlighetsanalys och fotomontage. Österbottens förbund bör genomföra motsvarande tilläggsutredning före godkännandet av landskapsplanen. Eftersom konsekvenserna sträcker sig över landskapsgränserna, bör de på landskapsnivå centrala konsekvensernas utredningar och beslutsgrunder vara likvärdiga. Behovet av noggrannare analyser av landskapspåverkan kan inte förbises för Österbottens del, eftersom vindkraftsområdenas påverkan på värdefulla kulturmiljöer och kulturhistoriska objekt enligt utredningen, är till antalet fler än i Södra Österbotten. Ifall tilläggsutredning inte görs före godkännandet av förslaget bör de vindkraftsområden, var förverkligandet av ett enda vindkraftsområde i närområdet (0-5km) orsakar överstigning av toleransen för landskapspåverkan, strykas från planförslaget.
5. Ett av vindkraftsområdena som på ovan nämnda grunder, bör strykas ur förslaget till Österbottens landskapsplan 2050 är Jolkka, som är det enda vindkraftsområdet inom 5 km från Nedervetil kulturlandskap. Dessutom påverkas kulturlandskapet även av närheten till Pihtineva (Mellersta Österbotten). Synlighetspåverkan och de sammantagna konsekvenserna för dessa invid landskapsgränserna belägna vindkraftsområdena bör bedömas med samma noggrannhet, som i Södra Österbotten före godkännandet av de styrande landskapsplanerna. Jolkka vindkraftsområde är dessutom ett av de minsta (700 ha) anvisade områdena i planförslaget och befinner sig i sin helhet på tyst, mörkt och enhetligt stort skogsområde med anknytning till i förslaget anvisade friluft- och cykelleder. Det lämpar sig därmed inte för planering av vindkraftsindustri av regional betydelse och bör strykas ur landskapspla-

I planförslaget anvisas de regionalt betydande produktionsområdena för vindkraft med en egenskapsbeteckning. Med en egenskapsbeteckning anvisas sådant område som på grund av dess särskilda egenskaper lämpar sig för en viss områdesanvändningsform, i det här fallet vindkraftsproduktion av regional betydelse. Områdena är inga områdesreserveringar och det är upp till kommunerna vilka av områdena förverkligas som vindkraftsområden och med vilka avgränsningar. Vindkraftsbolagen har inte påverkat landskapsplanlösningen.

4. Landskapsplanprocesserna och -lösningarna skiljer sig i de olika landskapen. Detta beror på skillnader i landskapets särdrag, planeringskultur och resurser. Österbottens förbund anser att t.ex. fotomontage inte är nödvändigt att göra och tom ger en fel bild då vindkraftsverkens antal och placering inte bestäms i landskapsplanen. Detsamma gäller synlighetsanalysen. Österbottens förbund har ändå uppgjort en allmän synlighetsanalys som påverkat planlösningen. Analysen beskrivs i planbeskrivningen. Däremot har Österbottens förbund inte uppgjort en landskapsutredning. De nationellt och för landskapet viktiga landskapsområdena har beaktats i den uteslutande buffertanalysen. I planeringsbestämmelsen för områden för vindkraftsverk står det att vid planering av området ska beaktas konsekvenserna för landskapsvärden. De slutliga konsekvenserna kan bedömas först i den mer detaljerade planeringen då vindkraftsverkens antal och placering bestäms.
5. Jolkka vindkraftsområde är enligt Södra Österbottens, Mellersta Österbottens och Österbottens vindkraftsutredning och övriga utredningar gjorda som underlag för Österbottens landskapsplan 2050 lämpligt som vindkraftsområde.

nen. Kronoby kommuns motstridiga beslut att fördubbla området till 1 400 ha i inledningen av planeringen av 7-9 kraftverk styrker påståendet.

1.52 YKSITYISHENKILÖ 21

Yksityishenkilö 21 kirjoittaa muistutuksessaan seuraavasti:

1. Koskien Valtatie 3:n linjausta Laihian ja Mustasaaren alueella on Pohjanmaan maakunta-kaavassa 2050 säilytettävä mukana vaihtoehto 2A, koska jossain vaiheessa paljastuu 3A vaihtoehdon puutteet ja virheelliset asiat.
  - ▶ Verrattaessa 2A ja 3A vaihtoehtojen kustannuksia täytyy huomata, että verrataan täysin eritason teitä.
  - ▶ 3A vaihtoehdossa joudutaan rakentamaan paljon enemmän. Molemmissa vaihtoehdoissa itse pääväylä on liki saman pituinen. 2A vaihtoehto vaatii 3 suoraa ylikulkusiltaa moottoritien yli ja lisäksi 1 km paikallistietä. 3A vaihtoehto vaatii 3 eritasoristeystä rampeineen, 29 km paikallisteitä ja niiden yhteyteen sillan Laihianjoen yli. Näistä paikallisteistä jää pysyvät kulut Laihian ja Mustasaaren kunnille. 3A:n kustannuksia nostaa myös se, että nykyisen valtatie 3:n varrella oleva infra joudutaan rakentamaan uudestaan. Tietoliikenne-, sähkö, vesi- ja viemäri- linjat. Lisäksi alue on "pohjatonta", joten siltojen ja eritasoristeysalueiden rakentaminen on erityisen kallista, 2A taas kulkee huomattavalta osaltaan kovapohjaisella alueella.
  - ▶ On harhaanjohtavaa puhua 3A vaihtoehdossa paikalleen parantamisesta, kun annetaan ymmärtää, että uusi tie rakennetaan vanhan päälle. Todellisuudessa uusi linjaus kulkee Mustasaaren kohdalla eteläpuolella ja Laihian puolella pohjoispuolella nykyistä kolmostietä.
  - ▶ Vaihtoehto 3A vaatii myös uuden maastokäytävän, koska se ei tule vanhan valtatiealueelle. Ja erityisen tärkeää on huomioida maastokäytävät mitä ne 29 km paikallisteitä vaatii.
  - ▶ Molemmat vaihtoehdot voidaan rakentaa vaiheittain.
  - ▶ Mikä on tilanne hankkeen valmistuttua? 3A vaihtoehdossa on moottoritien ja valtatie välimalli, vanha kolmostie on tuhottu, viljelyalueet ovat pilalla ja paikallinen liikkuminen on vaikeutunut merkittävästi. 2A vaihtoehdossa on korkeatasoinen moottoritie, joka palvelee valtakunnantason liikennettä erinomaisesti, vanha kolmostie on olemassa ja tarjoaa loistavan väylän paikalliseen liikkumiseen ja antaa kunnille mahdollisuuden kehittää sen varteen asumista, kaupan ja teollisuuden toimintaa. Lisäksi kyläyhteisöt

Vastine:

1. Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus on tehnyt päätöksen, että yleissuunnittelua jatketaan vaihtoehdon 3a pohjalta ja siksi vaihtoehto 3a osoitetaan Pohjanmaan maakunta-kaavassa 2050.

säilyvät ehjinä.

- ▶ Tämän tiehankkeen vaikutusalueella maatalous on merkittävä työllistäjä. Myös siitä näkökulmasta 2A on paljon järkevämpi vaihtoehto. Sen vaikutusalueella on peltoja, mutta ei tilakeskuksia. Tällöin tilusjärjestelyillä voidaan toteuttaa se, että tilan pellot ovat aina samalla puolella tietä. Tämä vaihtoehto ei vaadi paikallisteitä eli peltoalueet eivät pirstaloitu sen takia. Vaihtoehto 3A ei anna mahdollisuutta tilusjärjestelyihin. Syynä on tilakeskusten jääminen Laihianjoen ja uuden tien väliin. Lisäksi ne 29 km paikallisteitä pirstaloivat peltoalueet, joka aiheuttaa arvoalentumaa niille.
- ▶ Tien vaikutusalueella asuu paljon ihmisiä, joiden elämänlaatukin paranee, kun 2A vaihtoehto toteutetaan. Liikennemelu vähenee, ilmanlaatu paranee, liikkuminen tulee turvallisemmaksi ja se on helppoa, sekä maisemallisesti säilyy valmiit rakennetut kyläyhteisöt. 3A vaihtoehto mitätöi kaikki nämä positiiviset asiat.

1.53 YKSITYISHENKILÖ 22

Yksityishenkilö 22 kirjoittaa mustutuksessaan seuraavasti:

1. Pohjanmaan maakuntakaavaehdotuksessa 2050 osoitettu VT3-linjaus tulisi muuttaa seuraavasti:
  - ▶ Pidetään Vt3 Laihian kohdan läntinen ohitustievaraus voimassa aikaisempien maakuntakaavojen 2010 ja 2040 mukaisesti.
  - ▶ Osoitetaan Laihian keskustassa kulkeva Vt3-tie kantatie-/kunnan keskuskadun merkinnällä ja poistetaan valtatie paikalleen parannus- ja eritasoliittymän merkinnät. Tie pysyy nykyisellään ja asemakaavan poikittaistieliittymät avataan. Taajaman ajonopeudet 40 - <50 km/h koko n. 2,5 km matkalla.
  - ▶ Osoitetaan Laihian kohdan Vt3 ohitustielle vaihtoehtona myös itäinen kehittämisvaraus Käyppälä - Vedenoja (pituutta n. 5 km), sekä Vt3 tien eritasoliittymä päätielle Vt18. (Vastannee kustannuksiltaan nykyistä 16 milj.€ Vt3 suunnitelmaa). Liitetään suunnitelmiin myös ylityssilta Vaasa-Seinäjäokiradan pohjoispuolelle.
  - ▶ Osoitetaan kehittämistavoitteet päätieväylälle Vt18 Laihia – Tervajoki, tien eritasoliittymiin ja rautatien ylittäviin siltoihin. Maunulan eritasoliittymä voidaan poistaa päätieltä Vt18 ja jättää siltä oikealle eroava ajokaista Laihialle. Liikenne Laihia – Vaasa ja Seinäjoki – Laihia ohjataan Ratikyläntien kiertoliittymän kautta.

Vastine:

1. Valtatiestä 3 on tehty ympäristövaikutusten arviointi (YVA) sekä yleissuunnitelma välillä Helsingby – Laihia. Tielinjalta on tutkittu useita eri linjausvaihtoehtoja. Koska kaikkia linjauksia ei ollut mahdollista esittää Pohjanmaan maakuntakaavassa 2040, esitettiin maakuntakaavassa eteläisin ja pohjoisin linjausvaihtoehto. Eteläisin linjaus sijoittui kokonaan uuteen maastokäytävään (Pohjanmaan maakuntakaavan 2030 mukaisesti). Pohjoisin vaihtoehto noudatteli jokseenkin nykyistä valtatie linjausta eli ajatuksena oli tien parantaminen nykyiselle paikalleen. Jatkosuunnittelussa lopulliseksi linjaukseksi muodostui vaihtoehto, jossa yhdistyi uusi maastokäytävä ja nykyinen tielinjaus. Yleissuunnitelmasa Laihian päässä valtatie linjaus palaa nykyiselle tielinjalle hyödyntäen Maunulan eritasoliittymäratkaisua. Pohjanmaan maakuntakaavassa 2050 on huomioitu tämä "Valtatie 3 parantaminen välillä Helsingby – Laihia, YVA ja yleissuunnitelma, Mustasari ja Laihia" mukainen tielinjaus. Koska suunniteltu tielinjaus palaa nykyiselle valtatie 3 linjaukselle johtaen Laihian keskustan läpi, on Laihian eteläpuolelta kiertävän ohitustievarauksen toteutuminen epätodennäköistä. Lisäksi Etelä-Pohjanmaan Ely-keskus on laatinut "Valtatie 3 parantaminen Laihian keskustan kohdalla" tiesuunnitelman, joka perustuu tien paikalleen parantamiseen. Laihian keskustan tiesuunnitelma liittyy lin-

jauksensa osalta jo toteutettuun "Valtatien 3 ja valtatie 18 parantaminen" tiesuunnitelmaan eli Maunulan eritasoliittymään, kuten liittyy myös edellä jo mainittu Helsingby – Laihia suunnitelmakin. Nämä suunnitelmat perustuvat valtatie parantamiseen nykyisellä paikallaan. Myös Laihian kirkonseudun osayleiskaavassa 2040 on huomioitu valtatie parantaminen nykyiselle paikalleen keskustan kohdalle merkinnällä "Ohjeellinen uusi väylä tai muu ajoyhteys". Osayleiskaavan liikenneselvityksessä todetaan myös, että uudelleenarvioinnin yhteydessä valtatie 3 ja 18 liittymäksi rakennetaan eritasoliittymä, tie parannetaan paikalleen siten, että se täyttää valtatielle asetetut vaatimukset ja samalla on myös selvitetty luopuminen Laihian ohitustien toteuttamisesta. Laihian eteläpuolisesta (tai pohjoispuolisesta) ohitustiestä ei ole sittemmin tehty suunnitelmia tai selvityksiä. Nämä seikat vähentävät Pohjanmaan maakuntakaavassa 2040 osoitetun Laihian keskustan uuden maastokäytävän läpi kulkevan vaihtoehtoisen tielinjauksen toteuttamisen todennäköisyyttä. Maakuntakaavassa ei ole tarkoituksenmukaista osoittaa aluevarauksia, jotka todennäköisesti eivät toteudu, mutta estävät muun alueenkäytön. Pohjanmaan maakuntakaavassa 2050 ei myöskään ole aikomusta muuttaa valtatie 3:n pääsuuntaa, joka on Vaasa – Helsinki.

1.54 YKSITYISHENKILÖ 23

Yksityishenkilö 23 kirjoittaa muistutuksessaan, että Vt 3 Helsingby – Laihia moottoritienlinjaus vaihtoehto 2a on säilytettävä myös Pohjanmaan maakuntakaavassa 2050. Nyt esitetty linjaus etenkin Laihialla tuo merkittävää haittaa asutukselle ja elinkeinoelämälle.

1.55 PRIVATPERSON 24

Privatperson 24 skriver följande i sin anmärkning:

1. Hela Österbotten är fullt med vindkraftverk och det är numera svårt att hitta lugn och ostörd natur. Vindkraftsparker kan etablera sig i tysta områden, områden innehållande vattentäkter och utrotningshotade arter.
2. Elkonsumtionen har under de senaste åren inte ökat bl.a. tack vare användning av energisnålare produkter och energisnålare tillverkning av varor. En ökning av vindkraften innebär att reglerkraften också måste öka i detta fall kärnkraften eftersom vattenkraften är utbyggd. Importen av elektricitet var det senaste året 2 % av behovet, vilket betyder att vi nu är så gott som självförsörjande på el.

Vastine:

Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus on tehnyt päätöksen, että yleissuunnittelua jatketaan vaihtoehtoon 3a pohjalta ja siksi vaihtoehto 3a osoitetaan Pohjanmaan maakuntakaavassa 2050.

Bemötande:

1. Noteras.
2. Noteras.

3. De negativa konsekvenserna för miljön i havet och på land uppvägs inte av sk. miljövänlig produktion av el via vindkraftverk. Vindkraftsprojekten bör förkastas på grund av de många negativa konsekvenserna för miljön och människors liv de medför. Vissa områden går förlorade för all framtid. Verksamhetens konsekvenser får inte vara sådana att den biologiska mångfalden äventyras. Energibehovet är täckt och därför finns det ingen orsak att anvisa områden för vindkraftverk i Österbottens landskapsplan 2050 utan de planerade vindkraftsområdena både på land och till havs kan strykas ur landskapsplanen.
4. I och med att behovet för elektricitet har minskat finns det inget behov av att anvisa kraftledningsgatorna i Österbottens landskapsplan 2050.
3. Behovet av elektricitet kommer att öka. I förslaget till Österbottens landskapsplan 2050 anvisas de regionalt betydande produktionsområdena för vindkraft med en egenskapsbeteckning. Med en egenskapsbeteckning anvisas sådant område som på grund av dess särskilda egenskaper lämpar sig för en viss områdesanvändningsform, i det här fallet vindkraftsproduktion av regional betydelse. Områdena är inga områdesreserveringar och det är upp till kommunerna vilka av områdena förverkligas som vindkraftsområden och med vilka avgränsningar. I planeringsbestämmelsen för områden för vindkraftverk står det att vid planering av området ska beaktas konsekvenserna för bl.a. naturvärden och speciell uppmärksamhet fästas vid de sammantagna konsekvenserna för fåglar.
4. Behovet av elektricitet kommer att öka. I förslaget till Österbottens landskapsplan 2050 anvisas alla kända förbindelsebehov för kraftledning. I planeringsbestämmelsen står det att nuvarande kraftledningsgator i första hand bör användas vid förstärkning och byggandet av kraftledningar.

1.56 PRIVATPERSON 25

Privatperson 25 skriver följande i sin anmärkning och hänvisar till ett tidigare medborgarinitiativ som överlämnats till näringsministern. Motiveringarna är följande:

1. Vindkraftsparkerna i Norra Kvarken ska strykas ur Österbottens landskapsplan 2050:
  - ▶ Öuran är en nationellt värdefull bebyggd miljö och skärgårdsområdet från Öuran till Djupören kan anses vara en Österbottnisk pärla. Öurans fiskeläger har 15 bebodda fiskestugor, byggda på 1900-1920 talet. Utsikten över havsområdet utgör en omistlig del av denna helhet. Den planerade vindkraftsparken skulle störa detta.
  - ▶ I fråga om havsvindkraftens påverkan på fisket närmare kusten saknas evidensbaserad kunskap.
  - ▶ Havsområdet utanför Öuran är en viktig flyttningsled för bl.a. sjöorre, svärta, smålom och storlom samt för tranor som flyttar från Torsö nordväst över havet mot Sverige. På hösten flyttar fåglar på bred front söderut genom området och de blinkande lamporna på vindkraftverken kan komma att utgöra en dödsfälla för nattflyttande arter. Havsområdet utanför Öuran utgör dessutom ett viktigt födosökningsområde för den utrotningshotade silltruten och risken är stor att de kolliderar med vindkraftverken.
  - ▶ Det finns tunga och avgörande naturvetenskapliga och ekonomiska motiveringar som talar mot planerna på att etablera vindkraft

Bemötande:

1. Enligt de utredningar som ligger till grund för förslaget till Österbottens landskapsplan 2050 är Kvarkens norra havsvindkraftsområde 2 och Kvarkens norra havsvindkraftsområde 3 potentiella områden för vindkraftsproduktion av regional betydelse. Enligt planeringsbestämmelsen ska vid planering av området beaktas konsekvenserna för fast boende, fritidsboende, rekreation och fiske samt för landskaps-, kulturmiljö- och naturvärden. Speciell uppmärksamhet ska fästas vid de sammantagna konsekvenserna för fåglar.

i Norra Kvarken.

1.57 PRIVATPERSON 26 (2 PERSONER)

Privatperson 26 skriver i sin anmärkning följande:

1. Vindkraftsområdet i och runt Västerviks vindkraftspark ska inte anvisas i Österbottens landskapsplan 2050. Området ligger inklämt mellan två SL-områden och kommer att påverka Natura- och FINIBA-områden.
2. Området för en havsvindkraftspark i havet utanför Sideby ska inte anvisas i Österbottens landskapsplan 2050. Området finns inte anvisat i Österbottens landskapsplan 2040 och det finns inga nya orsaker till att införa området i Österbottens landskapsplan 2050.

1.58 PRIVATPERSON 27

Privatperson 27 skriver i sin anmärkning följande:

1. Det förs två parallella motstridiga diskussioner som aldrig möts. EU och regeringen ser storskalig havsvindkraft som lösningen på behovet av grön energi. Samtidigt hävdar man från samma håll att havet nu är i akut behov av skydd och återställande, och att de kustnära vattnen är lika viktiga kolsänkor som skogen.
2. En omåttlig mängd vindkraft planeras in, i synnerhet i Sydösterbotten, samtidigt som det bland myndigheter råder en likgiltig och nonchalant inställning till vem som ska bära ansvaret för att se till den sammanlagda negativa effekten av alla dessa områden.
3. Kristinestads kommun ligger i topp nationellt vad gäller mängden landbaserad vindkraft som byggts, så protesterna från naturvänners håll handlar inte om brist på vilja att bidra till den gröna omställningen. Kartor som publicerats visar tydligt att kommunen kommer att omringas av flera vindkraftsområden i havet. Problemet är att det i Finland är helt möjligt och lagligt, om planerarna så vill, att överexploatera en hel kustregion genom att fylla både land och hav med vindkraft.
4. Hela Sydösterbottens kustremsa på 30 km domineras redan av kraftverken, och fler landbaserade vindkraftsparker är på kommande. Trots detta, vill en stor andel av kommunens ledning, Österbottens förbund

Bemötande:

1. Enligt de utredningar som ligger till grund för förslaget till Österbottens landskapsplan 2050 är Västervik ett potentiellt område för vindkraftsproduktion av regional betydelse. Enligt planeringsbestämmelsen ska vid planering av området beaktas konsekvenserna för naturvärden och särskilt de sammantagna konsekvenserna för fåglar.
2. Enligt de utredningar som ligger till grund för förslaget till Österbottens landskapsplan 2050 är Kvarkens södra havsvindkraftsområde 4 ett potentiellt område för vindkraftsproduktion av regional betydelse. Enligt planeringsbestämmelsen ska vid planering av området beaktas konsekvenserna för naturvärden och särskilt de sammantagna konsekvenserna för fåglar.

Bemötande:

1. Noteras.
2. Noteras.
3. Noteras.
4. I förslaget till Österbottens landskapsplan 2050 anvisas områden som enligt utredningar gjorda till grund för landskapsplanen anses vara lämpliga för vindkraftsproduktion av regional betydelse. Enligt vindkraftsområ-

samt Forststyrelsen bygga ett havsvindkraftsområde några kilometer utanför kommunens kust i ett område med stora naturvärden. Landskapsplanen ska beakta sensitiva områden där vindkraften stöter på motstånd med anledning av annan områdesanvändning och/eller miljöskydd. Vindkraftsområdet utanför Sideby/Skaftung inhyser Naturaområden, ligger nära ett IBA-område samt innehåller flera värdefulla fiskebankar och lekplatser och uppfyller alla kriterier för ett sensitivt område med skyddsvärd natur och miljö.

5. Sommaren/hösten 2023 har nya, tidigare okända födoområden för IBA-områdets fåglar hittats vid SYKES fågelräkning längre ut i havet väster om IBA-området. Detta borde givetvis beaktas i landskapsplaneringen. Landskapsförbundet har ett stort ansvar här att se till att dessa områden skyddas.
6. Vad kräver planerarna på Österbottens förbund för att ett område skall strykas som olämpligt av naturhänsyn? Vad accepterar Österbottens förbund som sensitiva områden i havsmiljön när alla gjorda undersökningar, skrivelser, domstolsbeslut mm inte har någon betydelse? Längre norrut längs kusten har havsområden undantagits med motiveringen värdefullt naturområde för fiske/fåglar.
7. Det är hög tid att planeringsmyndigheterna börjar granska och belysa vilka skador även havsvindkraft kan medföra för både natur och människor, samt medverka till en öppen och ärlig diskussion om frågan.
8. Överallt höjs nu röster som kräver färre hinder och snabbare procedurer för vindkraftsetableringar, och mediafolk stämmer in i kören. Vem skall då vara naturens röst? Man skäms inte heller för att försöka tysta helt berättigade protester med klimatargument, även i de fall där en liten kommun redan bidrar till bristningsgränsen med vindkraft.
9. Det är oroande att Sydösterbottens kust och vatten ofta nämns som en plats där stora mängder vindkraft ska förse resten av landet med den gröna energi som nu uppenbarligen ska bjudas ut till hela världens väte-, stål- och metanfabriker. Om så sker, och om det sker i den utsträckning som aviserats, förstörs samtidigt boende- och havsmiljön längs västkusten.

denas planeringsbestämmelse bör vid planering av området beaktas konsekvenserna för fast boende, fritidsboende, rekreation och fiske samt för landskaps-, kultur- och naturvärden. Speciell uppmärksamhet bör fästas vid de sammantagna konsekvenserna för fåglar och vid verksamhetsförutsättningarna för trålfisket.

5. I förslaget till Österbottens landskapsplan 2050 anvisas med en luo-beteckning IBA- och FINIBA-områden som skapar ett nätverk på landskapsnivå.
6. Förslaget till Österbottens landskapsplan 2050 baserar sig på utredningar gjorda till grund för landskapsplanen. Områden som enligt utredningarna anses vara lämpliga för vindkraftsproduktion av regional betydelse anvisas i landskapsplanförslaget. Hela havsområdet har utretts och behandlats på samma sätt.
7. Noteras.
8. Noteras.
9. Noteras.

1.59 PRIVATPERSON 28

Privatperson 28 skriver i sin anmärkning följande:

1. I ett landskap med bra livsmiljö för allt levande finns inte plats för mera vindkraftverk varken till havs eller lands. Bottniska viken är ett grunt innanhav. Den mängd

Bemötande:

1. I förslaget till Österbottens landskapsplan 2050 anvisas områden som enligt utredningar gjorda till grund för landskapsplanen anses vara lämpliga för vindkraftsproduktion

havsvindkraftverk som nu ges möjlighet att byggas enligt förslaget till Österbottens landskapsplan 2050 är förödande för all framtid. Det är en ren galenskap att bygga vindkraft i havet. Försiktighetsprincipen bör aktiveras genast och stoppa all utbyggnad av vindkraft tills vi vet vilka mängder gifter och andra problem det handlar om.

1.60 ABO ENERGY SUOMI OY

ABO Energy Suomi Oy kirjoittaa muistutuksessaan seuraavasti:

1. Pohjanmaan maakuntakaavaehdotus 2050 on kattavasti valmisteltu.
2. On hyvä, että Purmon tuulivoimapuistohanke on osoitettu Pohjanmaan maakuntakaavaehdotuksessa 2050.
3. Tavoitteena on, että Purmon tuulivoimapuistohankkeen osayleiskaavaehdotus asetetaan nähtäville marraskuussa 2024 ja että osayleiskaava hyväksytetään alkuvuonna 2025. Tämän vuoksi on tärkeää, että Pohjanmaan maakuntakaava 2050 etenee suunnitellusti.

1.61 ENERGIEQUELLE

Energiequelle kirjoittaa muistutuksessaan seuraavasti:

1. Pohjanmaan liiton tulisi arvioida uudelleen seudullisesti merkittävän tuulivoima-alueen rajaa. Seudullisesti merkittävän tuulivoimapuiston rajana tulisi pitää kymmentä tuulivoimalaitosta.
2. Voimansiirtojohtojen merkinnän kuvaus olisi hyvä täydentää seuraavasti "Jatkosuunnittelussa tulee johtolinjalle selvittää tarkoituksenmukaisin vaihtoehto, jossa tulee huomioida muu alueidenkäyttö, alueelle suunnitellut energiahankkeet, maisema-, kulttuuriympäristö- ja luontoarvot sekä turvata alkutuotannon toimintaedellytykset".

1.62 ILMATAR ENERGY OY

Ilmatar Energy Oy kirjoittaa muistutuksessaan seuraavasti:

1. Maakuntakaavoituksen aikajänne huomi-

av regional betydelse.

Vastine:

1. Merkitään tiedoksi.
2. Merkitään tiedoksi.
3. Merkitään tiedoksi.

Vastine:

1. Pohjanmaan liiton maakuntahallitus päätti 12.12.2022, että maakuntakaavan valmistelun lähtökohtana on, että seudullisesti merkittävän tuulivoimapuiston raja on seitsemän voimalaa. Maakunnan suunnittelun lähtökohtana on, että maakuntakaavassa tulee osoittaa sellaista alueidenkäyttöä, jolla on seudullisesti merkittäviä vaikutuksia. Teknologiakehityksen myötä syntyvä tuulivoimaloiden suurempi korkeus muuttaa myös ympäröivälle alueidenkäytölle aiheutuvia vaikutuksia.
2. Tarkoituksenmukaisin vaihtoehto perustuu lähtökohtaisesti tiedossa oleviin energiantuotannon, -varastoinnin ja -kulutuksen kohteisiin. Myös energiantuotantoa, -siirtoa ja -varastointia koskeva yleinen suunnittelumääräys ja suunnittelusuositus ohjaa voimansiirtoa siten, että suunnittelun yhteydessä tulee huomioida lähelle sijoittuvat muut hankkeet.

Vastine:

1. Merkitään tiedoksi.

oiden on syytä varautua tuulivoimaloiden kokonaiskorkeuksien kasvuun jopa 350 metriin. Tällöin voimalan napakorkeus olisi noin 225 metriä ja roottorin halkaisija 250 metriä. Tällainen tuulivoimala vaatii tuulenotto-alueekseen 1,5 kilometriä suunnittelualueen päätuulensuuntaan nähden ja noin kilometrin sivutuulensuuntaan nähden. Voimaloiden harvempi sijoittelu johtaa mm. siihen, että tuulivoimapuiston sisällä tuulivoimaloiden aiheuttama keskiäänitaso on aiempaa matalampi. Voimaloiden kasvavat etäisyydet toisistaan tarjoavat linnuille ja nisäkkäille aiempaa laajempia voimaloista vapaita lento-raitteja/ekologisia yhteyksiä. Voimaloiden harvempi sijoittelu mahdollistaa myös erilaisten arvokkaiden luontokohteiden huomioiden tuulipuistojen yksityiskohtaisemman kaavoituksen yhteydessä. Lisäksi tuulivoimala-alueille ei rakenneta vapaa-ajanasuntoja, jolloin alueet pysyvät asumattomina alueina, tarjoten useille asuttuja alueita karttaville eläimille rauhallisia alueita.

2. Suurten petolintujen törmäämiset ovat lähes täysin estettävissä, mikäli tuulivoimahanke varustetaan hidastus-/pysäytysautomaatiikalla.
3. Pohjanmaan maakuntakaavassa 2050 ei tulisi rajata alueita pois jatkosuunnittelusta tämänhetkisen maakotkan pesätilanteen perusteella, vaan vaikutukset maakotkaan tulisi ratkaista hankekohtaisesti yksityiskohtaisemman suunnittelun keinoin. Vuoteen 2050 tähtäävän maakuntakaavan linjauksia ei tulisi tehdä tietyn ajanhetken pesätilanteen perusteella, vaan tuleville vuosille pitäisi jättää mahdollisuus uusien lievennyskeinojen testaamiselle sekä hankekohtaiselle suunnittelulle.
4. Pohjanmaan maakuntakaavaehdotuksen 2050 ominaisuusmerkinnät ja siihen liittyvä seudullisen hankekoon rajaus rajaa kaavassa osoitettujen tuulivoima-alueiden ulkopuoliset alueet pois tuulivoimarakentamisesta hyvin pitkäksi aikaa. Koska kaavaehdotuksessa osoitetut alueet perustuvat tällä hetkellä vallitsevaan näkemykseen, suunnittelumääräys ei ota huomioon esimerkiksi sähkönsiirtoverkon kehittymistä, mikä voi avata uusia mahdollisuuksia toteuttaa tuulivoimahankkeita alueille, joille niitä ei ole nyt kaupallisessa mielessä järkevää suunnitella. Toisaalta kaikki kaavaehdotuksessa osoitettavat tuulivoima-alueet eivät välttämättä ole toteutettavissa tarkemman suunnittelun perusteella tai kuntapoliittisten päätösten vuoksi, jolloin maakuntaan ei ole mahdollista kehittää sitä määrää tuulivoimaa, joka maakuntakaavassa on tavoitteena.
5. Tuulivoimaloiden alueiden suunnittelumääräyksessä olisi parempi kirjata, että maakuntakaavassa osoitettujen tuulivoima-

2. Merkitään tiedoksi.

3. Pohjanmaan maakuntakaavaehdotuksessa 2050 osoitetut tuulivoima-alueet perustuvat maakuntakaavatasoisiin selvityksiin, kuten petolintuselvitykseen. Etelä-Pohjanmaan ELY-keskuksen suosituksen mukaisesti on tehty Natura-arviointi, minkä tulokset on huomioitu maakuntakaavaehdotuksessa. Kaavaehdotuksessa tuulivoima-alueet osoitetaan ominaisuusmerkinnällä. Alueiden rajaukset voidaan tarkentaa tarkemmassa suunnittelussa, mikäli maakuntakaavan keskeiset ratkaisut ja tavoitteet eivät vaarannu.
4. Pohjanmaan maakuntakaavaehdotuksessa 2050 on osoitettu kaikki alueet, jotka tehtyjen selvitysten ja vaikutusten arvioinnin sekä kuntien näkemysten mukaan soveltuvat seudullisesti merkittävään tuulivoimatuotantoon. Pienempiä tuulivoimapuistoja voidaan toteuttaa näiden alueiden ulkopuolella.
5. Suunnittelumääräykseen kirjataan, miten kyseinen alue tulee suunnitella, ei miten ulkopuolisia alueita voi käyttää.

la-alueiden ulkopuolelle voidaan toteuttaa tuulivoimala-alueita, jotka eivät ole ristiriidassa maakuntakaavan tavoitteiden tai alueen muun maankäytön kanssa.

6. Seudullisesti merkittävän tuulipuiston raja tulisi olla vähintään 20 turbiinin muodostama kokonaisuus, jolloin raja-arvo vastaisi paremmin tällä hetkellä vallitsevaa tilannetta sen suhteen, minkä kokoista tuulivoimahanke voi pitää pienenä tai suurena.
7. Reittilinjauksia maakuntakaavassa ei ole vielä mielekästä osoittaa, mutta merituulivoiman yhteystarve talousvyöhykkeeltä manteele tulisi huomioida tulevissa maakuntakaavoissa. Vuoden 2024 lopussa pitäisi olla tiedossa merituulivoiman osalta Fingridin kantaverkon liityntäpisteet ja vuoden 2025 lopulla talousvyöhykkeen kilpailutettavat merituulivoima-alueet. Sähkönsiirron osalta merituulivoimahankeita tulee kohdella tasapuolisesti riippumatta siitä, sijaitseeko hanke aluevesillä vai talousvyöhykkeellä.
8. On hyvä, että Pohjanmaan maakuntakaavassa 2050 ei ole osoitettu erillisiä alueita aurinkoenergian sijoittumiselle ja aurinkovoimaa koskeva yleinen suunnittelumääräys ei ole liian tiukasti sijoittumista rajaava. Yleisen suunnittelumääräyksen mukaan aurinkovoimaloiden sijoittamista on vältettävä tuotannossa oleville, yhtenäisille maatalousmaille tai metsäalueille. Yleisessä suunnittelumääräyksessä ei tule rajoittaa aurinkovoiman sijoittamista metsätalousvaltaisille alueille, vaan metsätalouden käytössä olevien alueiden osalta maankäytön muutoksen vaikutukset tulee selvittää hankekohtaisten selvitysten avulla ja maankäyttö ratkaista kuntakohtaisessa päätöksenteossa.
9. On hyvä ja tärkeää, että Västervik 2 alue pysyy Pohjanmaan maakuntakaavassa 2050 merkittynä tuulivoima-alueena, jotta kuntatasolla voidaan tarvittaessa kaavoittaa Västervik 2 -tuulivoimahanke, mikäli meneillään oleva hankekohtainen YVA- ja kaavaprosessi sen osoittavat järkeväksi.
10. Pohjanmaan maakuntakaavaehdotus 2050 tulee valmistella Taaborinvuori, Miiluhau-danmäki, Jokiperä -tuulivoimahankekoko-
6. Pohjanmaan liiton maakuntahallitus päätti 12.12.2022, että maakuntakaavan valmistelun lähtökohtana on, että seudullisesti merkittävän tuulivoimapuiston raja on seitsemän voimalaa. Maakunnan suunnittelun lähtökohtana on, että maakuntakaavassa tulee osoittaa sellaista alueidenkäyttöä, jolla on seudullisesti merkittäviä vaikutuksia. Teknologiakehityksen myötä syntyvä tuulivoimaloiden suurempi korkeus muuttaa myös ympäröivälle alueidenkäytölle aiheutuvia vaikutuksia.
7. Merkitään tiedoksi.
8. Pohjanmaan maakuntakaavaehdotuksen 2050 yleisen suunnittelumääräyksen mukaan aurinkoenergian tuotantoalueiden sijoittaminen tulee ensisijaisesti välttää tuotannossa oleville, yhtenäisille maatalousmaille tai metsäalueille. Maakuntakaavan tehtävänä on sovittaa yhteen valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet ja maakuntastrategian mukaiset tavoitteet. Yhtenäiset maatalous- ja metsäalueet ovat osa alkutuotannon huoltovarmuutta sekä ekologisesti, taloudellisesti, sosiaalisesti ja kulttuurisesti kestävää alue- ja yhdyskuntarakennetta. Maakuntakaavassa ei osoiteta aurinkoenergialle soveltuvia alueita, mutta aurinkoenergiaa koskevalla yleisellä suunnittelumääräyksellä ohjataan aurinkoenergian tuotantoalueiden suunnittelua maakuntastrategian tavoitteiden mukaisesti. Maakuntakaavan yleinen suunnittelumääräys ei estä aurinkovoiman sijoittamista ma- ja metsätalousalueille, sillä alueiden soveltuvuus aurinkoenergiantuotantoon arvioidaan maakuntakaavatasoa yksityiskohtaisemman suunnittelun yhteydessä.
9. Merkitään tiedoksi.
10. Taaborinvuoren ja Jokiperän tuulivoima-alueiden rajaukset perustuvat tuulivoimaselvitykseen ja sitä täydentävään petolintuselvitykseen

suuden osalta uudelleen ja asettaa uudestaan nähtäville. Alueen tuulivoima-alueen rajauksessa tulee noudattaa Laihian kunnan tahtotilaa alueen tuulivoimakaavoituksen mahdollistamisen osalta. Ilmattaren näemyksen perusteella maakuntakaavaluonnoksen mukaiset aluerajaukset eivät ota riittävän hyvin huomioon käynnissä olevaa osayleiskaavoitusta ja sen yhteydessä tehtyjä tarkempia selvityksiä.

11. Pohjanmaan maakuntakaavaehdotuksen 2050 nykyinen rajausta Kattiharjun osalta on riittävä.

1.63 OY KUSTENS VIND AB

Oy Kustens vind Ab kirjoittaa muistutuksessaan seuraavasti:

1. Kimo Österskogin alueen eteläinen osa tulisi sisällyttää tuulivoima-alueeseen, jolloin se kattaisi Vargitmosseinin vireillä olevan tuulivoima-alueen. Pohjanmaan maakuntakaavan 2050 luonnosvaiheen jälkeen on tehty tarkentavia selvityksiä päiväpetolintuihin ja niiden lentoreitteihin. Nämä selvitykset osoittavat, että tosiasialliset lentoreitit kohdistuvat lähes kokonaisuudessaan muualle kuin Kimo Österskogin alueen eteläiselle osalle. Samoin voidaan olettaa, että päiväpetolintujen pesintä ei ole aktiivista alueen läheisyydessä, koska pesäpaikat sijaitsevat lähellä toimivia tuulivoimaloita. Tämän lisäksi päiväpetolintujen törmäysmallinnukseen liittyy todella paljon epävarmuustekijöitä ja mallinnoiksiin odotetaan tulevan tarkennuksia lähitulevaisuudessa. Näiden lisäksi on olemassa kolmansien osapuolten varmentamia järjestelmiä, jotka havaitsevat törmäysriskin alla olevat päiväpetolinnut. Vastaavia järjestelmiä on jo hyväksytysti käytössä Euroopassa ja muissa pohjoismaissa.

1.64 PROKON WIND ENERGY FINLAND OY

Prokon Wind Energy Finland Oy framför i sin anmärkning följande:

1. Förslaget till Österbottens landskapsplan

sekä Natura-arvioinnin tuloksiin. Tuulivoimaselvityksen mukaan Miiluhaudanmäen alue ei ole tunnistettu potentiaaliseksi tuulivoima-alueeksi. Maakuntakaavaehdotuksessa tuulivoima-alueet osoitetaan ominaisuusmerkinnällä, joka mahdollistaa seudullisen tuulivoima-alueen sijoittumisen. Maakuntakaava tarkentuu yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa tarkempien selvitysten kautta. Tuulivoimaloiden alueiden suunnittelumääräyksen mukaan suunnittelussa on otettava huomioon vaikutukset mm. luonnonarvoihin ja erityistä huomiota tulee kiinnittää linnustoon kohdistuviin yhteisvaikutuksiin. Ympäristöministeriön ohjeen (5/2016) mukaan maakuntakaavassa osoitettujen tuulivoima-alueiden laajuutta ja sijaintia voidaan yksityiskohtaisemmassa kaavassa muuttaa, mikäli maakuntakaavan keskeiset ratkaisut ja tavoitteet eivät vaarannu.

11. Merkitään tiedoksi.

Vastine:

1. Pohjanmaan maakuntakaavaehdotus 2050 perustuu lukuisiin selvityksiin ja yhteisvaikutusten arviointiin, jotka on tehty siinä laajuudessa ja tasolla, joka on yleisluonteisen suunnitelman kannalta tarkoituksenmukaista. Maakuntakaavaehdotuksessa tuulivoima-alueet osoitetaan ominaisuusmerkinnällä, joka mahdollistaa seudullisen tuulivoima-alueen sijoittumisen. Yksityiskohtaisemmat selvitykset osoittavat, toteutuuko alue tuulivoimarakentamiselle ja millä rajauksella. Ympäristöministeriön ohjeen (5/2016) mukaan maakuntakaavassa osoitettujen tuulivoima-alueiden laajuutta ja sijaintia voidaan yksityiskohtaisemmassa kaavassa muuttaa, mikäli maakuntakaavan keskeiset ratkaisut ja tavoitteet eivät vaarannu. Tuulivoimaloiden alueiden suunnittelumääräyksen mukaan suunnittelussa on otettava huomioon vaikutukset mm. luonnonarvoihin ja erityistä huomiota tulee kiinnittää linnustoon kohdistuviin yhteisvaikutuksiin.

Bemötande:

1. Noteras.

- 2050 baserar sig varken på aktuella miljökonsekvenser, aktuella bedömningsmetoder för miljökonsekvenser eller på en jämbördig bedömning av informationen över hela planområdet och mellan olika planområden.
2. Rovfågelutredningens metodval är teoretiskt undermåliga. Revirgräns och habitatpreferens motsvarar inte verkligheten och resultatet avviker starkt från verkliga observationer. Metoden för att beräkna dödligheten är inte vetenskapligt förankrad. Resultaten av utredningen är inte lämpliga att användas till grund för Österbottens landskapsplan 2050. Utredningen har en avgörande betydelse för vindkraftsområdets avgränsningar i landskapsplanen och ska därför korrigeras.
  3. Landskapsplanen ska inte vara beroende av kontaktmyndighetens tidtabell för enskilda projekts motiverade slutsats. Ett dylikt förfarande står inte i samklang med Miljöministeriets anvisningar för byggande av vindkraft.
  4. Österbottens förbund har också uppgjort en synlighetsanalys över de potentiella vindkraftsområdena med tanke på konsekvenser för värdefulla kulturmiljöområden. Den utredningen har man låtit vara riktgivande och i stället styr planbestämelsen för vindkraftsområdena hur kulturmiljövärden ska beaktas i den detaljerade planeringen. I det här fallet har man valt en annan väg än med Rovfågelutredningen där områden tagits bort.
  2. Österbottens förbund beställde rovfågelutredningen av Hannu Tikkanen som är en av landets främsta sakkunniga inom området och utgår ifrån att utredningen är gjort på bästa sätt och utgående från bästa till buds stående uppgifter. Österbottens förbund har varit i kontakt med Hannu Tikkanen och han håller inte med den kritik som framförts. Han skriver också att när det gäller en rationell styrning av hela vindkraften samt en minskning av de totala konsekvenserna och därigenom även en maximering av den totala volymen vindkraft är det viktigt att de utredningar som gjorts beaktas i landskapsplanen.
  3. Österbottens landskapsplan 2050 och avgränsningarna av områden för vindkraftsverk har uppgjorts utgående från de utredningar som gjorts till grund för planen. Det kan inte sägas att landskapsplanlösningen har varit beroende av kontaktmyndighetens tidtabell för motiverade slutsatser gällande enskilda vindkraftsprojekt. Men ifall kontaktmyndighetens motiverade slutsats i samband med MKB-förfarandet hade visat att förutsättningar fanns att ändra avgränsningen för ett enskilt vindkraftsområde och denna information hade funnits tillgänglig innan det reviderade förslaget till Österbottens landskapsplan 2050 utarbetades skulle ändringen ha gjorts, förutsatt att de centrala lösningarna och målen i landskapsplanen inte hade äventyrats.
  4. Synlighetsanalysen som gjordes av Österbottens förbund visar graderat synlighetstryck på kulturmiljöer från teoretiskt utplacerade kraftverk. Synlighetsanalysen ger endast en riktgivande bild av möjliga visuella effekter. De nationellt värdefulla kulturmiljöerna, landskapsområdena VAMA och byggda kulturmiljö RKY 2009 är nationella inventeringar enligt de riksomfattande målen för områdesanvändningen i markanvändnings- och bygglagen som godkänts av statsrådet. De nationellt värdefulla landskapsområdena VAMA följs upp av miljöministeriet och de byggda kulturmiljöerna av riksintresse av Museiverket. Kulturmiljöer på landskapsnivå är kulturlandskap och byggda kulturmiljöer som genom inventering på landskapsnivå klassificerats som värdefulla på landskapsnivå. Dessa följs upp av regionala museer, NTM-centraler och landskapsförbund. Rovfågelutredningen gjordes av Hannu Tikkanen et.al. Rovfåglarna som utretts i rovfågelutredningen omfattas av naturvårdslagens 73§ Skydd av stora rovfåglars boträdd och lyder

”Boträd för kungsörn, havsörn, större skrikörn, mindre skrikörn eller fiskgjuse, där boet används upprepade gånger och är klart synligt, är fridlysta.” Arterna är skyddade enligt naturvårdslagen. Kulturmiljöerna och rovfågeln som utreddes har alltså olika status utifrån lagstiftning. Gällande kulturmiljöer är det i den mer detaljerade planeringen som konsekvenserna av vindkraftsverken kan bedömas närmare. Därför anser Österbottens förbund att det räcker med att det i planeringsbestämmelsen står att vid planering av området ska konsekvenserna för landskaps- och kulturmiljöer beaktas. Då det gäller arter skyddade enligt naturvårdslagen är det striktare. Österbotten förbund har gått in för att beakta rovfågelutredningen i avgränsningen av vindkraftsområdena i stället för att nämna specifika arter i planeringsbestämmelsen. Undantag utgör fiskgjusen, eftersom bakgrundsuppgifterna för fiskgjusen var mer knapphändiga än för kungs- och havsörnen.

5. Landskapsplanlösningen gällande vindkraftsområden ska behandla alla kommuner lika.

5. Alla vindkraftsområden i Österbottens landskapsplan 2050 anvisas på samma grunder och utgående från samma utredningar. (Långmossa område för vindkraftverk, som lyfts fram i anmärkningen, innefattar två förverkligade vindkraftsparker som tillsammans kan anses ha regional betydelse. På motsvarande sätt anvisas Kimo österskog benämnda område för vindkraftverk, vilket också innefattar två förverkligade vindkraftsparker.)

6. Avgränsningen av Brändskogens vindkraftsområde bygger på föråldrad modellering och föråldrade reviruppgifter.

6. De vindkraftsområden som anvisas i förslaget till Österbottens landskapsplan 2050 är baserade på utredningar som omfattar hela landskapet, gjorda på den nivå och med den noggrannhet som kan anses vara ändamålsenligt för en plan på landskapsplan-nivå. I utredningarna har gängse metoder och vid utredningstidpunkten tillgängliga uppgifter använts. I förslaget till landskapsplan anvisas områden lämpliga för vindkraftsproduktion med en egenskapsbeteckning, vilket möjliggör förverkligandet av ett regionalt betydande vindkraftsområde. Enligt miljöministeriets handledning för planering av vindkraftsutbyggnad (5/2016) kan omfattningen och lokaliseringen av de vindkraftsområden som anvisats i landskapsplanen ändras i en mer detaljerad plan förutsatt att de centrala lösningarna och målen i landskapsplanen inte äventyras.

7. Planlösningen i förslaget gällande vindkraftsområde Dalalandet saknar grund.

7. De vindkraftsområden som anvisas i förslaget till Österbottens landskapsplan 2050 är baserade på utredningar som omfattar hela landskapet, gjorda på den nivå och med den noggrannhet som kan anses vara ändamålsenlig för en plan på landskapsplan-nivå. Enligt miljöministeriets handledning för planering av vindkraftsutbyggnad (5/2016) kan omfattningen och lokaliseringen av de vindkraftsområden som anvisats i landskap-

8. Förslaget till Österbottens landskapsplan 2050 gällande vindkraftsområden ska utgå från reviderade utredningar, korrigeras och planen framläggas på nytt till påseende.

1.65 SKYBORN RENEWABLES OFFSHORE FINLAND OY

Skyborn Renewables offshore Finland Oy kirjoittaa muistutuksessaan seuraavasti:

1. Skyborn Renewables on kehittänyt Pohjanmaan edustan talousvyöhykkeellä sijaitsevalla merialueella Reimari-nimistä merituulivoimahanketta jo vuodesta 2022. Reimarin hankealue rajautuu talousvyöhykkeen ja aluevesien rajaan. Samalla alueella on myös muita merituulivoimahankkeita. Pohjanmaan maakuntakaavassa 2050 talousvyöhykkeen rajaa vasten oli-sikin syytä jättää tyhjä vyöhyke, koska talousvyöhykkeellä on aluevesien merituulivoima-alueiden kohdalla merituulivoimahankkeita, joita on suunniteltu jo useamman vuoden ajan. Merituulivoima-alueiden sijoittelussa tulee huomioida, että liian lähekkäin sijaitsevat merituulivoima-alueet voivat heikentää erityisesti koillisen ja idän puolella sijaitsevien alueiden tuuliolosuhteita. Lisäksi merenkululle on jätettävä riittävästi tilaa merituulivoima-alueiden väliin.

1.66 WINDA ENERGY OY

Winda Energy Oy skriver i sin anmärkning följande:

1. Markjärvs vindkraftsområde borde anvisas i Österbottens landskapsplan 2050. Kronoby kommunstyrelse har godkänt inledningen av planläggningen för Markjärvs vindkraftsprojekt 22.1.2024. En miljökonsekvensbedömning utarbetas för projektet och de undersökningar och utredningar som har gjorts stöder att området lämpar sig för produktionen av vindenergi. Området ligger också nära det existerande elnätet och planeras att kopplas till det via markkabel. Kronoby kommunstyrelse beslöt i sitt möte 30.10.2023 att föreslå för Österbottens förbund att Markjärvs område skulle tas med som ett område för vindkraft i Österbottens landskapsplan 2050.
2. Både i vindkraftsutredningens buffertanalys och tekniskekonomiska analys identifierades Markjärvs område som ett lämpligt område för vindkraft. Österbottens landskapsstyrelse

splanen ändras i en mer detaljerad plan förutsatt att de centrala lösningarna och målen i landskapsplanen inte äventyras.

8. Noteras.

Vastine:

Merkitään tiedoksi.

Bemötande:

1. Noteras
2. I det första skedet av vindkraftsutredningen gjordes analyser för att identifiera områden med potential för vindkraftsproduktion. I analyserna identifierades områden med

har beslutat att i Österbottens landskapsplan 2050 är gränsen för en vindkraftspark av regional betydelse sju vindkraftverk. Enligt utredningar gjorda för projektet finns det bra utgångspunkter för att upprätta fler än sex vindkraftverk i Markjärvs område.

en storlek från 1 km² och uppåt, utifrån vilka områden valdes ut för vidare utredningar och konsekvensbedömning. Markjärvs område valdes inte ut för fortsatta utredningar eftersom den areal som identifierades i analyserna var liten och därför inte ett område med potential för vindkraftsproduktion av regional betydelse. Området har därför inte heller funnits med i övriga bakgrundsutredningar som ligger till grund för landskapsplanen. Utgångspunkten är att de vindkraftsområden som anvisas i Österbottens landskapsplan 2050 är baserade på utredningar som omfattar hela landskapet.

2. Internationellt hörande

2.1 RIKSANTIKVARIEÄMBETET

Riksantikvarieämbetet har inget att anmärka mot förslaget till Österbottens landskapsplan 2050.

Bemötande:

1. Noteras

2.2 SJÖFARTSVERKET

Sjöfartsverket skriver i sitt utlåtande följande:

Bemötande:

1. Sjötransporter har en mycket viktig funktion för bl.a. industrin både i Sverige och i Finland. I förslaget till Österbottens landskapsplan 2050 förefaller anvisade områden för vindkraft vara i närheten av fartygsstråk eller farleder och har därmed potentiell påverkan på sjötrafiken, särskilt vintertid. Det verkar som att områden har anvisats utifrån gällande havsplaner men det framgår inte om sjöfartsmyndigheterna i Finland varit delaktiga i planeringen och om hänsyn tagits till farleder och sjöfartens säkerhet.
  2. Havsbaserade vindkraftsparker kan potentiellt ha en stor inverkan på sjöfarten, och därmed bör följande utredas:
    - ▶ Vindkraftsparkers effekt på isbildningen i området och på den operativa isbrytningen.
    - ▶ Vindkraftsparkers effekt på sjöfartens rutter både under isfria perioder och under isvintar där fartygstrafiken rör sig i de områden där isförhållandena är mest tillåtande.
    - ▶ Vindkraftsparkers påverkan på radarsystem, radiosystem och sjöräddning.
    - ▶ Eventuell placering av plattformar för vätgasproduktion och/eller lagring av vätgas i relation till sjötrafiken samt risker med vätgas/syrgasledningar som korsar farledsstråk.
    - ▶ Vindkraftsparkers påverkan på sjötrafiken under anläggnings- och avvecklingsfasen.
    - ▶ Vindkraftsparkers kumulativa effekter på sjötrafiken i Bottenhavet.
1. Vid uppgörandet av förslaget till Österbottens landskapsplan 2050 har Finlands havsplan 2030 utgjort en av utgångspunkterna. Planförslaget har utarbetats i brett samarbete med myndigheter och sakkunniga. Kommunikationsministeriet, Trafikledsverket, Transport- och kommunikationsverket Traficom samt Södra Österbottens närings-, trafik- och miljöcentral har getts möjlighet att dels ge utlåtanden i planläggningsprocessens olika skeden och dels delta i myndighetssamråd och diskussionstillfällen. De utlåtanden som givits har beaktats. I utkastskedet hölls ett möte gällande havsvindkraftsområden anvisade i Österbottens landskapsplan 2050 ur sjöfartens synvinkel. I mötet deltog alla relevanta myndigheter.
  2. I förslaget till Österbottens landskapsplan 2050 anvisas de regionalt betydande produktionsområdena för vindkraft med en egenskapsbeteckning. Med en egenskapsbeteckning anvisas sådant område som på grund av dess särskilda egenskaper lämpar sig för en viss områdesanvändningsform, i det här fallet vindkraftsproduktion av regional betydelse. Områdena är inga områdesreserveringar och därför är det upp till kommunerna vilka av områdena förverkligas som vindkraftsområden och med vilka avgränsningar. Enligt landskapsplanens planeringsbestämmelse för områden för vindkraftverk ska vid planering av området beaktas de begränsningar som sjötrafikens verksamhet medför. Eftersom varken vindkraftsverkens antal och placering eller energiöverföring och -lagring bestäms i Österbottens landskapsplan 2050 är de effekter som omnämns i utlåtandet sådana som kan utredas först i den mer detaljerade planeringen. Österbottens förbund är också av den åsikten att de kumulativa effekterna av vindkraftsområdena i hela Bottniska viken borde utredas, men att det inte är Österbottens förbunds uppgift.

2.3 TRAFIKVERKET

Trafikverket skriver i sitt utlåtande följande:

1. Sjötrafiken är av stor vikt för Finland och Sverige och därför måste sjötrafiken beaktas i det fortsatta arbetet. Utvecklingen av vindkraftsetableringar behöver ske med hänsyn till sjötrafikens förutsättningar. Det behöver framgå något tydligare hur sjötrafikstråken berörs av föreslagna områden för vindkraft till havs, speciellt när det kommer till påverkan på vintersjötrafiken och isbildning.
2. I planbeskrivningen står att i enlighet med regeringsprogrammet för statsminister Orpos regering har Trafikledsverket påbörjat en utredning av en fast förbindelse mellan Vasa och Umeå. Trafikverket i Sverige har blivit inbjuden att delta i utredningen. Trafikverket har ingen synpunkt på att en fast förbindelse omnämns i Österbottens landskapsplan 2050 men anser att texten bör kompletteras enligt följande "I enlighet med regeringsprogrammet för statsminister Orpos regering har Trafikledsverket påbörjat en utredning över en fast förbindelse mellan Vasa och Umeå. Det pågår ingen planering för en sådan förbindelse från svensk sida."

2.4 SVERIGES METEOROLOGISKA OCH HYDROLOGISKA INSTITUT

Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut skriver i sitt utlåtande följande:

1. I hela Östersjöområdet planeras ett stort antal vindkraftsparker. Även om påverkan

Bemötande:

1. Förslaget till Österbottens landskapsplan 2050 har utarbetats i brett samarbete med myndigheter och sakkunniga. Gällande sjötrafiken har diskussioner förts med kommunikationsministeriet, Trafikledsverket, Transport- och kommunikationsverket Traficom samt Södra Österbottens närings-, trafik- och miljöcentralen. Österbottens förbund anser att sjötrafikens förutsättningar har beaktats vid uppgörandet av landskapsplanen i den utsträckning det kan anses vara ändamålsenligt vid uppgörandet av en översiktlig plan. I förslaget till Österbottens landskapsplan 2050 anvisas de regionalt betydande produktionsområdena för vindkraft med en egenskapsbeteckning. Med en egenskapsbeteckning anvisas sådant område som på grund av dess särskilda egenskaper lämpar sig för en viss områdesanvändningsform, i det här fallet vindkraftsproduktion av regional betydelse. Områdena är inga områdesreserveringar och därför är det upp till kommunerna vilka av områdena förverkligas som vindkraftsområden och med vilka avgränsningar. Enligt landskapsplanens planeringsbestämmelse för områden för vindkraftverk ska vid planering av området beaktas de begränsningar som sjötrafikens verksamhet medför. Eftersom varken vindkraftsverkens antal eller placering bestäms i Österbottens landskapsplan 2050 kan effekterna på vintersjötrafiken och isbildningen utredas först i den mer detaljerade planeringen.
2. Även om det på regeringsnivå i Sverige inte finns planer på en fast förbindelse över Kvarken finns det ett stort intresse för detta på regional och lokal nivå, vilket tydligt framgår ur Umeå kommuns utlåtande.

Bemötande:

1. I förslaget till Österbottens landskapsplan 2050 anvisas de regionalt betydande

på havsmiljön från varje enskild anläggning kan anses vara liten, kan de sammantagna konsekvenserna bli betydande. Om planerna förverkligas, är det troligt med en storskalig och gränsöverskridande påverkan på omblandning och skiktning. Detta kan påverka primärproduktionen samt flödet av växthusgaser och syre mellan sedimentet, vattensolumnen och atmosfären.

2. De länder som ratificerat Helsingforskonventionen har åtagit sig att skydda Östersjön mot alla källor av föroreningar samt att bevara habitat och biologisk diversitet. Som EU-medlem är Finland även förpliktigad att följa unionens ramverk om den marina strategin, vari ingår att bestående förändringar av de hydrografiska villkoren inte ska tillåtas påverka de marina ekosystemen på ett negativt sätt. Därför bör förvaltande myndigheter ha kännedom om de processer i havet som kan påverkas av infrastrukturanläggningar till havs, däribland vindkraftsparker.
3. Östersjön är ett innanhav vars havsområde delas av nio nationer och vars havsmiljö under lång tid varit utsatt för omfattande påverkan av mänsklig aktivitet. Det ökande antalet planerade och färdigställda vindkraftsparker i Östersjön kan leda till ytterligare gränsöverskridande miljöeffekter, vars lösning ligger i internationellt samarbete. Därför borde ett överordnat och multinationellt havsråd, med överblick över hela Östersjöns miljö, ges möjlighet att kartlägga de kumulativa miljöeffekterna av samtliga vindkraftsprojekt. En sådan övergripande kartläggning skulle medföra att gränsöverskridande påverkan bättre kan beaktas i Östersjöländernas beslut om enskilda anläggningar.

2.5 LÄNSSTYRELSEN VÄSTERBOTTEN

Länsstyrelsen Västerbotten skriver i sitt utlåtande följande:

1. Länsstyrelsen Västerbotten har sedan tidigare tagit del av Österbottens landskapsplan 2050 via samråd i maj 2023 och april 2024. I yttrandet som lämnades maj 2023 lyfte länsstyrelsen riskerna för kumulativa effekter av en storskalig vindkraftsutbyggnad i Bottniska viken. Eftersom ansvaret för att utreda och analysera denna typ av konsekvenser ligger utanför Österbottens landskapsplans mandat och rådighet att hantera, lämnades

produktionsområdena för vindkraft med en egenskapsbeteckning. Med en egenskapsbeteckning anvisas sådant område som på grund av dess särskilda egenskaper lämpar sig för en viss områdesanvändningsform, i det här fallet vindkraftsproduktion av regional betydelse. Områdena är inga områdesreserveringar och därför är upp till kommunerna vilka av områdena förverkligas som vindkraftsområden och med vilka avgränsningar. Enligt landskapsplanens planeringsbestämmelse för områden för vindkraftverk bör vid planering av området beaktas konsekvenserna för bl.a. fiske och naturvärden och speciell uppmärksamhet fästas vid verksamhetsförutsättningarna för trålfisket.

2. Noteras.
3. Noteras.

Bemötande:

1. Noteras.

inga ytterligare synpunkter på landskapsplanförslaget våren 2024.

2. Österbottens landskapsplan 2050 medför i sig inte någon gränsöverskridande påverkan. Det kan gärna förtydligas att kunskapsunderlag i dagsläget saknas för att kunna bedöma de kumulativa effekterna av den samlade vindkraftsplaneringen i Bottniska viken. Det gäller framför allt sjöfartens manövringsutrymme vintertid, samt flyttfåglarnas och de migrerande fladdermössens flyttstråk över Kvarken.

2.6 LÄNSSTYRELSEN VÄSTERNORRLAND

Länsstyrelsen Västernorrland skriver i sitt utlåtande följande:

1. I Österbottens landskapsplan 2050 tas ej upp kumulativa gränsöverskridande effekter på sjöfart och migrerande fisk utifrån den kunskap eller påvisad brist på kunskapsunderlag, som tidigare under planeringsprocessen lyfts upp av bland annat Länsstyrelsen Västernorrland. Det vore bra om även den påvisade bristen på kunskap, lyfts i planhandlingarna för att kunna hanteras i mer detaljerad planeringen och i tillståndsprocesser.
2. Nationella myndigheter i både Sverige och Finland behöver i kommande nationell havsplanering väga samman den gränsöverskridande kumulativa påverkan som en storskalig utbyggnad av havsbaserad vindkraft i Bottniska viken kan medföra.
3. Det är problematiskt att den pågående planeringen i Sverige och Finland inte redovisar gränsöverskridande kumulativa effekter. Naturvårdsverket, Havs- och vattenmyndigheten och Sjöfartsverket samt deras finska motsvarigheter, bör ta fram ett underlag som gör det möjligt att bedöma i vilken omfattning storskalig utbyggnad av vindkraft kan genomföras i Bottniska viken.
4. Länsstyrelsen Västernorrland har inga synpunkter på energiproduktionsområden som anvisas i Österbottens landskapsplan 2050 men önskar mer information om tänkta kablar för kraftöverföring. I landskapsplanen anvisas en ny förbindelse för kraftledning från Toby elstation över till Sverige. Det framgår inte var i Sverige denna förbindelse ska ansluta. I Sverige finns ingen motsvarande planering, varken vid Svenska Kraftnät eller i Örnsköldsviks kommun.

2. Noteras.

Bemötande:

1. Noteras.
2. Noteras.
3. Noteras.
4. I Österbottens landskapsplan 2050 anvisas ett förbindelsebehov av kraftledning, Feno-Skan 1, från Toby i Finland över till Sverige. Behovet har i Finland lyfts av Fingrid, som har gjort en utredning om förbindelsen. Med utvecklingsprincipsbeteckningen anvisas endast ett behov av förbindelse, medan ledningens exakta sträckning bestäms i den mer detaljerade planeringen. Enligt planeringsbestämmelsen bör det mest ändamålsenliga alternativet för ledningen utredas varvid övrig områdesanvändning samt landskaps-, kulturmiljö- och naturvärden beaktas och förutsättningarna för primärnäringar tryggas. Ett förbindelsebehov kan anvisas i landskapsplanen då anslutningspunkten till stamnätet är känd, i detta fall Toby elstation.

5. Transportbehovet till havs kan antas kraftigt öka i samband med de stora industrietableringar som planeras i de norra delarna av Sverige. I Österbottens landskapsplan 2050, inklusive vindkraftsutredningens bedömning av sammantagna konsekvenser nämns inte vindkraftverkens påverkan på isbildning, isbrytning eller vintersjöfart. Det vore önskvärt med ett större internationellt helhetsgrepp då både Sverige och Finland är beroende av de gemensamma farlederna som är viktiga livsnervar för godstransporter.
6. Vid val av havsområden lämpliga för vindkraft bör konsekvensbedömningen beskriva potentiella kumulativa effekter på fiskar på populationsnivå och på fiskvandring. Det finns stora osäkerheter kring vindkraftsparkernas påverkan på migrerande fiskar. Speciellt bör större hänsyn tas till fiskmigration i fall flera vindkraftsområden ligger nära varandra. Det kan uppstå barriäreffekter då flera vindkraftsparker kumulativt kan påverka migrationsmönster hos fiskpopulationer. Det bör utredas hur vandringsfiskars möjligheter/förmåga att hitta hem till sina lekområden i älvarna påverkas.
7. I en fysisk strategisk planering med mållåret 2050 bör klimatt faktorn beaktas och vilka effekter ett förändrat klimat förmodas medföra för naturmiljöerna.
8. Världsarvet Höga Kusten/Kvarkens skärgård och dess geologiska värden beskrivs väl. Österbottens landskapsplan 2050 beskriver på en strategisk nivå att Kvarkens utvecklingszon innebär att färjetrafiken över Kvarken till svenskt territorium, fortsatt är en viktig
- I Österbottens landskapsplan 2050 kan inte tas ställning till var anslutningspunkten på den svenska sidan finns.
5. I förslaget till Österbottens landskapsplan 2050 anvisas de regionalt betydande produktionsområdena för vindkraft med en egenskapsbeteckning. Med en egenskapsbeteckning anvisas sådant område som på grund av dess särskilda egenskaper lämpar sig för en viss områdesanvändningsform, i det här fallet vindkraftsproduktion av regional betydelse. Områdena är inga områdesreserveringar och därför är det upp till kommunerna vilka av områdena förverkligas som vindkraftsområden och med vilka avgränsningar. Enligt landskapsplanens planeringsbestämmelse för områden för vindkraftverk bör vid planering av området beaktas de begränsningar som sjötrafikens verksamhet medför. Eftersom varken vindkraftsverkens antal eller placering bestäms i landskapsplanen kan effekterna på isbildning, isbrytning och vintersjöfart utredas först i den mer detaljerade planeringen.
6. I förslaget till Österbottens landskapsplan 2050 anvisas de regionalt betydande produktionsområdena för vindkraft med en egenskapsbeteckning. Med en egenskapsbeteckning anvisas sådant område som på grund av dess särskilda egenskaper lämpar sig för en viss områdesanvändningsform, i det här fallet vindkraftsproduktion av regional betydelse. Områdena är inga områdesreserveringar och därför är det upp till kommunerna vilka av områdena förverkligas som vindkraftsområden och med vilka avgränsningar. Enligt landskapsplanens planeringsbestämmelse för områden för vindkraftverk bör vid planering av området beaktas konsekvenserna för och naturvärden. Eftersom varken vindkraftsverkens antal eller placering bestäms i landskapsplanen kan effekterna på vandringsfisker utredas först i den mer detaljerade planeringen.
7. Vid uppgörandet av förslaget till Österbottens landskapsplan 2050 har klimatförändringen beaktats i den mån det är möjligt för en översiktlig plan och i den utsträckning konsekvenserna av klimatförändringen är kända. I landskapsplanen finns t.ex. en allmän planeringsbestämmelse för beaktande av översvämningsrisken. Enligt konsekvensbedömningen som gjordes för förslaget till Österbottens landskapsplan 2050 har planen övervägande positiva stävande konsekvenser för klimatförändringen.
8. Noteras.

logistikkorridor och att utvecklingen bör styras så att färje-, flyg-, landsvägs- och järnvägstrafik kompletterar varandra.

2.7 UMEÅ KOMMUN

Umeå kommun skriver i sitt utlåtande följande:

1. Umeå kommun har under samråd i maj 2023 lämnat synpunkter. Umeå kommun hade även möjlighet att lämna synpunkter under en andra remiss i april 2024, men avstod i det skedet.
2. Umeå kommun har inget att erinra vad gäller de mål och ställningstaganden som görs i förslaget till Österbottens landskapsplan 2050. Målen har en tydlig utgångspunkt i hållbarhetsaspekterna och en tydlig koppling till Umeå kommuns mål och ambitioner vilket underlättar ett samarbete över Kvarken.
3. Samordning mellan Österbotten och Västerbotten vad gäller de olika rumsliga utredningar som rör havet i Norra Kvarken är av stor betydelse. Det pågår arbete att stärka det östvästliga stråket och en viktig del i detta är kommunikationerna som förbinder regionerna. En framtida fast förbindelse kommer att få stor betydelse för säkerhet, näringsliv och energiförsörjning i Norden. Utifrån ett nytt geopolitiskt läge och NATO-medlemskap finns behov av utvecklade militära transportvägar och civila försörjningsvägar mellan Finland, Sverige och Norge. Den pågående nyindustrialiseringen och gröna omställningen i Norden ökar också godsflödena och behovet av effektiva transportvägar, liksom behovet av att koppla ihop energiförsörjningen inom Norden och att stärka det gränsregionala samarbetet i östvästlig riktning. En koppling över Kvarken blir en viktig kompletterande länk för att sammanföra de nordiska länderna.
4. Det är positivt att Österbottens landskapsplan 2050 säkerställer kommunikationer över Kvarken genom en utvecklingszon mellan Umeå och Vasa där eventuell väg- och järnvägstrafik mellan regionerna omnämns. Förutom de nämnda värdena av en förbindelse kan kompetensförsörjningsperspektivet lyftas, eftersom möjligheter finns till utökad arbetsmarknadsregion genom persontransporter. Även frågan om försörjningsberedskap och de internationella perspektiven med tillgång till bland annat atlanthamnar i Norge i ett stärkt öst-västligt stråk skulle kunna synliggöras tydligare i landskapsplanen.
5. Utvecklingszonen över Kvarken borde illustreras med en bredare pil för att omsluta alla alternativa sträckningar som har utretts under årens lopp och som nu utreds av fins-

Bemötande:

1. Noteras.
2. Noteras.
3. Noteras.
4. Kvarkens utvecklingszon som anvisas i förslaget till Österbottens landskapsplan 2050 är i detta skede en logistikkorridor över Kvarken. Enligt planeringsbestämmelsen ska logistikkorridoren utvecklas så att förutsättningar skapas för ökat samarbete över Kvarken och god försörjningsberedskap i landskapet Österbotten. Planeringsbestämmelsen har tagits fram i samarbete med övriga myndigheter och intressenter. Målsättningen är att vid nästa uppdatering av landskapsplanen bredda utvecklingszonen till att omfatta även annat.
5. Kvarkens utvecklingszon är anvisad med en utvecklingsprincipsbeteckning. Alla utvecklingszoner anvisas på samma sätt i förslaget till Österbottens landskapsplan 2050.

ka Trafikledsverket. Illustrationen ger en för snäv bild av frågans omfattning. En angöring via Replot skapar andra förutsättningar för Vasaregionens utveckling än en angöring via Vasa centrum som pilen schematiskt redovisar.

6. Energiförsörjning är en aktuell fråga i såväl Finland som Sverige, och landskapsplanens fokus på energiproduktion är högst relevant. Havsbaserad vindkraft i Kvarken bör samordnas och koordineras. I Sverige har Havs- och vattenmyndigheten tagit fram ett förslag till havsplan där områden möjliga för havsbaserad vindkraft presenteras. Även Umeåregionens kommuner arbetar med en reviderad vindkraftsplan som behandlar havsbaserad vindkraft.
7. Umeåregionens vindkraftsplan, Svenska havsplanen, Finska havsplanen och Översjöens landskapsplan 2050 hanterar områden för havsbaserad vindkraft. Men ingen myndighet har konsekvensbeskrivit de kumulativa effekterna av områden geografiskt nära varandra i och kring Kvarken. Detta behöver bedömas i ett helhetsperspektiv av de nationella myndigheterna i samverkan mellan länderna. Det är inte rimligt att enskilda kommuner ska bedöma de sammantagna konsekvenserna över landsgränser och de kumulativa effekterna kan inte heller lämnas att bedömas i tillståndsprocessen för specifika etableringar.

6. Noteras.

7. Noteras.

2.8 VÄSTERBOTTENS ORNITOLOGISKA FÖRENING

Västerbottens ornitologiska förening skriver i sitt utlåtande följande:

1. Ur fågelskyddssynpunkt är Norra Kvarken det i särklass mest olämpliga området för att etablera havsbaserad vindkraft. Norra Kvarken utgör ett av norra Europas mest intensiva och relativt trånga flyttfågelstråk, syd-nordligt såväl som öst-västligt. Skulle såväl de svenska som finska planerna på vindkraft i Norra Kvarken realiseras, bildar de en över 300 meter hög vägg mitt i flyttleden.
2. När det gäller de planerade och projekterade vindkraftsparkerna längs den svenska territorialvattengränsen, på såväl den svenska som finska sidan, saknas fortfarande samma gedigna sträckfågelobservationsmaterial som från områden närmare fastlandet. Det stora flyttfågelsträcket väljer västra Norra Kvarken eller östra Norra Kvarken beroende på vindriktning under flyttfågelkulminationen och varierar år från år. Det totala antalet flyttfåglar är känt, medan sträcket längs territorialgränsen vid en bestämd tidpunkt inte är det. Det är av yttersta vikt att material

Bemötande:

1. Noteras.

2. Noteras.

om sträckande fåglar från de finska fågelobservatorerna kan komplettera det gedigna svenska materialet.

3. Utan välgrundade kunskaper om hur vindkraftsparker kan utformas så att risken för kollisioner mellan fåglar och vindkraftsverk minimeras ska hela Norra Kvarken skyddas från etablering av havsbaserad vindkraft.

3. I förslaget till Österbottens landskapsplan 2050 anvisas de regionalt betydande produktionsområdena för vindkraft med en egenskapsbeteckning. Med en egenskapsbeteckning anvisas sådant område som på grund av dess särskilda egenskaper lämpar sig för en viss områdesanvändningsform, i det här fallet vindkraftsproduktion av regional betydelse. Områdena är inga områdesreserveringar och därför är det upp till kommunerna vilka av områdena förverkligas som vindkraftsområden och med vilka avgränsningar. Enligt landskapsplanens planeringsbestämmelse för områden för vindkraftverk bör vid planering av området beaktas konsekvenserna bl.a. för naturvärden och speciell uppmärksamhet ska fästas vid de sammantagna konsekvenserna för fåglar. Österbottens förbund anser att konsekvenserna har utretts på den nivå som kan anses vara ändamålsenlig för en översiktlig plan.

**Österbottens förbund
Pohjanmaan liitto**

Sandögatan 6 B- Hietasaarenkatu 6 B
PB - PL 174, 65101 Vasa - Vaasa

www.obotnia.fi
www.facebook.com/obotnia
info@obotnia.fi